דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון

יום ראשון, י"א בכסלו תשמ"ט, 20 בנובמבר 1988 ● גליון 19574

היום 12 עמודים ● המחיר 1.40 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.22 ש"ח

היום בדבר

● רקוויאם לרשות השידור / דניאל בן־סימון
● בחזרה ממחוזות האופוריה / אמנון אטד
● לאופוזיציה או לקואליציה / יהודה גוטהלף
● מסעות גורבאצ'וב / דליה שרון
● צרפת עם הפנים לאירופה / „אקונומיסט" ל„דבר"
● ספורט, בידור, תחבורה

מזג האוויר

(ט). – תחזית מזג האוויר ליום א': מעונן חלקית וייתכן גשם מקומי.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות ליום א': ירושלים 4 עד 12, רמת הגולן 3 עד 11, צפת 2 עד 10, חיפה 7 עד 18, טבריה 8 עד 18, עפולה 5 עד 17, שומרון 5 עד 14, תל אביב 8 עד 18, נמל תעופה בן גוריון 6 עד 18, יריחו 7 עד 21, באר שבע 5 עד 22, אילת 9 עד 22.

המגבית ביטלה אירוע יוקרתי בניו־יורק מחשש להיעדרויות־מחאה וסירוב לתרום

המוזמנים היו אמורים לתרום כחצי מיליון דולר ● משלחת מנהיגי יהדות ארה"ב תבוא מחר לישראל למחות על הכוונה להעביר בכנסת התיקון לחוק 'מיהו יהודי'

מאת יקיר צור ומריים מוקם, סופרי 'דבר'

הסערה העוברת על יהדות ארה"ב עקב החשש מפני שינוי חוק 'מיהו יהודי', באה לידי ביטוי גם בהתנהגותם של התורמים הגדולים לישראל. אירוע יוקרתי של המגבית היהודית המאוחדת בניו־יורק, שהיה אמור להתקיים מחר ואשר במהלכו היו המוזמנים אליו אמורים לתרום כחצי מיליון דולר למגבית היהודית המאוחדת, בוטל, בגלל החשש שהתורמים לא יגיעו לאירוע ויסרבו לתרום.

האירוע היוקרתי היה אמור להתקיים באחת החברות הקשורות לידיד ועידת הנשיאים לשעבר, קנט ביאלקין, הנחשב לאחד מעורכי־הדין האמידים בניו־יורק. ראשי המגבית היהודית בארה"ב חוששים מגל של ביטולי אירועים ומחזרה של תורמים מהתחייבות לתרומות שכבר ניתנו.

משלחת ראשונה של מנהיגי יהודות ארה"ב, הבאה למחות ולהביע בפני ראשי המערכת הפוליטית הישראלית את מורת רוחה של הקהילה היהודית בארה"ב, מפני הכוונה להעביר בכנסת את התיקון לחוק 'מיהו יהודי', אמורה להגיע מחר ארצה.

ראשי המשלחת, יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודים מוריס אברם, יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית מנדל קפלן, היו"ר המייסד של חבר הנאמנים מקס פישר, יו"ר מועצת הפדרציות היהודיות שושנה קרדין וראשי המגבית היהודית בארה"ב ובקנדה, ייפגשו עם ראש הממשלה ועם אישים בכירים במערכת הפוליטית הישראלית וידגישו בפניהם את ההשלכות החמורות על יחסי ישראל עם הקהילה היהודית בצפון אמריקה, הצפויות במקרה של שינוי חוק

(המשך בעמוד 2)

מי יהיה היו"ר?

מרוץ צמוד לתפקיד יו"ר הכנסת בין שלמה הלל לשילנסקי (57 – 58)

מאת שלמה גינוסר, סופר 'דבר' בכנסת

מירוץ צמוד לתפקיד יו"ר הכנסת ה־12 מתנהל עתה בין מועמד המערך שלמה הלל, שכיהן כיו"ר הכנסת היוצאת, לבין מועמד הליכוד ח"כ דב שילנסקי, כי שכיהן כיו"ר ועדת הפנים בכנסת היוצאת.

מחוגי הליכוד נמסר, כי במועמדותו של ח"כ שילנסקי תומכים 58 חברי כנסת (40 חברי סיעת הליכוד ו־18 נציגי הסיעות הדתיות). מחוגי המערך נמסר, כי במועמדותו של שלמה הלל תומכים 57 חברי כנסת.

המאבק מתנהל בעיקר על נציגי סיעות קטנות האם אכן יתקיימו הבחירות למשרת יו"ר הכנסת כבר מחר, עם פתיחת המושב הראשון של הכנסת ה־12, נראה, כי ההכרעה בין הלל לשילנסקי תיפול בהפרש של קולות ספורים ממש, אם לא על חודו של קול.

על־פי תקנון הכנסת, בחירת היו"ר נעשית בבחירות גלויות במליאה. הסיעה הראשונה שהודיעה על מועמדות למשרת היו"ר היתה סיעת המערך, שזמן מה לאחר הבחירות מסרה על מועמדותו של היו"ר היוצא שלמה הלל לתפקיד היו"ר של הכנסת החדשה.

סיעת הליכוד נתקלה בבעיה. המועמד הטבעי שלה (שלא שבע

(המשך בעמוד 2)

שמיר מאיץ המו"מ לממשלה צרה בצד בירורי האחדות

מאת עליזה ולך, סופרת 'דבר' לענייני מפלגות

צוות „ההבהרות" לבדיקת אפשרויות הצטרפותו של המערך לממשלת שמיר ימשיך את הבירורים, שבהם החל ביום ו' האחרון, כדי לסיימם בהקדם. בישיבה הראשונה של הצוות – המורכב משני נציגי המערך, שחל ובר־לב, ומשני נציגי הליכוד, ארנס ומרידור – התמקדו הבירורים באיתור הפערים והמחלוקות.

נציגי המערך הליכוד בצוות 'ההבהרות' מעוניינים בסיום הבירורים בהקדם. הליכוד מבקש להשלים את מלאכת הרכבת הקואליציה, צרה או רחבה, בתוך תקופת 21 הימים שהוענקה לשמיר. המערך, מצידו, מבקש לקבל הבהרות מוקדם ככל האפשר, שכן הוא מחוייב בכינוס מוסדותיו כדי להכריע אם יש מכנה משותף שיסמיך את נבחריו לנהל מו"מ על הצטרפות לממשלת שמיר.

מצוות „ההבהרות" לא דלף תוכן הבירורים שקיימו נציגי שתי המפלגות בישיבתם הראשונה. הצוות לא עסק רק בשאלת מעמדו ושיבוצו של שמעון פרס, שהיא אחת הנקודות הבעייתיות במכלול הנושאים שטעונים הבהרה. אלא שיש נושאים כבדי משקל לא פחות ממנה, שהצוות נדרש להן, ולא היה די בישיבה אחת כדי למצוא אותם ולמצוא את המכנה המשותף בין הליכוד ובין המערך לגביהן.

שמעון פרס ויצחק שמיר קיבלו דיווח מאנשיהם על מהלך הדיון ביום ו' האחרון וסוכם שהבירורים יימשכו. הידיעה ששודרה אמש כ'מבט', כאילו הודיעו אנשי הליכוד בצוות, ששמעון פרס לא יקבל את תיק החוץ או האוצר, לא דלפה מחוגים בליכוד וגם לא מאנשי המערך בצוות „ההבהרות". היא יצאה מטעמם של המטיפים למערך להפסיק כל מגע עם הליכוד

(המשך בעמוד 2)

פרס: קטן הסיכוי לוועידה בין־לאומית

שר החוץ מביע לראשונה פסימיות: החלטות אלג'יר וההכרה מצד ירדן מקטינות את האפשרות הריאלית

מאת יקיר צור, סופר המדיני של 'דבר'

שר החוץ שמעון פרס סבור, כי החלטות ועידת אלג'יר והכרזת המדינה הפלשתינית העצמאית, מקטינות את האפשרות הריאלית לוועידה בין־לאומית. בפגישה עם כ־60 דיפלומטים, נציגי 45 מדינות המקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל, שהתקיימה בסוף השבוע במשרד החוץ, הביע פרס, לראשונה, פסימיות לגבי סיכוייה של הוועידה הבין־לאומית.

„אנו מאוכזבים ומודאגים מכך שיש לנו כרגע פחות ירדן ויותר גורם פלשתיני קיצוני", אמר פרס. „בעיני ועידה בין־לאומית היתה יכולה להיות פתיחה למשא־ומתן, אבל אם אין ירדן, אין אפשרות לוועידה בין־לאומית. אם אלה האומרים שירדן בחוץ, צודקים ואם אין פלשתינים שנוכל להסכים להשתתפותם בוועידה בין־לאומית – איזו מין ועידה זו תהיה".

נציגי השגרירויות הזרות בישראל זומנו למשרד החוץ כחלק ממאמץ ההסברה של משרד החוץ לעצור את הסחף המדיני שבא בעקבות החלטות ועידת אלג'יר. בהסבירו לשגרירים הזרים את הסכנות הצפויות, מבחינתה של ישראל, מההכרזה בהצהרת העצמאות הפלשתינית, ביקש פרס מהנציגים הזרים לסייע בידי ישראל להחליף את התחושה המדומה, כאילו קרה משהו באלג'יר, במאמץ אמיתי לפתוח במשא־ומתן.

„הסיכוי של אש"ף לכפות עלינו תנאים הוא אפס, ונסיונו זה רק יצור חזית סירוב במדינת ישראל. פחות ופחות ישראלים יתמכו במשא־ומתן כאשר יש איום של אלימות", אמר

(המשך בעמוד 2)

דו"ח מתריע על תפוצת הסמים בבתי הכלא

,שקט' מושג בבתי הכלא בעזרת כמויות אדירות של תחליפי סם

מאת נתן רועי, סופר 'דבר' לענייני משטרה

דו"ח סמים, שנכתב על־ידי מבקר משרד המשטרה, מתריע על תפוצת הסמים בבתי הכלא של מדינת ישראל. הדו"ח, שהכנתו הסתיימה לפני שנה, מטיל על 'השקט התעשייתי' המושג בבתי הכלא של מדינת ישראל, כשהתנהלה של בתי הכלא מבוססת בכמויות אדירות של תחליפי סם ובהם ארודן המרגיע הנחשבים לסמים מסוכנים.

אלה שקראו את הדו"ח מגדירים אותו כדו"ח קשה, אולם הוא לא הועבר מעולם לפרסום, אף שדו"חות מבקר הם בדרך כלל מסמכים גלויים המתפרסמים מעת לעת במשרדי הממשלה.

בדו"ח יש פרקים העוסקים בהגברת ההסברה בתחום הסמים בבתי הכלא, אולם עד למקרה המוות של האסירים בכלא דמון שלושם לא נעשה רבות בתחום זה. היום בשעות הבוקר עומדים אנשי מחלקת הרפואה של שירות בתי הסוהר להתחיל בתקופת הסברה, שתכלול הצגת סרטים והרצאות, וכל זאת בעקבות מקרי המוות בכלא דמון.

מתקפת ההסברה תעבור בין הסוהרים ובין האסירים, אולם נראה כי הסמים ימשיכו לנהל את בתי הכלא הישראלים, מאחר ומדובר באוכלוסיה גדולה של אסירים הצורכת את החומר – כ־80 אחוז מהאסירים.

נציב שירות בתי הסוהר גונדר לוי שאול אמר אתמול, כי בשירות בתי הסוהר הוחלט לפני כשנה להקפיץ את כמויות הארודן המותרות המחולקות לאסירים. הוא ציין, כי מתכון כמעט ואיננו מחולק לאסירים ואילו הארודן המסופק הוא מדולל ביותר.

נציב שירות בתי הסוהר אישר באוזני, כי האסירים

(המשך בעמוד 2)

האוטובוס: שלושה נמחצו למוות

האוטובוס ההפוך אחרי התאונה, שלשום (צילום: יצחק הררי)

ליד האוטובוס ההפוך זיהה שוטר את כיפת בנו והתבשר: 2 ילדיך נהרגו

אסף ומוטי נגר בני 8.5 ו־10 וחברם חוי בוטה הובאו למנוחות סמוך לכניסת השבת לאחר שנמחצו למוות בהתהפך האוטובוס בו נסעו – כנראה בשל מהירות מופרזת ● 25 ילדים נוספים נפצעו ● בתאונה באשדוד נהרג אדם אחד ו־4 נפצעו ● 5 נפצעו בתאונה בכביש נהריה־מעלות

מאת יורם לוי, סופר 'דבר' בירושלים

אסף נגר בן ה־8.5 ומוטי נגר בן ה־10 וחברם חוי בוטה לא הגיעו שלשום לבית־ספרם בבית שמש. השלושה נמחצו למוות מתחת לאוטובוס שהסיעם, לאחר שהתהפך כנראה בתוצאה מנסיעה במהירות מופרזת.

ביום שישי, סמוך לכניסת השבת, הובאו השלושה למנוחות. אבל כבד ירד על המושבים באיזור בית שמש. בתאונה נפצעו 25 ילדים והנהג. רק ילד אחד נותר בבית־החולים. נהג האוטובוס, תושב ירושלים, בן 28, נעצר למרות פציעתו. הבוקר הוא יובא בפני שופט ויתכן כי המשטרה תבקש את הארכת מעצרו. בחקירתו הנהג אמר כי נאלץ לסטות משום שבנתיב הנגדי נסע אוטובוס. המשטרה בודקת את גרסתו.

התאונה ארעה סמוך לשעה 8.00 בבוקר בכביש הפנימי, המקשר את מושב נחם לכביש בית שמש־צומת שמשון, לא הרחק מבית־הספר התיכון האזורי 'אבן העזר' ומתחנת משטרת בית שמש. כמדי יום עבר בין המושבים מסביב לבית שמש אוטובוס שאסף ילדים והסיעם לתלמוד תורה 'תפארת החיים' בבית שמש, השייך לרשת 'אור החיים' של הרב ראובן אלבז.

בתלמוד התורה, שנפתח לפני כשנתיים, לומדים 300 תלמידים מגיל גן עד כיתה ו'.

האוטובוס, של חברת ההסעות הירושלמית של האחים סיאני יצא מן המושב נחם, שהיה תחנת האיסוף האחרונה, והחל לרדת לכיוון הכביש הראשי. לקראת ההתחברות לכביש הראשי. התאונה ארעה בקטע כביש יחסית ישר ולא תלול. האוטובוס סטה לימין, ירד לשוליים, פגע בעץ, הסתובב והתהפך על צידו.

„האוטובוס נתקל פתאום בעץ והתהפך", שיחזר את התאונה שלום בוטה, בן 9, מאשתאול, בן דודו של אחד ההרוגים. „הילדים צעקו 'אמא, אמא', אני ישבתי ותפסתי בכסא חזק, החלון הקדמי נשבר וכולם יצאו דרכו. הנהג היה פצוע בראש. חבר שלי אבי נפצע ברגל והוא לא יכל לזוז".

למקום התאונה חשו אורחים ושוטרים בפיקוד מפקד תחנת בית שמש רפ"ק עלי זמיר. כולם ריכזו את הילדים הבוכים והמבוהלים ונכנסו לתוך האוטובוס, כדי לוודא שאף ילד לא נשאר בו. למקום

(המשך בעמוד 2)

בעקבות הלחץ שהפעילה ,אלישרא'

רבין ,בוחן מחדש' הצטיידות חיל האוויר בתוצרת אמריקאית

מאת מלי ולינגר, הסופרת הצבאית של 'דבר'

שר הבטחון יצחק רבין יחליט עד סוף השבוע האם למלא אחר פסיקת חיל האוויר והרמטכ"ל ולצייד את מטוסי האף־16, העתידים להגיע, במערכות אלקטרוניות של חברה אמריקאית או שמא לאכוף על חיל האוויר רכש מערכות מתוצרת המפעל הישראלי 'אלישרא'.

התערבותו של שר הבטחון בהחלטה, שהתקבלה על־פי הנהלים בחיל האוויר, ופתיחתו מחדש של הסכם הצטיידות עם החברה האמריקאית, הינה צעד יוצא דופן הנובע מהלחץ הכבד שהפעילו מהנדסי 'אלישרא' בשבוע שעבר באמצעות העתונות, עם התקבל ההחלטה בחיל האוויר על רכש המערכת מתוצרת ארה"ב.

ב'אלישרא' טענו, כי ההחלטה שרירותית וכי המערכת מתוצרת ישראל זולה ואמינה יותר מזו האמריקאית. בעוד צה"ל מבטיח, כי ל'אלישרא' יהיה נתח רווחי בעיסקה האמריקאית וכי מטוסי האף־16 שיגיעו יצויידו במערכת הישראלית, הטעימו בחברה הישראלית, כי בכל הנראה זורים חול בעיני הציבור המפעל הישראלי. הלחץ שהפעילו בהודעותיהם חסרות התקדים לעיתונות, הועיל בכל הנראה.

החלטת שר הבטחון לבחון מחדש את ההצטיידות, עוררה מורת רוח בחיל האוויר, והפתעה גבוהה בחברה האמריקאית. גורמים מקורבים לנושא העריכו, כי החלטת השר רבין בעניין זה, אם לא תתאים להחלטה שקיבל חיל האוויר האמון על דרישותיו וצרכיו שלו, תנבע חלקית לפחות משיקולים פוליטיים, לאחר ש'אלישרא' רמזו לאהרה, שעשוי משה ארנס לגלות לעניינם, במקרה שהוא יהיה שר הבטחון הבא.

הר הבית: תפילה שקטה

שוטרים בירושלים שהיו ערוכים לאפשרות של הפגנות בהר הבית בעקבות הכרזת העצמאות בכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית נשארו באפס מעשה
(צילום: יצחק הררי) ראה ידיעה בעמ' 3

עיקרון תחילה

● מובארק: תנופה לתהליך המדיני – אחרי התבססות הממשלים בארה"ב ובישראל / עמ' 2
● בשטחים סגרו עוד שבוע בשביתה כללית / עמ' 5
● האסירים שמתו בכלא דאמון – כנראה הורעלו / עמ' 6
● בקשה להתיר ייבוא 2000 פועלים לקטיף / עמ' 6

„נשחק על־פי התקנון", הודיע הנציג הסובייטי

מכבי ת"א ו־צ.ס.ק.א מוסקווה ייפגשו במשחקי בית הגמר של גביע אירופה

מאת משה כהן, סופר 'דבר'

בעת זה רשמית: אלופות ישראל וברה"מ בכדורסל, קבוצות מכבי ת"א ו־צ.ס.ק.א מוסקווה ייפגשו במסגרת משחקי בית הגמר של גביע אירופה לאלופות במוסקווה ובתל־אביב.

בימים האחרונים גברו השמועות על האפשרות, שהרוסים יסכימו לשחק בת"א ולארח את מכבי במוסקווה, אולם רק ביום שישי בערב הגיעה הבשורה מהנציג הסובייטי שהגיע למשרדי איגוד הכדורסל האירופי במינכן: „נשחק על־פי התקנון".

הוא גם ציין, כי הושג אישור מהדרגים הסובייטיים הבכירים ביותר לשינוי הקו הרוסי. בשנים הקודמות נפגשו אלופות ברה"מ וישראל בבריסל, אולם עידן הגלאסנוסט ולחץ של איגוד הכדורסל האירופי הביאו לשינוי ההיסטורי.

עובדי המעבדות בשירות המדינה שובתים היום

מאת רבקה הרניק, סופרת 'דבר'

שיבושים קשים צפויים היום במעבדות בתי החולים הממשלתיים, הכלליים, הפסיכיאטריים והגריאטריים וכן במעבדות לבריאות הציבור.

השיבושים יפגעו בניתוחים ובמתן איבחונים.

8,500 עובדי המעבדות בשירות המדינה יקיימו היום מהשעה 10 בבוקר ועד 1 בצהריים אסיפות מחאה. העובדים תובעים השוואת תנאי שכרם עם שכר עמיתיהם בקופ"ח הכללית וטוענים כי משרדי האוצר והבריאות ונציבות שירות המדינה נוהגים סחבת. העובדים מאיימים להשבית לסירוגין את המעבדות בכל הארץ אם לא ייפתח מיד מו"מ אתם.

דובר עובדי המעבדות בשירות המדינה מסר, כי מי שזקוק היום לשירותי המעבדות עדיף שישנה רק מחר, בכלל מקרים דחופים.

גל קור נוסף צפוי בראשית השבוע

מאת אריה ארד, סופר 'דבר'

גל קור נוסף צפוי בראשית השבוע, לאחר שהגשמים ייפסקו לקראת מחר – אמר אמש החזאי ישראל ויישנקר לסופר 'דבר'. במישור החוף יירדו הטמפרטורות ב־2־3 מעלות מתחת לרגיל לעונה ובפנים הארץ – ב־4־5 מעלות.

היום עוד ייתכנו גשמים מקומיים בעקבות גשמי הברכה של סוף השבוע. עם הפסקת הגשם יגיע לארץ מחר רכס ברומטרי ממזרח ותנשב רוח צפון־מזרחית קרה, שתגרום את גל הקור החדש. בראשית השבוע שעבר נרשם שפל של המאה הנוכחית בטמפרטורות במחצית הראשונה של נובמבר.

מת חגי אשד

בירושלים נפטר בליל שבת, לאחר מחלה קשה, חגי אשד, מבכירי העתונאים ב'דבר'.

הלווייתו תצא היום בשעה 14.00 מבית ההלוויות בסנהדריה להר המנוחות בגבעת שאול.

חגי אשד נולד ב־1928 בתל־אביב. הוא הצטרף למערכת 'דבר' בשנת 1954 ושימש בעתון בתפקידים רבים: הוא היה עורך חדשות, כתב פרלמנטרי, כתב מדיני, כתב בלונדון וכן מנהל סניף ירושלים של מערכת 'דבר'.

בשנים האחרונות עסק אשד בעיקר בכתיבת מאמרים בנושאים מדיניים ופוליטיים־אקטואליים. מאמריו היו כתובים בסגנון פולמוסי חריף ועוררו הדים רבים.

אשד התפרסם גם בשל עיסוקו בחקר „פרשת לבון" ו„העסק הביש". בשנים 1961־1963 חיבר דו"ח שהוגש על־ידי דוד בן־גוריון לממשלת ישראל בשנת 1964 ונגנז. ב־1979, לאחר שנים ארוכות של איסור פרסום, הופיע הדו"ח כספר בהוצאת „עידנים", בשם 'מי נתן את ההוראה'.

חגי אשד היה שותף ליו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס בכתיבת הספר 'כעת מחר', שהופיע ב־1978. הספר נועד לשמש תכנית לאומית לישראל בתחומים שונים. ספרו האחרון של אשד 'מוסד של איש אחד' על ראובן שילוח, אבי המודיעין הישראלי, ראה אור באביב 1988. באחרונה אף כיהן אשד כחבר בוועד המנהל של רשות השידור.

אשד הניח אשה, עליזה, ושתי בנות, אראלה ועפרה.

לפני כחמש שנים עבר חגי אשד ניתוח לב פתוח, אך החלים. המחלה שקטלה אותו היתה ממארת, והוא נאלץ לעבור טיפולים ממושכים ויסורים רבים. אך הוא לא נכנע לחולי ולא זנח את עבודתו: ענייני הציבור העסיקו אותו כל עוד הכרתו היתה עמו. עוד לפני שבוע, שעות ספורות לפני האשפוז שממנו לא חזר עוד, כתב מאמר.

●●●

חגי אשד מת. תמו יסוריו. הוא המשיך לכתוב כל עוד זרם הדם בידו הכותבת. הוא נאחז בכתיבתו כאילו יש בכוחה להוליך שולל את המוות. עד תום עמד בקרב. הוא חי ומת כאיש אמיץ. על כך יעידו גם אלה שחלקו לא פעם על דעותיו. סוער ונלהב היה, ישר עם עצמו ודבק באמונתו. גם בנפשו התנגשו הניגודים. כתיבתו לא התעלמה מהם, היא היתה מסקנתם. אנשים כאלה אינם ניתנים במשורה ואינם מתבטאים בחצאי טונים. הוא לא ערק מהזירה.

איש לח"י בנעוריו שהיה לחסידו הנאמן של בן־גוריון במלחמותיו ובפולמוסיו. יליד ת"א, בנו של מורה עברי, נודד ומרביץ תורה במרחבי הארץ, נשא חגי בליבו את חזיית המהפכה העברית על ערכיה וסמליה. פטריוט ישראלי בכל רמ"ח ושס"ה שבו. אם נחשב 'ניץ' בהשקפותיו, ניכרה בכתיבתו האחריות השפויה והמבוקרת, שילוב של הצעה בתחכום מדיני.

חגי אשד היה איש שיחה נלהב ומרתק, מתווכח מעולה, ידיד תם וחבר טוב. בביתו נפגשו את אלה שתמכו בו בצר ידידים. המכנה המשותף להם – אהבתם לחגי ולעליזה רעייתו הנאמנה עד הסוף.

ליוויתי אותו כלוחם בדרך הייסורים האחרונה והצדעתי לגבורתו. היה בו מקום לרעותנו, לא מקום לרחמינו עליו. עוד עלה בידו לכתוב את ספרו האחרון על ראובן שילוח 'מוסד של איש אחד'. הישג בדיוק של מרוץ במעלה כנגד מחוגי השעון. קולו יחסר בעתון הזה ולא סתם הדבר. לעליזה ולבנותיו אבד הבעל והאב. לנו אבד חבר ושכן שנים רבות על פני הטורים האלה. צר עליך אחי חגי, אהבתיך מאוד. (חיים גורי).

هكذا من الاصل

מובארק מבטיח תנופה מדינית עם התבססות ממשלי ארה"ב וישראל

ערפאת: אנו חותרים לשילוב אש"ף בוועידה בינלאומית

מאת דן אבידן הגרעין קהיר, כתבי „דבר"

הנשיא מובארק אמר אתמול כי מיד לאחר כניסת ג'ורג' בוש לתפקידו כנשיא ארה"ב ולאחר הרכבת הממשלה החדשה בישראל, הוא יפתח במגעים עם המלך חוסיין ועם המלך פאהד במטרה לקדם את התהליך המדיני במזרח התיכון בהשתתפות אש"ף.

מובארק חזר ואמר שההחלטות שנתקבלו במועצה הפלשתינית הי־19 מהוות צעד קדימה בדרך להשגת פתרון מדיני בבעיה הפלשתינית. במרכז אמר שבימים אלה הוא ידון עם ערפאת בקידום היוזמה לכינוס ועידה בין־לאומית לענייני המזרח־התיכון. ראש אש"ף אמור היה להגיע לקאהיר אתמול, אך דחה ביניים את הגעתו אליה.

ערפאת עצמו חזר ואמר בסוף השבוע שהוא חותר לשלב את אש"ף בוועידה בין־לאומית. הוא הביע תקווה כי ביקורו הקרוב של מיכאיל גורבצ'וב בוואשינגטון, יתרום להחשת מועד כינוס הוועידה. ערפאת הביע את שביעות רצונו מההודעה הסובייטית בדבר הכרת הקרמלין בהכרזת אש"ף על הקמת מדינה פלשתינית עצמאית. ערפאת ציין שלדידו המדובר בהכרה סובייטית דה־פאקטו במדינה הפלשתינית.

פארוק קאדומי, יו"ר המחלקה המדינית של אש"ף, העריך אתמול כי מספר המדינות שיכירו רשמית במדינה הפלשתינית יגיע בסופו של דבר ל־75. עד כה הכירו רשמית במדינה הפלשתינית קרוב ל־40 ארצות.

יו"ר המועצה הפלשתינית השייח עבד אל חמיד א־סאיח הביע תקווה כי גם מצרים תכיר בסופו של דבר באופן רשמי וברור במדינה הפלשתינית. בינתיים, מסרו מקורות פלשתינים שראשי אש"ף נערכים להנפיק דרכונים פלשתיניים לכל התושבים הפלשתינים באשר הם, וכי לצורך זאת יערך בשלב ראשון מפקד אוכלוסין של הפזורה הפלשתינית בתאום עם המדינות הערביות הנוגעות בדבר.

פארוק קאדומי אמר עוד בסוף השבוע שהאינתיפאדה תימשך כל עוד תסרב ישראל לפנות את השטחים, כדי להמחיש לה שיש מחיר להאחזותה באזורי הגדה המערבית ועזה. הוא סיפר שאש"ף יציע בקרוב למועצת הבטחון הצעה להעביר את השטחים לפיקוח זמני של האו"ם. במרכז אמר קאדומי שאש"ף פתח במיתקפת נגד דיפלומאטית בזירה הבין־לאומית במטרה להכשיל את ניסיונותיה של ישראל לטרפד הכרה בין־לאומית מאסיבית במדינה הפלשתינית. מוקדי המיתקפה הדיפלומאטית האש"פית יהיו, לדבריו, מדינות השוק האירופי המשותף – כדי לשכנען להפעיל לחצים על ארה"ב לשנות את גישתה השלילית כלפי אש"ף, וכן דעת הקהל בארה"ב. נציג אש"ף באו"ם, לביב טרזי, סיפר בינתיים כי ערפאת החליט סופית לנאום בפני העצרת הכללית בראשית החודש הבא.

קאדומי תקף את סוריה על כך שאינה מוכנה להתפייס עם אש"ף והטיל על הנשיא אסד את האחריות לקיומו של קרע בין שני הצדדים. בתוך כך אמר אבו מוסה, ראש קבוצת פורשי ה'פתח' הפועלת בהשראה סורית – כי גורלו של ערפאת יהיה כגורל הנשיא סאדאת בשל ניסיונותיו לשלב את אש"ף בתהליך השלום במזרח התיכון.

צרפת תזמין קאדומי לביקור

צרפת עשויה להזמין בשבועות הקרובים את ראש הלשכה המדינית של אש"ף פארוק קאדומי לביקור רשמי בפאריס, כך מסרו מקורות דיפלומטים בבירת צרפת. קאדומי ביקר כבר בעבר בפאריס ונועד עם שר החוץ רולן דימה – אך עד כה הוגדרו פגישות אלה כפגישות עבודה.

שר החוץ הצרפתי רולן דימה נועד ביום שישי בזה אחר זה עם שגריר ישראל עובדיה סופר ועם נציג אש"ף איברהים סוס. לשגריר סופר, שהביא לו שדר משר החוץ שמעון פרס להסברת עמדת ישראל כלפי החלטות ועידת אלג'יר, אמר דימה, כי צרפת לא תכיר רשמית במדינה פלשתינית אלא אם תוקם במסגרת משא ומתן לשלום, שיבטיח את קיומה של ישראל בגבולות בטוחים ומוכרים. השר הצרפתי הבטיח כי צרפת לא תצא בכל יוזמה החורגת מעמדת השוק האירופי המשותף בעקבות החלטות ועידת אלג'יר.

לנציג אש"ף אמר שר החוץ הצרפתי, כי צרפת תמלא „תפקיד דינמי יחד עם שותפותיה" כדי להביא לכינוסה של ועידת שלום בין־לאומית. הוא הבטיח עוד, לדברי איברהים סוס, כי השוק האירופי המשותף יבחן צעדים לסיוע לאוכלוסיה הפלשתינית בגדה ובעזה.

שרי החוץ של השוק האירופי המשותף יתכנסו ביום שני בבריסל וצפויה הודעה מטעמם לגבי החלטות המועצה הלאומית הפלשתינאית. עם זאת, מעריכים משקיפים, אין צפויה הכרה אירופית במדינה הפלשתינית – פרט ליוון, יושבת הראש התורנית של השוק, שעשויה להודיע על הכרה כזאת בנפרד.

ישראל פועלת למנוע מעמד של מדינה משקיפה לאש"ף באו"ם

מאת מרים פוקס, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק, (מיוחד ל„דבר"). – עוד בטרם נודע על פנייתו הצפויה של אש"ף למזכ"ל האו"ם פרז דה קויאר בבקשה שמליאת העצרת הכללית של האו"ם תעניק למדינה הפלשתינית העצמאית מעמד של מדינה משקיפה בארגון, כדוגמת צפון קוריאה והוותיקן, פועלת משלחת ישראל באו"ם למנוע אפשרות כזאת, נודע ממקורות בארגון.

משלחת ישראל לאו"ם בראשותו של השגריר יוחנןביין, פועלת בקדחתנות כדי לשכנע את מזכירות הארגון ואת שגרירי המדינות שלא להענות לבקשה הצפויה של אש"ף.

יוזמה זו היא במסגרת הפעולות של משרד החוץ לשכנע מדינות ידידותיות שלא להכיר במדינה הפלשתינית העצמאית. במסגרת יוזמה זו, מגלים מקורות באו"ם, שיגר שר החוץ שמעון פרס איגרת לשרי חוץ של מדינות רבות, בה הוא מנמק מדוע החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית אינן מכשירות את אש"ף כגוף איתו יכולה ישראל לנהל מו"מ. באגרת מתריע שר החוץ „כל הכרה בהצהרות אלו יכולה רק לחזק את האשליה שתוצאות המו"מ הנכסף יכולות להיקבע מראש על ידי צעדים חד־צדדיים, או על ידי הצהרות כלבד".

נציגי יוון בקהילה האירופית באו"ם:

ישראל מפעילה כוח מוגזם בשטחים

מרכז האו"ם, (עיר). – הכוח המופעל על ידי ישראל נגד ההתקוממות הפלשתינית הוא מוגזם – באשמה זו יצאו ביום ד' מדינות הקהילה האירופית.

נציג יוון, שדיבר בוועדה המדינית המיוחדת של העצרת הכללית בשם מדינות השוק, הוסיף ואמר כי הטענה הישראלית שהצעדים הננקטים על־ידה מהווים תגובה על מהומה אלימה, אינה עולה בקנה אחד עם העובדות. נציג יוון, גריגוריס פאפאדופולוס, אמר שהפלשתינים חשים בתסכול בעקבות הכיבוש הממושך ו„מדיניות יד הברזל", שישראל מנהלת בשטחים.

עוד אמר כי בניגוד לטענותיה של ישראל, שכדורים פלסטיים המופעלים נגד מפגינים אינם קטלניים, דווח על מספר מקרי־מוות כתוצאה מהפעלת נשק זה. הוא מתח ביקורת גם על האימון הלקוי של כוחות־הצבא, המשתקף בהתרחשויות בשטחים.

רמת הכוח המופעלת על־ידי שלטונות ישראל היא מוגזמת לפי כל קנה־מידה, טען נציג יוון. הוא קרא שוב, בשם הקהילה האירופית, לפתור את בעיית השטחים על־ידי משא ומתן בדרכי שלום. עוד אמר כי 12 מדינות הקהילה האירופית קראו לישראל להפסיק את מדיניותה „הבלתי חוקית", של הקמת התנחלויות באיזור. הוא הביע את דאגת מדינות הקהילה האירופית נוכח ההגבלות שהוטלו על חופש־העיתונות, מעצרים והטרדתם של עיתונאים וסגירת שירות העיתונות הפלשתיני.

ישראל והונגריה חתמו על הסכם שיתוף מדעי

הסכם ראשון לשיתוף פעולה בין ישראל לבין מוסד מחקר במזרח אירופה, נחתם ביום ה' אחר הצהריים במכון ויצמן למדע.

על ההסכם בין מכון ויצמן לבין המרכז למחקר ביולוגי באקדמיה הלאומית למדעים בהונגריה חתמו נשיא מכון ויצמן, פרופ' אריה דבורצקי, ופרופ' לאיוס אלפולדי, העומד בראש מוסד המחקר ההונגרי, לאחר שקודמו בתפקיד, ברונו סטראוב, נתמנה לנשיא הונגריה.

בהסכם נאמר, ששני המוסדות יעודדו ביקורי מדענים, שילוב סטודנטים, קיום הרצאות וסמינרים ביניהם, ויבדקו את האפשרות לקיים חילופי סטודנטים וחוקרים במסגרת תוכנית מחקר משותפת.

סנונו ייפגש עם מנהיגים יהודים

מאת מרים פוקס, סופרת „דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר"). – מושל ניו המפשייר ג'ון סנונו, אשר מונה בשבוע שעבר לראש צוות הבית הלבן בממשלו של הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש, ייפגש ביום רביעי בניו־יורק עם מנהיגים יהודיים, גילה אמש הניו־יורק טיימס.

מינויו של סנונו עורר דאגה בקרב חלק ממנהיגי יהדות ארה"ב, בעוד שאחרים אינם מביעים חשש ממינויו וסומכים על הבטחותיו של הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש לתמוך בישראל.

סנונו הוזמן להפגש עם ראשי יהדות ארה"ב על ידי ג'ייקוב סטיין, אשר עמד בראש הוועד הארצי למען בוש. סטיין היה בעבר יו"ר ועידת הנשיאים. לדברי סטיין, הוא מכיר ומכבד את סנונו ומשוכנע שמנהיגים יהודיים אחרים לכשיכירו אותו אף הם לא יחששו מפניו.

ג'ון סנונו, שמוצאו מלבנון, היה מושל המדינה היחיד, אשר סירב לפני שנתיים לחתום על גינוי של החלטת האו"ם משנת 1975, המזהה ציונות עם גזענות.

סנונו אמר: „לפי מיטב הבנתי, המפתח לשלום ושלווה במזרח התיכון הוא על ידי המשך הערבות לשלמותה ובטחונה של ישראל". הוא הוסיף שעל ארה"ב לפעול באו"ם כדי לבטל את ההחלטה המזהה ציונות עם גזענות.

מירוץ צמוד

(המשך מעמוד 1)

נתת במיוחד מכך שחבריו מיהרו לנדב אותו, כדי שיפנה את מקומו (בממשלה) היה חיים קורפו. אולם, על־פי החוק, אין לבחור לתפקיד יו"ר הכנסת (או סגני יו"ר) מי שמכהן כשר בממשלה. מכיוון שקורפו מכהן עתה בממשלת־מעבר, שממנה אי־אפשר להתפטר, נפלה מועמדותו ועלה שמו של ח"כ דב שילנסקי.

הכנסת הי־12 תפתח מחר אחר־הצהריים על־ידי נשיא המדינה חיים הרצוג בטקס חגיגי בהשתתפות חברי הכנסת החדשה, חברי כנסות קודמות ונכבדים שונים (שופטי בית־המשפט העליון, הרמטכ"ל, מפכ"ל המשטרה, רבנים ראשיים וראשי הדתות, נציגי הסגל הדיפלומטי ועוד).

לאחר פתיחת המושב ודברי ברכה, יעביר הנשיא את ניהול הישיבה לידי זקן חברי הכנסת החדשה יאיר שפרינצק, אשר ינהל את הטקס שבו יצהירו חברי הכנסת אמונים. קרוב לוודאי, שכבר בישיבה הראשונה ייבחר יו"ר הכנסת הי־12.

החידוש היחיד שיהיה בטקס הוא, שבשירת ההמנון הלאומי והזמר להשתתף גם כוכב הזמר הישראלי דודו פישר. נותר רק לקוות שהמחזמר שבו דרך כוכבו של פישר, „עלובי החיים", לא ישמש מוטו לדרכה של הכנסת הי־12.

חוק חדש נגד סמים בארה"ב מאפשר גם הטלת עונש מוות

וואשינגטון, (עיר). – הנשיא רונאלד רייגן חתם שלשום על חוק נגד סמים, שקובע כי אפשר לגזור עונש מוות על מעשי רצח הקשורים בסחר סמים.

בטקס חתימת החוק החדש אמר הנשיא „אנו מעניקים חרב ומגן חדשים לאלה שתפקידם היום־יומי הוא לסלק מרחובותיה ועריה של ארה"ב את נגע הסמים הבלתי־חוקיים".

יצוין, כי במסע הבחירות הביע סגן הנשיא ג'ורג' בוש תמיכה בהטלת עונש מוות על פשעים הקשורים בסחר בסמים ואילו יריבו הדמוקרטי מייקל דוקאקיס התנגד לחוק כזה.

רייגן הודיע כי במסגרת החוק החדש יוקצב סכום של עד 1.5 מיליארד דולר לטיפול במכורים לסמים ולתוכניות מניעה. סכום נוסף של 500 מיליון דולר יוקצב לחינוך מונע. יצוין, שהקונגרס אישר עד כה רק 500 מיליון דולר כהקצבה נוספת למלחמה בסמים בשנת הכספים הנוכחית. החוק החדש יוצר גם „צאר לסמים" – אדם בדרגת חבר קבינט שיהיה אחראי לתיאום בין כל המוסדות והגופים העוסקים במאבק זה.

שמיר מאיץ המו"מ לממשלה

(המשך מעמוד 1)

ולהודיע על הליכה לאופוזיציה.

ביטויי תמיכה בהצטרפות לקואליציה

אחרי שבסוף השבוע שעבר זכתה לתשומת־לב רבה ההתנגדות של חוגים נרחבים במפלגת העבודה למו"מ עם הליכוד על הצטרפות לממשלת שמיר, חלה התעוררות גם בקרב מחייבי מהלך האחדות.

לשכת שר הביטחון משמשת מאז הופעתו של יצחק רבין במישדר 'מוקד', ביום ד' שעבר, כתובת למצדדים בהצטרפות המערך לממשלת האחדות, בתנאים שהציב רבין בפומבי. טלפונים, מברקים ומכתבים של אזרחים ושל חברי המערך מגיעים אל לשכת שר הביטחון, וביניהם של חברי מרכז המפלגה, ראשי מחוזות ומזכירי מועצות פועלים.

על אחד המברקים שהגיעו אל רבין בסוף השבוע שעבר, בתמיכה בעמדותיו, חתומים: חיים הברפלד, יו"ר האיגוד המקצועי בהסתדרות, יצחק לנדסמן, מנכ"ל „תנובה", יוחנן דניאל, אחד ממזכירי תנועת המושבים, גדליה גל, הח"כ החדש, אף הוא נציג מחוז המושבים, ואלי דיין, ח"כ חדש וראש עיריית אשקלון. ראשי התק"ם אף הם מביעים במסגרות שונות את תמיכתם בהצטרפות המערך לממשלת שמיר.

תמיכה בממשלה רחבה הביעו אתמול גם ראשי ישובים בצפון, רובם מן ההתיישבות העובדת. הללו קיימו כינוס בצפון, והשתתפו בו אישים בולטים בהתיישבות העובדת. בכינוס הובעה הערכה רבה לתרומתו ולפועלו של משרד הביטחון, בהנהגת רבין, לשקט השורר בצפון, ותמיכה בהמשך כהונתו של רבין כשר הביטחון.

שמיר מכביר המגעים

בתוך כך מאיץ שמיר את המשא־ומתן עם השותפות הפוטנציאליות לממשלה צרה בראשותו. ביום ו' האחרון נפגש צוות המו"מ של הליכוד עם צוות המו"מ של 'צומת', והיום ייפגש עם צוותי המו"מ של 'התחיה', 'צומת' ו'דגל תורה'.

לאנשי 'צומת' סיפר שמיר על הצוות המנהל שיחות עם נציגי המערך וכן חזר באוזניהם על תמיכתו בממשלה רחבה. אנשי 'צומת' אמרו שיתמכו בממשלה רחבה, בתנאי שיוכלו להזדהות עם קווי היסוד שלה.

נציגי 'צומת' דרשו משמיר, שיוכרז על אזורי יהודה ושומרון כעל חלק בלתי נפרד מארץ־ישראל. על כך השיב להם שמיר, שכרגע החלת החוק הישראלי על יו"ש אינה באה בחשבון, כי הליכוד מדגיש את מחוייבותו להסכמי קמפ דייוויד. יעקב טוביה תבע את תיק החקלאות בשביל ח"כ רפאל איתן, וסוכם של חלוקת התיקים ידובר בסיבוב נוסף של המשא־ומתן, מה עוד שהצטרפות המערך עשויה לשנות את המפתח לחלוקת התיקים.

הלל או שילנסקי

כמו בכל פגישותיו בימים האחרונים, גם בפגישה עם נציגי 'צומת' ביקש שמיר את תמיכת סיעתם במועמדותו של דב שילנסקי לתפקיד יו"ר הכנסת, בנימוק שיו"ר הכנסת צריך להיות מועמד של הקואליציה.

בליכוד העריכו אמש, שלפי שעה יש בידיו תמיכה של 58 ח"כים בשילנסקי: 40 של הליכוד ו־18 של הסיעות הדתיות־חרדיות. ל'דבר' נודע, שתמיכת המפד"ל בשילנסקי עדיין אינה מובטחת, שכן היא מותנית בבירורים שביקשה המפד"ל, קודם לתמיכה במועמד זה או אחר, לגבי תביעותיה הנוגעות לעבודת הכנסת. בעניין זה התקיימה אמש פגישה בין רוני מילוא ובין נציגי המפד"ל.

במערך העריכו אמש, בלי לנקוב במספרים, שלשלמה הלל יש סיכויים טובים לכהן כיו"ר הכנסת קדנציה נוספת. לקראת השבעת חברי־הכנסת הי־12 מחר גוברים בשתי המפלגות הגדולות המאמצים להבטיח תמיכה במועמדיהן לתפקיד היו"ר, כדי לקצר עד כמה שאפשר את 'כהונתו' של זקן חברי הבית, יאיר שפרינצק, השני במחלוקת.

המגבית

(המשך מעמוד 1)

השבות.

בסוף השבוע אמורה להגיע ארצה משלחת נוספת, שתורכב מראשי 21 הארגונים היהודים הגדולים בארה"ב, בכללם ראשי התנועות הרפורמית והקונסרבטיבית, הוועד היהודי האמריקאי, הקונגרס היהודי האמריקאי, 'הדסה', 'בני ברית', 'הליגה נגד השמצה' ועוד. המשלחת תבקש להדגיש בפני העם והפוליטיקאים בישראל את מידת ההסכמה הקיימת בין כל שכבות הציבור היהודי נגד השינוי בחוק השבות.

בסוף השבוע, נפגש ראש הממשלה יצחק שמיר עם משלחת של 18 מחברי המגבית היהודית המאוחדת, שכללה גם ארבעה חברי קונגרס מניו־ג'רסי. שמיר, שנשאל לגבי נושא 'מיהו יהודי', אמר לחברי המשלחת, כי הוא מחפש דרך להרגיע את יהדות ארה"ב, כדי שלא תהיה לה סיבה לדאגה.

הוא הוסיף, כי הוא מקווה שיהיה אפשר למצוא נוסחת פשרה והוא ידון על כך עם משלחת של יהדות ארה"ב שתגיע ארצה השבוע. „איש אינו חושב להוציא מישהו מיהודי התפוצות מכלל ישראל. בשבילנו דבר לא השתנה ודבר לא ישתנה ביחסינו עם אלה שאינם מעבר לים. כולם יקרים לנו", אמר שמיר.

יו"ר ההנהלה הציונית, שמחה דיניץ, אמר אתמול, בוועידת הפדרציות היהודיות בניו־אורלינס, כי שינוי חוק 'מיהו יהודי', איננו בסמכותה הבלעדית של מדינת ישראל והסוכנות היהודית לא תסכים עם חלוקה הפוגעת בשלמות העם היהודי ובמטרות המרכזיות של התנועה הציונית, שהן קיבוץ גלויות ושמירה על שלמותו של העם היהודי. דיניץ הוסיף, שעל־פי האמנה הקיימת בין הסוכנות היהודית לממשלת ישראל, חייבת הממשלה להתייעץ עם הסוכנות היהודית לגבי כל חוק הקשור לתחום אחריותה של הסוכנות היהודית.

בכינוס בניו־אורלינס החליטו יהודי ארה"ב לנקוט פעולות מחאה, כדי להפגין את כעסם על השימוש בחוק השבות להשגת תועלת פוליטית.

במסגרת פעולות מחאה אלו, נוסחה בכינוס הצהרה המאשרת את מחויבות יהדות צפון אמריקה למדינת ישראל ותושביה, ומדגישה את שותפות הגורל, אך מוחה כנגד כל „נסיון להביא לידי פיצול בעם על־ידי הגוף המחוקק של מדינת ישראל". מחאה זו הועברה בין באי הכינוס, ותועבר בין הקהילות השונות. בחמישה בדצמבר תועבר המחאה לידי ראש הממשלה וחברי הכנסת.

מאסר ע"ת לטייטלמן שהורשע בשוחד מיני

(עז). – 5,000 ש"ח קנס ו־15 חודשי מאסר על תנאי גזר ביום ו' בית המשפט המחוזי בירושלים על אהרון טייטלמן, מי שהיה סמנכ"ל לענייני אמרכלות במשרד התיירות, שהורשע בעבירה של בקשת שוחד מיני מאחת מפקידות המשרד לאחר שהעניק לה תוספת רכב בלתי חוקית.

„אומרים שיש מאבד עולמו בשעה אחת, וכך היה במקרה שלפני. עלי להודות כי התלבטתי לא מעט אם ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל, כהצעת התובע עו"ד מוטי פנציאס בשל בקשת השוחד המיני" – אמר השופט עזרא־קדרה בגזר הדין. „לאור נסיבות המקרה הגעתי למסקנה, שבמקרה שלפנינו הענישה ההולמת תמוצה במגמת הענישה תבוא על סיפוקה והציבור לא ייפגע, גם אם לא אגזור עונש מאסר בפועל", הוסיף השופט.

במהלך המשפט התברר, כי טייטלמן העניק את תוספת הרכב לפקידה, אך לא התנה את מתן התוספת במתן שוחד מיני מצדה. הוא פגש אותה כמה שבועות לאחר מכן ליד המעלית במשרד התיירות, ואמר לה: „נו, מתי את חושבת לפתוח את הרגליים?".

השופט מציין בגזר הדין, כי אין לנתק את המלים האלה ממערכת היחסים בין טייטלמן לפקידה. „נראה כי יצרו גבר על שכלו ותבונתו, והוא לא נצר את פיו ולשונו. במלים שאמר לה הביע את צפייתו שהפעם תתרצה לו, משום שאישר לה תוספת רכב. היה זה מעשה איוולת שמוטט עליו את עולמו", נאמר בגזר הדין.

השופט הוסיף, שכעת בעקבות הרשעתו, הודבקה על טייטלמן תווית חמורה, והתוצאות הצפויות לו עלולות להיות קשות והרסניות. השופט רמז בכך לעובדה, שכעת יתנהל נגד טייטלמן משפט משמעתי. לדבריו, טייטלמן המיט על עצמו ועל בני משפחתו סבל ובושה ויש לראות בכך חלק מהעונש.

הזמר קט סטיבנס תורם לאום אל־פחם

מאת מוחמד חלילה

האגודה האסלאמית באום אל־פחם קיבלה בסוף השבוע תרומה מאגודת הצדקה האסלאמית בבריטניה בסך 24,600 לירש"ט (70,000 ש"ח). ההחלטה להעניק את התרומה לאגודה האיסלאמית באום אל־פחם נתקבלה בעקבות ביקור שערכה משלחת מטעם אגודת הצדקה הבריטית, שבראשה עומד יוסף איסלאם (הזמר קט סטיבנס), שביקרה בחודש מארס השנה באום אל־פחם.

האגודה האסלאמית החליטה להשקיע את הסכום בהשלמת בנייתו של מרכז קהילתי מוסלמי ראשון מסוגו במיגזר הערבי באום אל־פחם.

נדחתה בקשת 'ועדת המעקב' להפגין מחר מול הכנסת

במחאה על הרס הבתים בטייבה

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר"

משטרת ירושלים ומשמר הכנסת סירבו להעניק לוועדת המעקב הערבית העליונה רשיון לקיים מחר הפגנה ותהלוכה מול משכן הכנסת, במחאה על הריסת הבתים בטייבה.

לסופר 'דבר' נודע, שוועדת המעקב החליטה להגיש בקשה נוספת כדי לקיים הפגנה המונית מול משכן הכנסת במועד אחר.

תוכנית לימודים למניעת עישון – לראשונה בחינוך העצמאי החרדי.

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

לראשונה בתולדות רשת החינוך החרדי העצמאי מיסודה של אגודת ישראל, ראתה אור תוכנית לימודים למניעת עישון סיגריות. שם התוכנית: „פאר תחת אפר – העישון בימי חול ובימים טובים לאור ההלכה", מאת רב אטינגר. ההוצאה לאור של התוכנית נעשתה בסיוע היחידה לחינוך לבריאות במזכירות הפדגוגית של משרד החינוך, בראשות לילי ברקמן. התוכנית נקראת בשם זה מכיוון שבדומה להימנעותם של בתי־ספר כלליים מהתמודדות עם בעיית הסמים. העישון בישיבות החרדיות נפוץ ביותר גם בין מורים וגם בין תלמידים, ורבים מהמורים נוהגים לעשן בפני תלמידיהם בזמן השיעורים. כותב התוכנית החדשה מותח ביקורת קשה על נוהג זה וטוען, כי הרבנים מורים המעשנים מזיקים לבריאות תלמידיהם ומשמשים דוגמה רעה.

בציבור החרדי מקובל להתייחס לעישון ביום טוב כאל תענוג שמצווה ליהנות ממנו, „לפי שהעישון מביא לתיאבון וגם מסייע לעיכול". את האיסור לעשן בשבת, למרות התענוג, מתרצים בכך, ש„המאכלים הטובים, היינות הבשר ושאר מיני תבלינים מתע מהם העינוי נפשי", הכרוך באי עישון.

בעל התוכנית החדשה מוכיח, כי העישון אינו בגדר תענוג ומביא רשימת שמות של גדולי הציבור החרדי שעישנו בצעירותם וחדלו מכך, וביניהם הרב אליעזר מנחם שך והרב שלמה זלמן אוירבך. כמו כן מובאת איגרת של הראשון לציון הרב עובדיה יוסף, לפיה „בשבוע ישיבה מתארס יימנע מלחלק סיגריות לחבריו כנהוג, אלא במקום זה יחלק ממתקים או מגדנות וכל כיוצא באלה".

ליד האוטובוס ההפוך

(המשך מעמוד 1)

הוזעקו אמבולנסים של מד"א מבית שמש וירושלים והצוותים החלו לטפל בילדים. מרביתם נפגעו באורח קל ביותר ועיקר המאמץ שנעשה היה להרגיעם.

אולם לזוועת המחלצים נתגלו לפתע שני זוגות רגליים קטנות מבצבצות מתחת לאוטובוס. היה ברור שילדים נלכדו מתחתיו והיה צורך מיידי להפכו. למקום הובאו מנופים ממפעל סמוך ותחנת הכיבוי של בית שמש ובאמצעותם הפכו השוטרים את האוטובוס. המראה שנגלה היה מחריד: שלושה ילדים שנמחצו למוות מתחת לאוטובוס. מסביב היו פזורים ילקוטים וספרי לימוד.

כל הילדים שנסעו באוטובוס הנהג הועברו באמבולנסים לבתי החולים בירושלים. לשערי צדק הגיעו 14 ילדים והיתר ל'הדסה' עין כרם. בית־החולים 'שערי צדק' נערך לקליטת הפצועים, אך כל הילדים היו פצועים קל ביותר. הם הובלו על ידי האחיות לחדר המיון שם נבדקו ביסודיות על ידי צוות הרופאים. רק אצל צבי ברוכה אובחן נקע בכתף.

תהילה שרעבי, אחותו הגדולה של גולן שחגג אתמול את יום הולדתו ה־10, שהגיעה עימם לבית־החולים, אספה אותם וסיפרה להם סיפורים. אחר־כך הלכו להגיע ההורים. אחת האימהות אחזה בבנה ומששה אותו כדי לוודא כי הוא בריא ושלם. אליעזר בן ה־4.5 החל לבכות למראה אימו מרים שפרצה בבכי בעת שחבקה אותו. „אמא אל תבכי", הרגיע אותה הפעוט. אביו הרצל אליהו ממושב תעוז שמר על קור רוח: „זה לא כביש מסוכן, עדי ראיה ספרו כי הנהג נסע כמו משוגע".

מנהל חדר המיון ד"ר יעקב אורלד קבע, כי אפשר לשחרר את כל הילדים וסמוך לשעה 11.00 עזבו ההורים וילדיהם את בית־החולים. גם מבית־החולים 'הדסה' עין כרם שוחררו לקראת צהריים כל הפצועים, למעט אלעד נחמיה, בן 6, ממושב תעוז, שלסתו נשברה. הוא אושפז במחלקה כירורגית ילדים פה ולסת.

למקום התאונה הגיעו בוחני התנועה של משטרת ירושלים, בראשות רפ"ק רפי קלגבן, שמסר, כי הסיבה לתאונה היתה איבוד שליטה מצד הנהג וכי כתוצאה מכך הוא ירד לשוליים והתהפך. הוא הוסיף, כי עדיין לא נקבעה מהירותו. בבדיקת מערכות האוטובוס ובכלל זה הבלמים לא נמצאו ליקויים. גם הכביש היה יבש ולכן מתחזקת הדעה כי התאונה נגרמה כתוצאה מטעות אנוש. מספר הילדים לא עלה על המותר ברשיון הרכב.

אבנר נגר, שוטר מתחנת בית שמש, משרת במשטרה כבר 12 שנים. ביום שישי בבוקר הוא לא היה בתפקיד. על התאונה שמע נגר ברדיו. הוא יצא מביתו במושב צלפון למקום התאונה. ליד האוטובוס ההפוך הוא גילה את כיפה וזיהה מיד שהיא שייכת לבנו. משנתבשר, כי שני בניו הגדולים מצאו את מותם בתאונה, הוא התמוטט.

קהל רב השתתף שלשום בהלוויית שני האחים נגר ובהלוויית חזי ברוכה. הגשם שירד בעת ההלוויות התערבב בדמעות האבלים.

השר נבון הורה לחקור

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, הורה ביום שישי לחקור את נסיבות תאונת הדרכים שאירעה ליד מושב נחם.

השר ביקש לבדוק את מערך ההסעה שבה נסעו התלמידים ולדווח לו בהקדם על תוצאות הבדיקה. שר החינוך שיגר תנחומים למשפחות האבלות ואיחל החלמה לפצועים.

(ע). – שלוש מכוניות היו מעורבות בתאונות־דרכים קטלנית שהיתה בערב שבת בכביש תל־אביב־אשדוד, [illegible] ראשל"צ.

משאית שהיתה בדרכה מאשדוד בכיוון צפונה סטתה לפתע ממסלולה, התנגשה במשאית שנסעה מולה ופגעה במכונית 'טרנזיט' ובה חמישה נוסעים. נהג הטרנזיט נהרג במקום, ואנשי הצלה עמלו למעלה מחצי שעה לשחרר את גופתו מתא הנהג המעוך.

ארבעה הנוסעים האחרים ברכב נפצעו ברובם קל, וכן נפצע קל נהג המשאית שנפגעה על־ידי הרכב שסטה מדרכו.

נהג המשאית שאיבד את השליטה הוא אלי מזרחי, בן 25, מאשדוד. מזרחי נפצע פצעים בינוניים ואושפז בבית־חולים 'אסף הרופא'.

5 נפצעו בכביש נהריה־מעלות

יוסי ליבוביץ', סופר 'דבר' בגליל המערבי מוסר, כי בתאונת דרכים קשה שאירעה שלשום בשעות הבוקר התנגשו שתי מכוניות נוסעים על כביש נהריה־מעלות, סמוך לצומת קיבוץ כברי. חמישה בני־אדם נפצעו, שניים מהם קשה ושלושה בינוני. החמישה פונו בניידת לטיפול נמרץ ובאמבולנסים לבית־החולים הממשלתי בנהריה.

התאונה ארעה בשעה 11.30 בבוקר, כאשר רכב, שנסע מכיוון מעלות לנהריה סטה שמאלה, כדי לבצע עקיפה ככל הנראה בדרך לא פנויה. מולו נסע רכב בכיוון ההפוך. הנהג ניסה לעקוף, אך לא הספיק, והתנגש חזיתית במכונית שנסעה מולו.

במקום התאונה נוצר פקק גדול, עד אשר פונו הפצועים באמבולנסים שהגיעו למקום. חוקרי לשכת התנועה במרחב הגליל פתחו בחקירה לבירור נסיבות התאונה.

פרס: קטן הסיכוי

(המשך מעמוד 1)

פרס.

מדיווחים המגיעים למשרד החוץ מארה"ב ומאירופה מתברר, כי לקראת סוף השבוע נוצר איזון מסוים בדיווחי התקשורת המערבית על ועידת אלג'יר השלכותיה, לאחר האופוריה של הימים הראשונים.

חוגים מדיניים מעריכים, כי אחד הגורמים לשינוי הוא עמדת הממשל האמריקאי, שהביע הסתייגות ואי שביעות רצון מההתקדמות הבלתי מספקת שהושגה באלג'יר וכן מהעובדה שישראל הצליחה להחדיר בצורה משמעותית לתקשורת המערבית את המשמעויות הנובעות מהחיבור של החלטה 242 לשאר החלטות האו"ם.

במברק שהגיע בסוף השבוע משגרירות ישראל בוואשינגטון נמסר, כי העיתוי הנכון של התגובה הישראלית סייע לצמצם משמעותית את מימדי האופוריה בתקשורת האמריקאית מיד לאחר פירסום הצהרת אלג'יר.

בסוף השבוע הגישו שגרירי ישראל בעולם לשרי החוץ של המדינות בהם הם משרתים, את איגרתו של שר החוץ, שמעון פרס. באיגרת כותב פרס, כי „ישראל רואה בפלשתינים ובירדן את הפרטנר המועדף לשלב הבא של תהליך השלום. אני פונה אליך אישית בבקשה לסייע במניעת כל צעד שיסייע לאש"ף, בנסיונו להחליף החלטות של ממש בבלל מעורפל".

ראש הממשלה, יצחק שמיר, שנפגש ביום שישי עם משלחת של המגבית היהודית המאוחדת ובה ארבעה חברי מגבית מניו־ג'רזי, אמר, כי הוא מקווה שתושבי השטחים יגיעו למסקנה, כי משא־ומתן עדיף על פני טרור.

אש"ף, אמר שמיר, מנסה לנהל מערכה זו של דיסאינפורמציה, כשאת מטרתו הבסיסית – להרוס את ישראל ולבנות במקומה מדינה פלשתינית – הוא לא שינה.

'שקט' מושג בבתי הכלא

(המשך מעמוד 1)

ברמון נפטרו ביום שישי שעבר כפי הנראה מתערובת (קוקטייל) של הסמים הבאים: הרואין, קוק פרסי, כדור בשם 'היפודרום' וחשיש. תערובת זו נחשבת לקטלנית. כעת שוכב עדיין בבית הכלא 'ניצול' ממקרה הרעלה זה וקיבלו כמות של סם שהרופאים מנסים להוציא.

בתשובה לשאלה, האם מדובר במחדל של שלטונות הכלא, אמר גונדר שאול, כי יש מחיר לכל דבר. „אנחנו מאפשרים לאסירים לצאת לחופשות ואיננו יכולים לבדוק אותם באורח מלא, כפי שהיה מקובל לפני הבג"צ שאסר לערוך לאסירים 'חוקן' וחיפושים פנים־גופיים. כמובן איננו רוצים לענוש בבידוד מוחלט את האסירים השבים מחופשה – והברחת הסמים היא התשלום שאנו משלמים".

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

עירית גבעתיים
אבלה על מותו של
אליהו בירנבוים ז"ל
יקיר העיר
ומשתתפת בצער המשפחה
יצחק ירון ראש העיר
וחברי מועצת העירייה

אנו מודיעים בצער על פטירתה של חברתנו
מלכה גרין
ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון 20.11.88
בשעה 15.00 בקיבוץ אפיקים.
המשפחה
ובית אפיקים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברתנו
גולדה שלם
ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון י"א כסלו תשמ"ט
20.11.88 בשעה 3.00 אחר הצהריים
בבית העלמין ביגור.
התכנסות בשעה 14.00 בבית אחוה.
המשפחה
ובית יגור

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
סניורה ברוך
הלוויה התקיימה ביום שישי, ט' בכסליו תשמ"ט
18.11.88 בקיבוץ הגושרים.
משתתפים בצער המשפחה
בית הגושרים

בצער רב הננו מודיעים על פטירת חברנו
בן־ציון רוזנברג
על מועד הלוויה נא להתקשר
לטלפון 04־848100.
המשפחה
ובית יגור

במלאות שלושים לפטירתה של חברתנו
פאולה זליגפלד ז"ל
נעלה לבית הקברות ביום שלישי י"ג כסליו תשמ"ט
22.11.88 בשעה 16.00.
לאחר האזכרה תפתח במועדון החברים תערוכה לזכרה.
המשפחה
ובית גבעת ברנר

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי
המו"ל „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס דבר בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ 33104

דבר ספורט

ביתר ת"א – אלופת השליש

[illegible] שער נצחון [illegible] בשביתה, שגרה את [illegible] בגדול והתחילה הפסד [illegible] הפועל כפר־סבא – 0:1 [illegible] מכבי חיפה (1:1 מול הפועל י־ם) [illegible]

הניחוש הנכון

1. כפר־סבא – בני־יהודה 1
2. צפרירים – הפועל ת"א 1
3. מכבי חיפה – הפועל י־ם x
4. הפ. פ"ת – מכבי נתניה x
5. שמשון – בית"ר ת"א 2
6. בית"ר י־ם – מכבי ת"א 2
7. באר־שבע – הפ. טבריה 1
8. חדרה – מכבי יפו 1
9. טמרה – בית"ר רמלה 1
10. הפועל ר"ג – יבנה 1
11. ב. נתניה – מכבי פ"ת x
12. שעריים – הפועל חיפה 1
13. הפועל לוד – עמידר x
14. הפועל יהוד – בת־ים 1

מלך השערים

1. אלי בן־אמו (בית"ר ת"א) 6
2. ניר לוין (הפו. פתח־תקוה) 4
–. יגאל מנחם (מכבי נתניה) 4
–. זאהי ארמלי (מכבי חיפה) 4

כוכב השבת

אלי דריקס. כל הכבוד לחלוץ הזה של מכבי ת"א. רגלו לא היתה כשירה במאה אחוזים, אבל, הוא שיחק עד הסוף הטוב ודקות אחרות לאחר שנפגע בתיקול חריף ולמגרש הוכנסה אלונקה כדי להורידו לטיפול, ביצע דריקס פעולה התקפית אופיינית וכבש שער נהדר. הגנת בית"ר י־ם נראתה אתמול אומללה מולה.

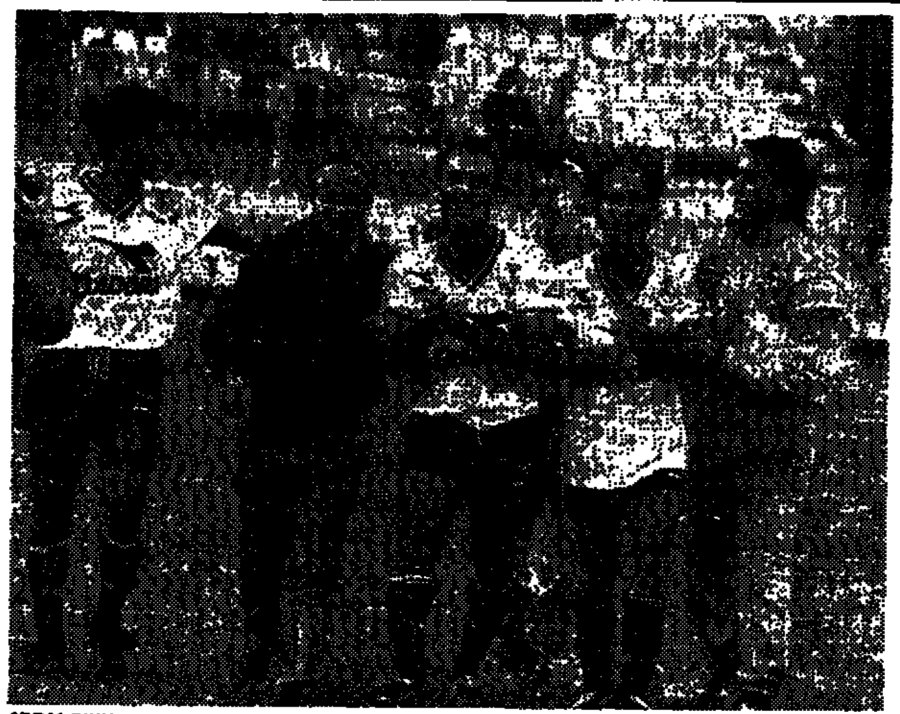

ויש גם בית"רים שמחים. אלי בן־אמו (במרכז) כשלצידו ניסים כהן יורדים באושר אחרי הנצחון על שמשון (צילום: א. קנפר)

בית"ר תל־אביב – שמשון תל־אביב 0:1

אלי בן־אמו: המתכון הקבוע

מאת שמואל קליגר

המשחק המוקדם של בלומפילד בין מוליכת הטבלה בית"ר ת"א לבין שמשון ת"א (0:1) היה הקצר ביותר שבו חזיתי מאז ומעולם. הוא התחיל בדקה ה־89 ב־0:0 מציאותי ונסתיים בדקה ה־90 בניצחון 0:1 מכריע לזכות בית"ר שישפרה מעמדה בראש הטבלה. הכל בזכות שער קטן של הלוח גדול אלי בן־אמו.

בעצם, היו אירועי הדקה האחרונה פיצוי מסויים על משחק חלש ביותר מכל הבחינות המקצועיות. פעולות פשוטות במרכז המיגרש נראו מסורבלות ומסובכות והדבר לא צלח לא מבחינת מוליכי הטבלה ולא מבחינת השמשונים. עד שבא המבצע הגדול של אלי בן־אמו, החלוץ המסוכן ומוליך בטבלת המבקיעים. רגע לפני הסוף השיגרתי הוא עצר את הכדור כחוזה אל מול רחבה הומה משחקני יריב ובעט בעוצמה רבה את הכדור מתחת למשקוף השער. 0:1.

היתה אמנם הזדמנות לשמשונים לרכוש שער יתרון בדקה ה־72, אבל זה היה יותר בגלל משגה של השוער אריה חביב מאשר ממבצע התקפי יזום. השמשוני ברדה בעט מ־40 מ'. השוער נשמע צועק "עזוב". הכדור נשמט מידיו ונראה עושה דרכו לתוך השער עד ששלומי עמר הגיח במהירות והדף ממש מקו השער. וכך קרה שמבקום 0:1 לזכות שמשון זה נהיה 0:1 מהמם לזכות בית"ר שאוהדיה מתרגלים בהדרגה למיקום בפסגה. ודאו כי טוב הדבר.

צפרירים חולון – הפועל ת"א 0:1

ובליגה העלית לנוער

מאת מנחם ישראל

מזג אויר חורפי קשה, שפגם במגרש, משחק הקרבה של שחקני הנוער של הפועל ת"א, 4 כדורים לקורת שער ת"א ועוד החמצות, משוטות של החולונים; כמעט חוללו הפתעה גדולה ביום שישי. בסיום, נצחון דחוק לבוגרי חולון על נערי ת"א.

עקב שביתת בוגרי האלופה, הופיעה הפועל ת"א עם הנוער. מטרתם היתה שלא לרדת מובסים. מלכתחילה התבצרו האורחים בהגנה צפופה ולא יצאו להתקפה. החולונים, עקב תנאי המגרש הקשים, לא הצליחו להבקיע יותר מפעם אחת.

דקה 24: הכדור הוגבה מנקודת הקרן מרגלי פרחן ורונן הלל נגח פנימה מקרוב. 0:1.

במחצית השניה צרו החולונים על שער הפועל ת"א, בכוונה לשפר את הפרש השערים. הנערים נלחמו עבור סמל האגודה בצורה מעוררת כבוד ושמרו על השער במסירות. הם היו המרוצים יותר מן התוצאה הסופית, אם כי מבחינת הטבלה היתה זו חולון שצברה את 3 הנקודות.

הפועל פ"ת – מכבי נתניה 1:1

ונתניה עוד יצאה בזול

מאת מאיר לוי

הפועל פ"ת החמיצה אתמול הזדמנות לגבור על מכבי נתניה, המגלה באחרונה חולשה.

נתניה הופיעה ללא כוכבה יגאל מנחם המורחק והקשר הדינמי רני עיצוני הפצוע. הקבוצה ביצעה אך ורק מהלך התקפי חיובי אחד בכל המשחק. המהלך, בדקה ה־14, הוביל לכיבוש השער. רוני לוי פרץ היטב, מסר לשמעון מנחם, ששמך את שוער פ"ת התנצה ומסר למרכז, שם נמצא כבר רוני לוי עצמו שמ־10 מ' הבקיע.

בהמשך היה הקישור הנתנייתי חלש תנידפה. גם פ"ת היתה חלשה עד כניסתו של אלי מחפוד במחצית ה־2. מחפוד סחף את קבוצתו למיתקפה גדולה והמשחק הפך להד־צדדי.

תחילה נפסל שער של לוין בטענת נבדל. אח"כ הוכשל לוין בפריצה לרחבה ע"י חיים בר. לוין עצמו בעט מהנקודה הלבנה, אך בלדב הדף. פ"ת תקפה בחמת זעם, עד שהשיגה את השער. טעות גסה של גואטה, נוצלה על־ידי מחפוד, שהגביה לרחבה וניראון הצעיר הקדים הפעם את בלדב ונגח לרשת. יש 1:1.

5 דקות לסיום נפצע המגן הבין־לאומי הצעיר של נתניה אלעד קורן. פציעתו בכתף קשה למדי. הוא זינק לנגיחה שטוחה ונפגע בכתף הימנית. לדברי רופא הקבוצה, תוך כדי אבחנה אחרי המשחק, הוא ייאלץ להיעדר כ־6–7 שבועות. גם אשתקד נעדר קורן בגלל פגיעה בכתף השמאלית.

נבחרת המחזור

	ניב עדן (הפועל ת"א)	
חלפון (הפועל ת"א)	ניר קלינגר (מכבי חיפה) / אבי כהן (מכבי ת"א)	מאיר (הפועל ת"א)
ראובן אלקבץ (מכבי ת"א)	אלי מחפוד (הפועל פ"ת)	חיים גולדברג (מכבי ת"א)
אלי דריקס (מכבי ת"א)	בני טבק (מכבי ת"א)	אלי בן־אמו (בית"ר ת"א)

הבוגרים שובתים וההנהלה ביטלה את ההסכם איתם

הנהלת הכדורגל של הפועל ת"א ביטלה את ההסכמים שעליהם היא חתומה עם שחקני הקבוצה וזאת עקב אי הופעת השחקנים הבוגרים למשחק ביום שישי בחולון. כתוצאה מכך, כל שחקן שירצה לשחק בקבוצה יהיה חייב לחתום על הסכם חדש. זהו החלק המוחשי בגילוי דעת שהוציאה אמש הנהלת הקבוצה.

זה נוסח הגילוי: "הנהלת הכדורגל רואה בחומרה רבה את אי הופעת השחקנים למשחק, זאת לאחר המאמץ המירבי שנעשה להשגת השכר השוטף פלוס הפרמיות, בסיועם של כונסי הנכסים, ושהועבר לשחקנים שהכסף נמצא לפני המשחק. מאחר השחקנים לא הופיעו למרות הנאמר וגרמו נזק חמור ובלתי ניתן לתיקון והפרו הפרה יסודית את החוזה שנחתם בינינו בהתאם לתקנון ההתאחדות, לפיכך, אין האגודה רואה עצמה עקב ההפרה כצד בהסכם הנ"ל. יחד עם זאת, שומרת האגודה את הזכות לנקוט באמצעים העומדים לרשותה.

יום שישי: ישיבה ושביתה

ביום שישי בבוקר נאספו שחקני האלופה בבית מלון כדי לדון במצבם. הם החליטו שלא להתייצב למשחק בחולון. באותה עת עשו חברי ההנהלה מאמץ לגייס את שכר השחקנים, וכאשר הגיעו אל השחקנים עם הבשורה שיש צ'קים זה היה מאוחר מדי.

אלי כהן: "הם היו צריכים לתת לנו ב־15 בחודש חוץ מזה, מדובר בחובות גדולים מהשנה שעברה. זה לא רציני לדבר על החודש הזה. ההנהלה הזאת לא אשמה. הבעיות נוצרו עוד בזמן ההנהלה הקודמת".

זלצר: ניצחנו אך זה יום עצוב

מאמן צפרירים, זאב זלצר, הביע שמחה על 3 הנקודות, שבהם זכתה קבוצתו. "זה פיצוי על 2 נקודות שהורידו לנו על לא עוול בכפינו בתחילת העונה. אבל, זה יום עצוב לכדורגל הישראלי וקברניטיו צריכים לעשות חושבים במהירות. כל הכבוד לנערי הפועל ת"א שלחמו היטב, אך לא היה ערך ספורטיבי למשחק. לחצנו כל הזמן כמו באימון".

מכבי תל־אביב – בית"ר ירושלים 0:4

דריקס מאושר אחרי הבקעתו ורץ להחליף ידיים עם טבק. ברקע המבקיע השלישי, גולדברג (צילום: א. קנפר)

בית"ר י־ם נדרסה ב"דרך הטבק"

מאת שמואל קליגר

בית"ר ירושלים הריחה טבק בבלומפילד: ושחט וחלילה שהטבק הזה לא יביא למחלה אנושה למי שהיתה לפני זמן לא רב נחתנת הטון בכדורגל שלנו. בני טבק הבקיע חמישים אחוז מארבעת השערים לרשתו הנקובה של שוער הנבחרת בוני גינצבורג ושלח את אורי מלמיליאן ואת חבריו אל הקרשים.

כבר בהתחלה אפשר היה להמר על ניצחון המכבים ואולי גם בהפרש מכריע. הבית"רים פשוט לא התאימו עצמם ליריב. שיחקו ברישול ובאפאטיות ובמיוחד נראתה ההגנה כמי שאינה מתייחסת ברצינות לחולצי היריב.

כבר בדקה העשירית נכנע גינצבורג, שנפצע בידו (שגובסה) לכדור של בני טבק שהרשית מסוזה ועיד לאחר שראובן אלקבץ בהופעת בכורה מסר לו את הכדור.

אך הדקות הגדולות של המכבים היו במיוחד בתוך עשר דקות הזול מהדקה ה־60, כאשר במבצעי כדורגל פשוטים עשו בירוב בכתוך שלהם ושער אחר רדף את מישנהו (גם מבחינת איכותו ויופיו).

השיכה שהשתררה במיגרש כבר בשלב מוקדם חייבה הדלקת הזרקורים. מישהו הביא אלונקה כדי להוציא את אלי דריקס הפצוע. אך זה קם והמשיך לשחק באומץ לב (אף גם באיכות). בדקה ה־60 פיצה דריקס את אוהדיו בשער מרהיב. הוא עצר את הכדור בחזה ומהאוויר בעט ברגל שמאל לזווית השער. 0:2.

הבית"רים נראו 'גרוגים' לגמרי. השוער שלהם כבר לא היה במשחק, כאשר יצא מחוץ לרחבה כדי להרחיק כדור. הוא נכשל בזה ובני טבק הקדימו ובעט מחוץ לרחבה כדור קשתי שפגש את הרשת השופה כשידיבו השוער ניצב לידו. 0:3 ושני שערים לזכות טבק המצויין.

המסמר האחרון בארון הבית"רי נגעץ בדקה ה־70. חיים גולדברג, מצטיין נוסף בעט שטוח מסוזה רחוק. 0:4.

מכבי חיפה – הפועל ירושלים 1:1

סייג לחכמה: שויון

מאת יצחק ציבין

פטריסיו סייג, החלוץ היהודי מארגנטינה, שהצטרף כשבוע שעבר ביחד עם חברו פביאן לגמן לשורות מכבי חיפה, פרץ אתמול את השער הראשון, כשכבש את שער השוויון הביתי מול הפועל ירושלים. בכך, נתן סייג תשובה לאסיאג.

סייג החליף בדקה ה־75 את חברו לגמן. היה זה בעיצומן של התקפות נואשות חיפאיות, בנסיון להשיג את שער המשווה ולא לרדת מנוצחים בפעם הראשונה העונה. ביותר עימו הכביש אמציה לבקוביץ חלוץ נוסף, אבי גולדר. זה הוסיף מזון לחיפאים.

ואכן, קליינר, שתופקד כבלם אחורי, פרץ קדימה, שלח כדור עומק וסייג הכביע מקרוב את ג'רבי המצויין. מכבי חיפה שיחקה ללא 4 שחקני הגנה קבועים: מוילר וקושר המרוחקים, גרינברג הפצוע והרד לוי חולה. הקבוצה שיחקה בצורה מסורבלת מאד ורק אחרי שספגה שער מפתיע מרגלי יאיר אסיאג (54), התעוררה.

במחצית הי1 ניתנו לחיפאים כמה הזדמנויות. 14: ארמלי בעט בסיבוב מזוית קשה סמוך למשקוף. 17: ראובן עטר בעט מ־20 מ' מעל המשקוף. 34: שלומי מלכה נפצע והובהל לביה"ח, לאחר תיקול חריף עם אנסמן.

במחצית ה־2 פתחו שתי הקבוצות בהססנות. גם הירושלמים, ללא נחמיאס, דיין ומלכה, העדיפו לשחק בזהירות. אבל, בדקה ה־54 השתלט אסיאג על כדור תוהה ובעט לשער, כשרגל מגן הסיטה את הכדור לרשת. 0:1. בדקה ה־70 נגח קלינגר מקרוב וג'רבי הדף, ואת הריבאונד שלח גולדר למשקוף. הסיום ידוע, כשהוא מתגהל כבר סמוך לחשיכה

באר־שבע – הפועל טבריה 0:1

"אלף" מצבים ושער

מאת רונן ברלב

הפועל באר־שבע כבשה שער אחרי 290 דקות יבשות. שינוי שביצע המאמן ניסים כבר בהרכב הקבוצה, שעה שהציב את שני הצעירים שמואלי וססטורוס בהתקפה, הביא את השער והנצחון המיוחל על הפועל טבריה.

שני הצעירים שיחקו אתמול כקיצונים. במרכז ההתקפה ניצב שמעון בייטון. שלישייה זו הכניזה אתמול יכולת טובה, וזאת לאור העובדה שהאורחים ויתרו מראש על משחק הגנה צפוף וניסו להוציא לפחות נקודת ליגה.

תוליית החוד המקומית הסתייעה בצורה יעילה על ידי הקשרים אלימלך, עורן וצרפתי. זה, לאחר תקופה של חוסר בטחון, הצליח להפגין עליונות במרכז המגרש והיה בעל הבית. צרפתי לא רק סיפק כדורים, כי אם השקיע גם מאמץ בסיכון שער היריב.

דקה 20: עורן הוריד כדור יפה לצרפתי, שהגיח מאחור שמוחות לשער. אלטר נראה מזנק לכיוון הנכון, אך הכדור חלף מתחת לבטנו וחדר פנימה. 0:1. זה היה בסופו של דבר שער הנצחון.

"הכדור קיפץ על גבשושית, היטעה אותי וחדר לרשת", כך אמר בסיום השוער הטבריייני אלטר.

באר־שבע עם נצחון קטן, אך חשוב לאחר תקופה פושרת, ניצלה עד תום את שני התיקו של יריבותיה הצמודות, וזינקה למקום השני אחרי המובילה בית"ר ת"א.

עם זאת, רשמו המקומיים שיא של החמצות, שאך בדרך נס לא נסתיימו בשערים מרגלי רוב שחקני ההתקפה והקישור.

כפר־סבא – בני־יהודה 0:1

כשמאיר לא נזהר

מאת חיים לוי

ממש במחזור שמסיים את השליש הראשון של הליגה עשו זאת שחקני הפועל כפר־סבא. שער, שהבקיע החלוץ המוכשר, מאיר נזהר בדקה ה־65, סלל את הדרך לנצחון בכורה העונה.

למי איכפת שהריבה היתה סוגרת הטבלה, בני־יהודה, שאף היא הגיעה למשחק הזה עם התואר המפוקפק של בלתי מנצחת. העיקר, 3 נקודות לקבוצה המתוסכלת שידעה שנים יפות יותר ואף הוולה את העונה הזו עם תקוות.

הכפר־סבאים עדיין מתחת לקו האדום, אך המורל השתפר אילשהו. יתכן שהנצחון, אף כי הושג בבית ובקושי ועל קבוצה חלשה מאד, יפשיר את הקפאון וישנה את המזל.

המקומיים היו החלטיים יותר והיו ראויים לנצחון. בדקה ה־65 ביצע נזהר את התרגיל של המשחק, בשקלט מסירה מהארגנטינאי טמבל, הקפיץ את הכדור על חזהו כשגבו לשער ובבעיטת סיבוב השכיב את שער הנצחון ברשת. בסיום פרצה שמחה, ששיורדה תסתכל ארוך ומייגע.

ניתוח שלאחר מחזור

שמעון בן־יהונתן, עוזר מאמן הפועל ת"א:

חייבים לעשות הכל כדי שאגודת הפאר לא תיפול

מה שקורה היום בהפועל ת"א חייב להדאיג לא רק כל מי שקשור לקבוצה, אלא את כל גורמי הכדורגל הישראלי. כשחקן עבר של האגודה אני קובע כי פגיעה באגודה הזו תהיה פגיעה קשה בכדורגל הישראלי בכללו. הפועל ת"א אינה סתם עוד קבוצה בליגה הלאומית. מה שקורה אצלנו חייב להדליק נורה אדומה אצל כל מי שקרוב לענף בכלל.

זו הסיבה שאני גם לא מתעניין היום במה שקורה בכדורגל. כל מעייני וכל מחשבותי נתונות איך לסייע להפועל ת"א: איך להוציא את הקבוצה מהבוץ כדי שתוכל לחזור לתמונת הכדורגל.

חייבים לעשות הכל כדי שהאגודה לא תיפול. אני קורא לכל אדם שיקום ויסייע בכל דרך אפשריתו אותה הקבוצה המפוארת הזו תלך לאיבוד.

אני בעצמי לא יודע איך ומה להתחיל. הבעיות גדולות ומורכבות וגדולות אבל הכל מתנקז בכסף, לחובות לשחקנים. כרגע יש נתק בין השחקנים והקבוצה. ההנהלה בוודאי תשב ותחליט מה לעשות אבל זה לא פתרון שהקבוצה תופיע עם הנוער. זה לא פתרון, זה לא 'פייר' ולא ספורטיבי להעלות שוב את הצעירים.

המצב גרוע ומדאיג. אם לא יצליחו לעצור את ההדרדרות יכול להיות שהקבוצה פשוט תיעלם. אני לא רוצה בכלל לחשוב על זה. אבל אם יחזירו את המצב למה שהיה יש סיכוי שהכל יהיה בסדר. צריך להחזיר את גושאת הדגל של קבוצות הפועל למצבה הטבעי.

ובכל זאת אני גם עוקב אחרי הליגה. חזיתי במשחק של מכבי ת"א ובית"ר ירושלים. בית"ר ירושלים לאחר הפסד רביעי. זה אומר שהם למטה. לעומת זה מכבי ת"א חוזר לעצמה. הקבוצה עשתה משחק טוב. לקבוצה מאגר אנושי טוב. ברגע שהחליטו לשחק כדורגל ולא פוליטיקה הם קצרו את הפירות. לפי היכולת שגילו בשבת אין שום סיבה שלא יטפסו בצמרת.

בית"ר ת"א נמצאת טוב בפיסגה. מנצחים כל שבת ולא תוספים שערים. זה הסוד להצלחה. כל אגפי הקבוצה מתפקדים ביעילות. התוצאה: מקום ראשון בליגה. גם הפועל פ"ת והפועל באר־שבע פתחו את העונה בצורה יפה ומיקומן בצמרת מוצדק. בפרט הפתיעה הפועל ב"ש, קבוצה צעירה ומעניינת.

זה טוב לכדורגל הישראלי שיש הרבה קבוצות טובות בליגה: מתכון להחזרת הקהל למיגרשים. שרק בהפועל ת"א יהיה טוב ואז יהיה גם טוב לכל הכדורגל הישראלי.

שמואל קליגר

היציע המרכזי

בבלומפילד חגגו כבר אתמול את החנוכה:

על הניסים ועל הנפלאות אשר חוללו המכבים

מאת שמואל קליגר

בבלומפילד הולו ילדים בצהוב לשיר את שירי חנוכה: שרו ופיזזו על הניסים והנפלאות שעשו המכבים. בני טבק הדליק שניים מתוך 4 נרות בחנוכיה הנפולה של הבית"רים המתוסכלים מירושלים. אורות זרקורי בלומפילד האירו בעו על הניצחון הגדול ובלהט השמחה והשתלהבות היצרים של האוהדים ביציעים כמעט שכחנו שעוד אין חנוכה בשער, אבל את ילדה הצהוב של מכבי בביציע הקהל לשער שנוקב ככברה זה בכלל לא עניין.

וגם ראינו ביציע מטול את אוהדי בית"ר. בלי שירים ובלי חנוכה. 0:1 קטן הרי תמיד אפשר לתקן במיוחד כשמלמיליאן עדיין הנה שם. אלי דריקס בביצוע הבקעה מלהיב עשה 0:2. מה שמפמיד את הקהל של בית"ר על הרגלים. 0:3 של בני טבק. ועכשיו הקהל של בית"ר ליד הגדרות. דווקא כשטיפות הגשם מתחילות להתעבות מתחיל להיות חם ליד המאמן השתקן של בית"ר דוד קשטן ואפילו שטיין נדר גבוהה מפרידה בינו לבין האנשים ש"דרשו בשלומו". 0:4 של גולדברג ועכשיו כבר רואים את הקולות. יהיה מחר שמח בשוק מחנה־יהודה. שלא יהיו בכלל אשליות. מישהו יידרש לתת את ראשו, לאחר כשלון הבכנות של המאסטרו מלמיליאן. אמות הסיפים זעו אתמול בבלומפילד ואיך לא תרעד ארץ?

לאוהדי הכדורגל האובייקטיבים (ומשבת לשבת יש פחות ופחות מהם בבלומפילד) היו אתמול רגעים אחרים של נחת. למה לא הרבה? מפני שמשחק כזה היה מביא ליציעים רק לפני שנים מעטות שתי ריבנא צופים מרעישי עולמות ועוד הרבה אוהדים היו מתחנבים כמעט עם מזומנים שהיו מוכנים לשלם בלי שום חשבון כדי לראות את אליליהם. ואתמול, יכולת לבוא בדקה ה־60 כמו לקראת כלה במסיבת כלולות, להמתין בישיבה נוחה כעשר דקות, לחזות בשלושה שערים מלהיבים ולחזור לביתך כמו לאחר לוויה מיעוטה משתתפים. פחות משליש המכסה היתה שם. רק שבעת אלפים. פני הדור כפני הכלב.

ידו של גינצבורג בגבס גילדרי יצא אמש לרומניה

מאת שמואל קליגר

בוני גינצבורג השוער הראשון של הנבחרת הלאומית נפצע אתמול בידו שהושמה בגבס. גינצבורג לא יצא אתמול לרומניה ובמקומו צורף שוער הפועל ר"ג שולי גילרדי. גם אלי כהן שחקן הפועל ת"א לא יצא בגלל בעיות אישיות (חובות כספיים, שקיווה לגייס מקבוצתו) ובמקומו צורף חברו לקבוצה יוסי זאנה. גם שמעון מכלוף מצפרירים חולון צורף לנבחרת במקומו של יפתח הלוי משמשון שנפצע.

רשימת סגל שחקני הנבחרת שאמורה היתה לצאת לרומניה בשעת בוקר מוקדמת כוללת את השוערים יעקב אסייאג ושולי גילרדי ואת שחקני השדה: משה סיני, מרקו בלבורוק, סלובודן דראפיץ', שמעון מנחם, ניר אלון, ניר לוין, ירון פרסלני, יוסי זאנה, יהודה עמר, ניר קלינגר, מנשה שמעונוב, אלי דריקס, שלמה אילוז, אפרים דוידי, שמעון מכלוף, ניסן כהן.

הנבחרת תנוח היום ברומניה וביום שני תקיים אימון אחר הצהריים. ביום שלישי יהיה אימון נוסף בבוקר. המשחק נגד רומניה יהיה ביום רביעי אחר הצהריים בעיר סיביו. המאמנים מסרו כי הם מקווים שלא יהיה משחק מעליב וכי אפשר יהיה להשיג תוצאה מכובדת עד כדי תיקו עם שערים.

עובדות ומספרים – מחזור 10

באר־שבע 1 (1) – הפ. טבריה 0 (0)

● מאיר צרפתי (20)
ציון המשחק: 6
המצטיין: שלמה אילוז
המאכזב: ברוך מימן
שופט: יהושע לויה
צופים: 3000
איצטדיון: באר־שבע

★ הפועל באר־שבע: א. רחמים 5; בן־חמו 5, דוידי 6, אילוז 6, גונן 5; צרפתי 6, עורן 6 (אלטיט), אלימלך 6, שמואלי 6; ביטון 5, ססטורוס (אפריאט).
★ הפועל טבריה: אלטר 5; אברהניה 5, אדרי 5, אייל דן 6, אבוטבול 5 (לוטשטיין 5); יעקב כהן 5, סידה 5, מימן 4, עשור 4; מכבס 4, עמור 4 (עופר דן 5).

מכ. חיפה 1 (0) – הפועל י־ם 1 (0)

● פטריסיו סייג (83)
● יאיר אסיאג (54)
ציון המשחק: 5
המצטיין: ניר קלינגר
המאכזב: גיורא אנסמן
שופט: עובדיה בן־יצחק
צופים: 6000
איצטדיון: קרית־אליעזר

★ מכבי חיפה: אנסמן 5; אהרוני 5, קלינגר 7, בלבול 5, צרפתי 5; אבוקרט 5, לגמן 5 (סייג), עטר 6, ארמלי 6, צ. מלכה 5 (גולדר 6).
★ הפועל ירושלים: ג'רבי 7; תארשמע 6, שפירא 5, כחילה 5, בסון 5; אוחנה 5, עמר 5, אסיאג 5, ש. מלכה 5 (ששון 5), יונאלי 5, בן־שטרית 5.

הפועל פ"ת 1 (0) – מכ. נתניה 1 (1)

● רוני לוי (14)
● רוני ניראון (71)
ציון המשחק: 5
המצטיין: אלי מחפוד
המאכזב: טל דייוויס
שופט: אריה פרוסט
צופים: 1500
איצטדיון: הפועל פ"ת

★ הפועל פ"ת: רפי כהן 6; בן לוי 5, קושוילי 4 (בוליקו), אלון כהן 5, דוד לוי 4; מאבו 5, קייסי 5, אליה 5, יוסי לוי 4 (מחפוד 6), לוין 5, ניראון 5.
★ מכבי נתניה: בלדב 6; ש. מנחם 5, בר 5, דראפיץ 5, קורן 5 (פקר); לם 4, גבאי 4 (חיים לוי), גואטה 4, חלפון 4; רוני לוי 5, דייויס 4.

צפרירים 1 (1) – הפועל ת"א 0 (0)

● רונן הלל (24)
ציון משחק: 5
המצטיין: ניב עדן
המאכזב: בני דעני
שופט: עובדיה צבי
צופים: 500
איצטדיון: חולון

★ הפועל צפרירים חולון: בישרן 5; פרחן 5, יעקבי 5, אלי כהן 5, מכלוף 6; בן־ברוך 5, דעני 4 (חפיף), פס 5, פנסו 5; שקוקה 4, ר. הלל 5 (אהרונוב).
★ הפועל ת"א: עדן 7; חלפון 7, מזרחי 7, ארמר 7, מאיר 7; י. לוי 6, ביטון 6, אבוקסיס 6, א. רונן 5 (שרעבי), פליישר 5, אברבוך 5 (בוקובזה).

בית"ר ת"א 1 (0) – שמשון ת"א 0 (0)

● אלי בן־אמו (89)
ציון המשחק: 4
המצטיין: אלי בן־אמו
המאכזב: שבתאי לוי
שופט: חיים ליפקוביץ
צופים: 2000
איצטדיון: בלומפילד

★ בית"ר ת"א: חביב 5; אוחנהיים 6, פרסלני 5, עמר 6, אבן־צור 6; ניסן כהן 5, איזמירלי 4, מאיה 4 (תגר 5), ניסים כהן 5; בן־אמו 6, ירון כהן 5.
★ שמשון ת"א: ועד 5; הדרי 5, ברדה 6, אורי כהן 6, יגאל הלל 6; שמעונוב 5, מוזו 5, מזרחי (יוסי כהן 5), עובדיה 6, דעדי 5 טאדי 5, ש. לוי 4.

מכבי ת"א 4 (1) – בית"ר י־ם 0 (0)

● בני טבק (10, 63), אלי דריקס (60), חיים גולדברג (70)
ציון משחק: 8
המצטיין: אלי דריקס
המאכזב: אורי מלמיליאן
שופט: יעקב שיינר
צופים: 7000
איצטדיון: בלומפילד

★ מכבי ת"א: מרכוס 6; סיסה 6, אבי כהן 7, שמעונוב 6, איתן לוי 7; גולדברג 7, לולו 6, אלקבץ 7, איוניר 5 (זוהר 6), דריקס 7, טבק 7.
★ בית"ר י־ם: גינצבורג 4; אבי כהן 4, אוולאי 5, אשש 5, קרוש 5, בני כהן 4 (שוורץ 4), אלהרר 4, ס. מלכה 4, מלמיליאן 5; יאני 5, הנדרמולן 4 (זוקמן).

כפר־סבא 1 (0) – בני־יהודה 0 (0)

● מאיר נזהר (65)
ציון המשחק: 5
המצטיין: מאיר נזהר
המאכזב: רוני פרי
שופט: יצחק בן־יצחק
צופים: 1000
איצטדיון: כפר־סבא

★ הפועל כפר־סבא: שמיר 6; א. הלל 5, רבינוביץ 6, נעמן 6, רבינו 6; בן חיים 5, יפה 6, פלגר 6, סימון 5; נזהר 6, מימוני 5.
★ בני־יהודה: אסיאג 5; סלמן 5, פרי 4, שרעבי 5, מליחי 5; א. חיים 5, איזמירלי 4, מנצור 4, קסטיקה 4; שירזי 5, גודרמה 4.

הטבלה הלאומית

	הקבוצה	משי	נצי	תיקו	הפסי	שערים	נקי
1.	בית"ר תל־אביב	10	6	3	1	9–4	21
2.	הפועל באר־שבע	10	4	6	0	8–3	18
3.	מכבי חיפה	10	4	6	0	14–7	16
4.	מכבי נתניה	10	4	4	2	12–11	16
5.	הפועל פתח־תקוה	10	5	2	3	12–11	15
6.	צפרירים חולון	10	3	4	3	11–8	11
7.	בית"ר ירושלים	10	3	2	5	9–9	11
8.	שמשון תל־אביב	10	2	5	3	5–6	11
9.	הפועל ירושלים	10	3	3	4	7–9	11
10.	מכבי תל־אביב	10	2	6	2	12–11	10
11.	הפועל תל־אביב	10	3	4	3	8–8	9
12.	הפועל טבריה	10	2	2	6	5–11	8
13.	הפועל כפר סבא	10	1	5	4	4–10	8
14.	בני־יהודה ת"א	10	0	4	6	3–11	4

לר"ג יש כבר „פור" של 10 נקודות לאחר נצחונה המשכנע על יבנה 1:3

מאת שמואל טל

הפועל ר"ג היא אלופת החורף של הליגה הארצית. שלושה מחזורים לפני סיום הסיבוב הראשון הבטיחו לעצמם הרמת־גניים את מחצית התואר. הם עשו זאת בגדול לאחר נצחון הביתי ב„מכתש" על אחת המועמדות לכתר, מכבי יבנה, בשיעור 1:3.

לר"ג יש עכשיו יתרון של 10 נקודות על פני הדולקת הקרובה ביותר אחריה, מכבי שעריים, שניצלה את אבדן הנקודות של יבנה ומכבי פ"ת, כדי לטפס למקום השני. אתמול הוסיפו הרחובותים מספר נוסף בארון האכזבות של הפועל חיפה לאחר שגברו עליה 1:3.

מכבי פ"ת התחלקה בנקודות עם בית"ר נתניה לאחר תיקו 2:2 והיא ממוקמת כרגע במקום הרביעי. הפועל חדרה גברה בביתה על מכבי יפו 0:2 וטיפסה למקום השישי.

יהוד רשמה סוף־סוף את נצחון הבכורה שלה העונה. היא גברה בביתה על הפועל בת־ים 0:1 והחליפה מקומות עם הפועל חיפה שחזרה שוב לסגור את הטבלה. הפועל לוד ומכבי רמת־עמידר נפרדו ביום שישי בתיקו ללא שערים.

במפגש בין שתי העולות החדשות גברה מכבי טמרה על בית"ר רמלה בתוצאה 1:2 וחיזקה את מעמדה בליגה הארצית.

4100 צופים חזו בשבעת המשחקים במהלכם הובקעו 18 שערים והורחקו שני שחקנים.

הפועל חדרה 2 / מכבי יפו 0

יתרון מוחלט של חדרה לאורך כל דקות המשחק העניק לה נצחון חשוב במאבק של מרכז הטבלה על מכבי יפו בתוצאה 0:2.

חדרה שלטה במגרש מן הפתיחה אולם את יתרונה הראשון רכשה ארבע דקות לפני סיום המחצית הראשונה בשער מרגלי הוותיק גדי מכבס.

במחצית השניה המשיכו החדרתים לשלוט בשדה בניצוחו של בועז בר שהיה השחקן הבולט בשורותיה, אולם הם ביססו את נצחונם רק בדקת הסיום כאשר רונן רוקמן ניצל קפאון בהגנת יפו ובעט מקרוב לרשת.

שפט ראובן זינו לעיני 400 צופים בחדרה.

הפועל ר"ג 3 / מכבי יבנה 1

הפועל ר"ג ממשיכה לדהור. אתמול במגרשה הביתי בגבעתיים גברה גם על מכבי יבנה בשיעור 1:3 וכרגע לא נראית קבוצה המסוגלת לסכן את עליונותה.

דווקא האורחים מיבנה היו אלה שרכשו יתרון ראשון מרגלי הוותיק ציון יעקב בדקה ה־23. אולם יתרון זה החזיק מעמד רק תשע דקות עד ששמואל פונדקי, השחקן הטוב בשדה, הבקיע את שער המשווה.

המחצית השניה היתה שייכת כולה לרמת־גנים. שתי דקות לאחר פתיחתה העלה כבר דורון ביטון את חבריו ליתרון 1:2 ויעקב גומדר שחזר לשחק לאחר שריצה עונש הרחקה חתם את תוצאת המשחק בדקה ה־71.

שפט צבי שריר לעיני 2000 צופים בגבעתיים.

בית"ר נתניה 2 / מכבי פ"ת 2

במשחק שקול, רב תהפוכות ודריך נפרדו אתמול בנתניה קבוצות בית"ר נתניה ומכבי פ"ת בתיקו 2:2. שתי הקבוצות סיימו את המשחק עם עשרה שחקנים כל אחת.

יצחק טוביאנה הנתנייתני היה הרוח החיה בקבוצתו. הוא העניק לה יתרון ראשון בדקה ה־15 ובדקה ה־77 חתם את תוצאת המשחק בשער אישי שני לאחר שפ"ת כבר הוליכה 1:2.

פ"ת היתה טובה במחצית הראשונה, בה הבקיעה את שני השערים לזכותה. מאיר כהן עשה זאת בדקה ה־24 וחברו, דורון רבינזון, הוסיף שער שני שש דקות לאחר מכן מנקודה הלבנה.

בית"ר נתניה נותרה עם עשרה שחקנים לאחר הרחקתו של מוריס עמר בדקה ה־70 בשל פגיעה בשחקן יריב. חמש דקות לאחר מכן עלב רבינזון בשופט והותיר את קבוצתו עם עשרה שחקנים.

שפט אריה הלוי לעיני 300 צופים בנתניה.

מכבי שעריים 3 / הפועל חיפה 1

מכבי שעריים הוסיפה אתמול הפסד נוסף לאמתחת ההפסדים של הפועל חיפה ודחקה אותה למקום האחרון. בתום 90 דקות היתה התוצאה 1:3 לשעריים.

הפתיחה של המקומיים היתה סוערת וכבר בדקה ה־2 מצא יעיש סויסה את הדרך לרשת החיפאית. בדקה ה־27 הוסיף אהוד עידן, הטוב בשדה, שער שני.

גם במחצית השניה לא הצליחו החיפאים לשנות את מאזן הכוחות ובדקה ה־57 ספגו שער שלישי ושוב מרגלי עידן שביצע בהצלחה בעיטת עונשין מ־11 מ'.

בשלב זה הרפו המקומיים מהלחץ ואפשרו לדפי אוסמו להקטין שש דקות מהסיום.

שפט יוסף שועי לעיני 300 צופים ברחובות.

הפועל יהוד 1 / הפועל בת־ים 0

נצחון בכורה להפועל יהוד. לאחר תשעה מחזורים הצליחו אתמול שחקני יהוד להבקיע שער אחד יותר ולנצח את הפועל בת־ים בתוצאה 0:1.

גיבור הנצחון היה אילן חכים שהצטרף העונה לשורות יהוד מגרנ"ע והוכיח כשרון בלתי מבוטל. חכים הבקיע את השער היחיד במשחק בדקה ה־65.

שפט דני קורן לעיני 200 צופים ביהוד.

הפועל לוד 0 / רמת־עמידר 0

במשחק חלש ודל באירועים, שהושפע ממזג האויר החורפי, נפרדו ביום שישי קבוצות הפועל לוד ומכבי רמת־עמידר בתיקו ללא שערים.

לוד היתה אומנם טובה יותר בזכות יכולתו המצויינת של זורי זנחשווילי, אולם הלודאים לא הצליחו לתרגם את יתרונם לשערים.

מנגד, ניצבה עמידר במרבית דקות המשחק בעמדות התגוננות. הגנתה לחמה בחירוק שיניים ושמרה על רשת נקיה.

שפט רחמים דינאצ'י לעיני 200 צופים בלוד.

מכבי טמרה 2 / בית"ר רמלה 1

מפגש העולות החדשות הסתיים ביום שישי בנצחונה של מכבי טמרה על בית"ר רמלה בשיעור 1:2.

דווקא האורחים מרמלה היו אלה שפתחו את המשחק בתנופה וכבר בדקה ה־2 עלו ליתרון משערו של מרדכי בוחדנה.

בהמשך עברה היוזמה לרגלי המארחים. הדבר בא לידי ביטוי בדקה ה־47 כאשר עזאם אבודרומי הבקיע את שער המשווה ובדקה ה־75 כאשר עידנאן עמאם הבקיע את שער הנצחון והעניק לקבוצתו את הנצחון השני העונה.

שפט מאיר ברקו לעיני 700 צופים בקרית־אתא.

הטבלה הארצית

	הקבוצה	משי	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
1.	הפועל רמת־גן	10	9	1	0	6–19	28
2.	מכבי שעריים	10	5	3	2	10–15	18
3.	מכבי יבנה	10	5	3	2	7–14	16
4.	מכבי פתח־תקוה	10	4	4	2	7–11	16
5.	מכבי יפו	10	4	2	4	10–12	14
6.	הפועל חדרה	10	3	5	2	12–13	14
7.	הפועל לוד	10	2	7	1	7–9	13
8.	בית"ר נתניה	10	2	6	2	8–11	12
9.	מכבי טמרה	10	2	6	2	6–6	12
10.	בית"ר רמלה	10	1	6	3	11–9	9
11.	הפועל בת־ים	10	2	3	5	10–5	9
12.	מכבי עמידר	10	1	5	4	14–7	8
13.	הפועל יהוד	10	1	3	6	14–5	6
14.	הפועל חיפה	10	0	4	6	19–7	4

פסק זמן

עם: אהרן להב

מגיהנום לעמותות

„מינהלת הספורט הייצוגי", מיסודה של מרכז הפועל, מנסה לקרום עור וגידים ולהעלות את הכדורגל והכדורסל, ויותר מאוחר משחקי כדור אחרים, על דרך טובה יותר, שתקטע את המתחולל בהם עתה. היום תקיים מזכירות מרכז הפועל דיון ראשון על המהות ועל הדרכים להקמת מינהל לטובת האגודות המסונפות להפועל.

אולם מסתבר, כי עוד לפני שהתבניות מונחות על שולחן המזכירות ועוד לפני שאפשר לקיים דיונים ממשיים ולקבל החלטות אופרטיביות, נבלם כל הרצון הטוב להוציא את העגלה מהבוץ, בתומה אדירה של חובות־עבר שאין כל יכולת להפטר מהם בלי עזרת מועצות הפועלים וההסתדרות.

החלטות הוועדה המרכזת קבעו באורח מוחלט, כי קבוצות הייצוג של הפועל יתנהלו באמצעות עמותות ויינתקו כליל מאחריותן של מועצות הפועלים. האחריות תועבר למרכז הפועל על־ידי הקמת רשות כלכלית מיוחדת שמתפקידה יהיה לפקח, לבקר ולנהל את הצד הכלכלי של הקבוצות, כולל הפיקוח על קליטת שחקנים זרים. למעשה נתנה ההסתדרות הסכמה שבשתיקה לעידן הזרים אבל בתנאי מפורש שהללו ייקלטו בקבוצות רק לאחר שיוקמו עמותות ו„מינהלת הספורט הייצוגי".

בהפועל החלו בצעדים לקראת אירגון המינהלה הזאת ואז התברר, כי עוד חזון למועד. בשלב הראשון צריך להקים עמותות. גופים אלה, בכל קבוצה, מחייבים התאגדות של מספר אנשים בכל אגודה „משוגעים לענין" שיקבלו על עצמם את הקמת העמותה, שכן מהיסוד חייב כל חבר בעמותה ובהתהלתה לשאת באחריות אישית למקרים של גרעונות והתחייבויות.

המודל הזה להפיכת אגודה לשתי עמותות היה הפועל ת"א. בעוד שמחלקת הכדורסל הצליחה להקים עמותה, להינתק מהסבוך של האגודה־האם ולהתחיל חיים חדשים עם תקציב ושחקנים ומשכורות סבירות – מתלבטת עד היום מחלקת הכדורגל בלי שום יכולת להקים עמותה, כי כמות החובות האדירה איננה מאפשרת את הקמתה.

הרי לא יעלה על הדעת, שקבוצת אנשים יקימו עמותה מתוך רצון לקדם קבוצת כדורגל כזו או אחרת, כאשר באורח אוטומטי ידביקו לה את עומס החובות והיא תהפך בין רגע לכתובתם של כל הנושים מכה הוותק. והפועל ת"א אינו בן יחיד. המצב בקבוצת הכדורגל של הפועל חיפה לא פחות חמור.

קשה להניח, כי הוועדה המרכזת, בהחלטתה לנתק את מועצות הפועלים מהאחריות על קבוצות היצוג, התכוונה להשאיר מצב תאורטי. כלומר: תהיה החלטה ועולם כמנהגו ינהג ויקומו מתנדבים, יוסדו עמותות ויסלו על כתפיהם חובות עתק של שנים. לכן, חייבת ההסתדרות למצוא קודם כל את הפתרון לחובות העבר, בדרך שהעמותות שיקומו לא יצטרכו לענות לבעלי חוב מן העבר. מרוטרים קוראים לכך בשפת הבנקאית כאשר רוצים להביא עסק כושל עם עתיד למצב של פעם.

בלי פתרון ראדיקלי לחובות העבר של כל קבוצות הייצוג אי אפשר להקים את העמותות ובלי העמותות – לא תוכל „מינהלת הספורט הייצוגי" לתפקד, כי היא תהיה משולה למיפקדה בלי פיקודים. ואם רוצים בהסתדרות ובמרכז הפועל באמת ובתמים ליישר את הקו ולא להיות עדים לבושה המתמשכת עם השחקנים, שלמסנות מס הכנסה ויתר עשרות הנושים, שמוציאים דיבת הפועל רעה, צריך לשנות את כיוון ההתאבדות לכיוון סגירת דף אפל ופתיחת דף חדש.

★ ★ ★

אבל בעוד שכל ה„עליונים" מכוונים כל העת אל „חלון הראווה" של הפועל הסופג את הבליסטראות והביקורת הציבורית – מתרחשת מעבר לכביש, בתוך חלון הראווה של מכבי, דראמה לא פחות קשה. אמנם אצל מכבי ת"א אין לפי שעה כונס־נכסים ומעל פני השטח לא מתגודדים בעלי חוב על שערי האגודה. אולם מה שנעשה בחלק הספורטיבי וכיצד מתנהגים השחקנים כלפי האגודה והמנהלים כלפי השחקנים, מעיד כי קבוצות הייצוג בכדורגל שלנו פושטות את הרגל בכל הצורות האפשריות.

כרגע מדובר במאמן יוסל'ה מרימוביץ'. הוא נוטש את הקבוצה, אינו מוכן להרחיב את הדיבור על הלמה. היו"ר דני לאופר, אינו בודד במילים, כאשר הוא מבקר את שחקניו. אבל בלי שחקנים אי אפשר והמנהלים לעולם אינם סוגים, נותר המאמן שעיר לעזאזל. במשך שמונה השנים האחרונות באו והלכו במכבי ת"א לא פחות מעשרה מאמנים ומנג'רים. קבוצת הפאר הזאת, שנהגה להתהדר על תארים עם אחותה מהכדורסל, מתגלגלת באחרונה בתחתית היכולת הספורטיבית.

שתי קבוצות עבר נוספות של מכבי מחיפה ונתניה מצויות אף הן במצב כספי קשה ומשברי הניהול בהן לא פחות מפורסמים מאשר בהפועל, להוציא נתון אוביקטיבי אחד: בעוד שבמועצות הפועלים יש ניהול חשבונות תקין ולמס הכנסה, למשל, קל להגיע אל כל „הפשלות" במצאות קבוצות מכבי במצב מעורפל יותר ורק „סופרפסיה" עצמי מוציא החוצה את הכביסה המלוכלכת.

אז יכול להיות שאלי כהן ומשה סיני ואחרים מן „האדומים" עושים מקבלים כי הם בעלי חוב, אבל אבי כהן, אלי דריקס וחיים גולדברג ואחרים מן „הצהובים", מקשטים לא פחות את הכותרות השליליות של מוספי הספורט. מבחינה כלכלית/ספורטיבית יש בגילויים אלה מוטיבים זהים של תיסכול וחוסר יכולת לנהל קבוצות יצוג מקצועיות. כל מרכזי הספורט, המרכיבים את הכדורגל והכדורסל הישראלי, מצויים בבירה אחת ורק חשיבה לכיוון מקצועי אמיתי עשוי להוציא אותנו מהגיהנום הנוכחי.

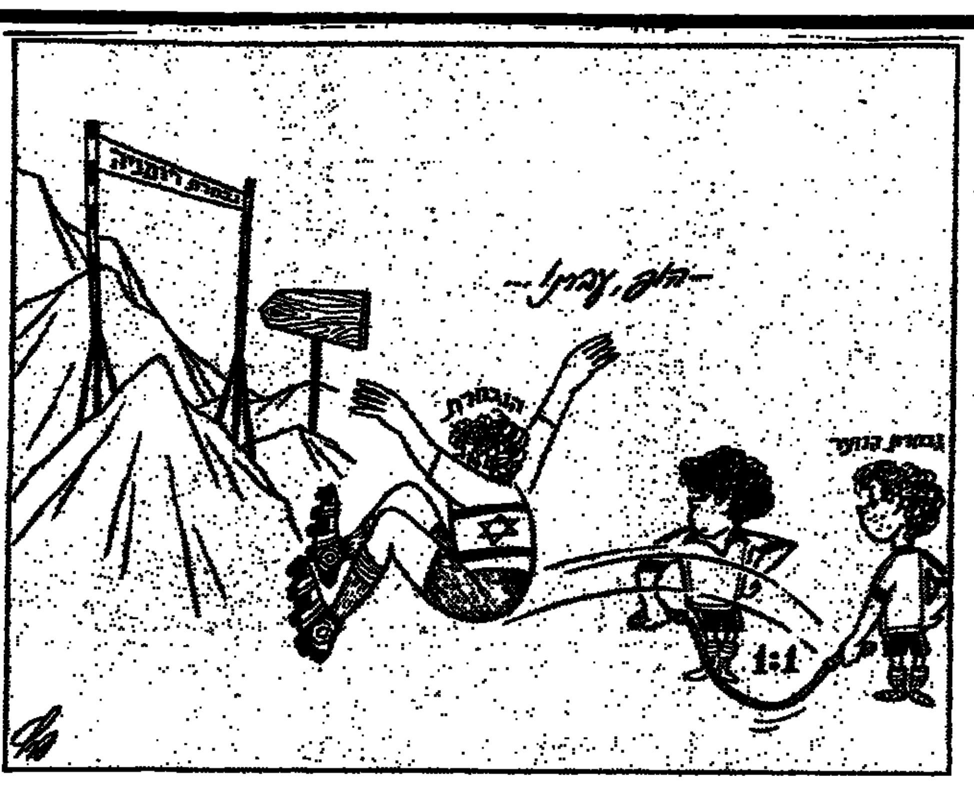

לא עוד מגרש נייטראלי: צ.ס.ק.א. מוסקוה תופיע ביד־אליהו ב־9 במארס

ההתמודדות הראשונה עם הרוסים תהיה במוסקוה ב־12 בינואר ★ משחק הבכורה של מכבי ת"א בבית הגמר לאלופות בכדורסל יהיה בת"א ב־8 בדצמבר נגד ברצלונה ★ שאר היריבות: לימוז', אריס, פזארו, דן־בוס ויוגופלסטיקה ★ בהגרלת רבע הגמר למחזיקות גביע גליל־עליון נגד ריאל, ציבונה ושולץ מצרפת ★ בקוראץ'/ברבע הגמר: הפועל ת"א עם בראלונה, אולימפיאקוס וודאר

הרוסים באים ○ הרוסים באים ○ הרוסים באים

מאת משה כהן

„הגענו למטמר ההיסטורי", אמר אמש בהתרגשות יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א, עו"ד שמעון מזרחי, לאחר שהתברר באופן רשמי כי מכבי ת"א תתמודד במסגרת משחקי בית הגמר של גביע אירופה לאלופות מול צ.ס.ק.א במוסקוה ובת"א.

אין ספק, כי השנה יקבל החורף התם של הכדורסל הישראלי חימום נוסף. לראשונה, תשחק בארץ אלופת ברה"מ. זה יקרה ב־9 במארס. לפני כן ידגשו בוודאי המכבים יהודים רבים במוסקוה, כשישחקו שם מול צ.ס.ק.א ב־12 בינואר.

בכך תמו הניחושים וההערכות. אומנם בימים האחרונים התחזקו הרמזים כי עידן הגלאסנוסט יגיע גם לכדורסל הרוסי, אבל עד להודעה הרשמית של הנציג הסובייטי קשה היה לקבוע בפסקנות כי אכן העונה יפתח העידן החדש. ביום שישי בערב הודיע הנציג הסובייטי להגרלת המשחקים, פורטנוב, כי השנה לא יערכו המפגשים בין אלופות ישראל וברה"מ במגרש נייטראלי. פורטנוב הגיע למינכן לרגל ההגרלה והוא מסר את הודעתו לראשי פיב"א. אלה מסרו על כך רשמית אתמול בצהריים בעת שיבוץ המשחקים.

שמעון מזרחי הדגיש, אמש, כי האישור לבואם של הרוסים לישראל הושג מהדרגים הבכירים ביותר בברה"מ: „אני מקווה שזהו סימן לשיפור היחסים עם הרוסים גם בתחומים אחרים, צריך לזכור שמדובר בנבחרת הצבא האדום ויש לכך משמעות נוספת", הוא ציין.

כדאי לשים לב גם ליתר משחקי בית הגמר לאלופות. למכבי מצפות כמה יריבות חזקות וכבר ב־8 בדצמבר יכנסו המכבים לגוב האריות, כשיארחו בהיכל הספורט ביד־אליהו את אלופת ספרד, ברצלונה. כעבור שבוע תשחק מכבי בצרפת מול לימוז'. ב־22 בינואר תתארח בארץ להקתו של ניקו גאליס, אריס סאלוניקי. לאחר שלושה מחזורים יצאו הקבוצות לפגרת חג המולד ומשחקי בית הגמר יתחדשו ב־5 בינואר. אז תארח מכבי את אלופת איטליה, קבוצת פזארו.

כעבור שבוע תצא מכבי למשחק ההיסטורי במוסקווה וב־19 בינואר תארח מכבי את אלופת הולנד, דן־בוס. לאחר פגרה נוספת תתארח מכבי ב־2 בפברואר בספליט אצל יוגופלאסטיקה. משחק הגומלין בברצלונה יערך ב־9 בפברואר וב־16 בפברואר תארח מכבי את לימוז'. כעבור שבוע תתארח מכבי בהר הגעש של סאלוניקי ולאחר מכן שוב יצאו המכבים למשחק חוץ, הפעם בפזארו.

ב־9 במרץ יעצרו חובבי הכדורסל את נשימתם, כשאלופת ברה"מ תשחק בהר הגעש של יד־אליהו וכעבור שבוע יגיעו המכבים במשחק חוץ מול דן־בוס החלשה. משחקי בית הגמר יעלו ב־23 במארס ואז תארח מכבי את יוגופלאסטיקה.

כדאי לציין, כי מבחינה אחת יש למכבי שיבוץ קל: משחקי הפתיחה והנעילה של בית הגמר יערכו ביד־אליהו וזאת מקדמה משמעותית. כולנו זוכרים כיצד הצליחה מכבי לנצל בשנה שעברה את ביתיותה כדי לגבור במשחק האחרון של בית הגמר על אלופת יוגוסלאוויה. אגב, כמו לפני שנה, כך גם הפעם: מכבי תארח במחזור הפתיחה את אלופת ספרד ובמחזור הנעילה את אלופת יוגוסלאוויה. מקרי?

משחקי חצי הגמר והגמר יערכו בתחילת אפריל במינכן ולפחות על הנייר נראים המכבים מועמדים ודאים להופיע שוב במסגרת המכובדת הזאת. אבל עד אז מצפה לנו חורף חם ומתוק.

במשרדי פיב"א במינכן נערכו אתמול גם הגרלות משחקי בתי רבע הגמר של גביע אירופה למחזיקות גביע וגביע קוראץ'. חבל שקבוצות הפועל ת"א והפועל גליל־עליון לא יפגשו יריבות רוסיות, אבל לפחות להפועל גליל־עליון יש שתי יריבות חזקות.

שחקני הגליל ישחקו מול שתי קבוצות פאר: ריאל מאדריד עם דראזן פטרוביץ' ה„איום" וציבונה זאגרב, שגם ללא כוכב העל נחשבת לאחת מהקבוצות הטובות באירופה.

היריבה השלישית של הפועל גליל־עליון תהיה מחזיקת הגביע הצרפתי, קבוצת שולץ.

יריבות הפועל ת"א יהיו פחות מפורסמות. מדובר בקבוצות בראלונה הספרדית, אולימפיאקוס פיראוס מיוון וודאר מיוגוסלאוויה. לפחות על הנייר נראית הפועל מועמדת לזכות בראשות הבית ולהעפיל למשחק חצי גמר גביע קוראץ'.

בעת הגרלת המשחקים שהו כמה מראשי הכדורסל הישראלי במשרדי פיב"א. הבולטים בהם יו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ, יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א, שמעון מזרחי, יו"ר עמותת הפועל ת"א, אברהם פלדה ויו"ר הפועל גליל־עליון, ישע כהן. אוברקוביץ הגיע לפיב"א במטרה לשכנע את ראשי פיב"א שישראל תארח את טורניר דרג ב' בכדורסל.

ארסנל (משחק חסר) צימקה לשתי נקודות את ההפרש עם נוריץ'

שער מן הנקודה הלבנה עצר אתמול ב„גודיסון פארק" את הדהירה של המוליכה נוריץ' וגרם לה להפסיד את נקודות החוץ הראשונות שלה. היא נפרדה בתיקו 1:1 מאברטון אך שומרת על מקומה בפסגה. אולם הפער בינה לבין ארסנל הדולקת בעקבותיה הצטמצם עד כדי שתי נקודות.

נוריץ' הוליכה ביתרון משער נגיחה של מלקולם אלאן. אולם החלטה תמוהה של השופט שהורה על הנקודה הלבנה 15 דקות מהסיום איפשרה לבינלאומי של אברטון, טרבור סטיבן להבקיע שער משווה. שחקני נוריץ' לא ויתרו ובסיום המשחק ניהלו ויכוחים סוערים עם השופטים.

התיקו כאמור איפשר לתותחני ארסנל לצמק הפער לשתי נקודות. וצריך כמובן לציין כי לחניכיו של ג'ורג' גרהאם חסר עדיין משחק שאם ינצחו בו יטפסו לפיסגה. אתמול ב„הייבורי" גברו שחקני ארסנל בקלות על מידלסברו בשיעור 0:3.

השלישית בטבלה, מילוול, רשמה נצחון רב־שערים לזכותה. היא גברה על ניוקאסל בתוצאה 0:4 ודחפה את המנוצחים עמוק יותר בתחתית. האלופה ליברפול עלתה למקום הרביעי בזכות נצחון חוץ דחוק על ק.פ.ר בלונדון 0:1. את שער הנצחון הבקיע האירי הבינלאומי ג'ון אולדריג' בדקה ה־29.

סאותהמפטון החליקה למקום החמישי בעקבות התיקו 2:2 נגד מנצ'סטר־יונייטד, שלא הצליחה לנצח בשבעה משחקיה האחרונים. בעיטת תותח של גראהם בייקר מ־35 מ' העניקה יתרון ל„קדושים" כבר בדקה השישית אולם היונייטד הגיבה בצמד שערים מרגלי בריאן רובסון ומארק יוז לפני סיום המחצית. מתיו להטיסיר קבע את תוצאת המשחק בדקה ה־65.

דרבי שחיזקה שורותיה עם התחתמתו של דין סאנדרס הוולשי הבינלאומי גברה על אסטון־וילה 1:2 ועלתה למקום השישי. דייויד פלאט נגה יתרון לוילה אולם דרבי הגיבה בצמד של סאנדרס (שערו השישי בחמישה משחקים) ופול גודארד, תוך שלוש דקות ,74 ,77.

חמישה שערים הובקעו במשחק בו הדבירה לוטון את ווסטהאם 1:4. קינגסלי בלייק הבקיע פעמיים במחצית הראשונה וחבריו רוי וגראל ודאני וילסון הוסיפו שניים בשניה. אלרין מרטין הבקיע שער הכבוד ל„פטישים".

נוטינגהאם פורסט וקובנטרי נפרדו בתיקו חסר שערים וללא הכרעה נפרדו גם צ'רלטון ווימבלדון 1:1. רוברט לי העניק יתרון לצ'רלטון ופאשנו השווה.

בסקוטלנד איבדה המוליכה ריינג'רס נקודה מול דאנדי לאחר תיקו 0:0. יתרונה בפיסגה צומק לשתי נקודות. אברדין השניה גברה על מאדרוול 1:2. האלופה סלטיק ניצחה את היברניאן 0:1 משער של מקאבני שקודם לכן החמיץ פנדל.

יתר התוצאות: סט. מירן – המילטון 0:4; הארטס – דאנדי יונייטד 0:0.

● יעקב הלאסק משוויץ העפיל לגמר טורניר הטניס ביוהנסבורג לאחר נצחון על בראד גילברט 6:4, 6:7, 6:7.

טניסאי מרוקו לא התייצבו נגדנו

נבחרת הנערים של הפועל עד גיל 16 בטניס זכתה אתמול בנצחון טכני עקב אי־הופעת מרוקו בבית הגמר של אליפות העולם הנערכת בעיר פרת שבאוסטרליה.

ישראל הגישה מחאה חריפה על כך וגם הנציג של ההתאחדות הבין־לאומית הביע זעם על התנהגות המרוקאים. לא מן הנמנע שההתאחדות הבין־לאומית תעניש את מרוקו.

ה„קפטן" המרוקאי אשר מסר הודעה זאת בעקבות שיחות שקיים עם איגוד הטניס המרוקאי, התיר בכל זאת לחניכיו לקיים עם השחקנים הישראלים משחקי ידידות אולם ללא רישום נקודות.

● ישראל תתמודד מול צרפת בגביע דייוויס בהיכל הספורט ביד־אליהו. כך נודע אמש בעקבות הגרלת מכבי ת"א בכדורסל אשר הועידה את המשחק ב־2 בפברואר בספרד, כך שהיכל הספורט יעמוד לרשות תחרות זו. במבריק שהגיע מצרפת בסוף השבוע הודיעו הצרפתים שנבחרתם תגיע ארצה כבר ב־30 בחודש והם מבקשים להעמיד לרשותם מתקן אימונים מתאים. מתוני איגוד הטניס נמסר כי לאיגוד יש כבר שני ספונסרים למשחק זה. מכירת הכרטיסים תחל ב־1 בדצמבר.

● באילת הסתיים אתמול פסטיבאל הטניס שנמשך שבוע ימים. הימים האחרונים הוקדשו למשחקי ראווה בהשתתפות צמד הכוכבים, איליה נסטאסה ותום אוקר. בסיום האירוע מסר איש הסרטים ארנון מילצ'ן ששניהם יגיעו לארץ גם בשנה הבאה וגם קאן רוזוולט וג'ימי קונורס יגיעו למשחקים.

במשחק זוגות שנערך ביום שישי ניצחו נסטאסה ומילצ'ן את אוקר ופופשדו 6:7. במשחק בין שני הכוכבים היתה ידו של אוקר על העליונה – 4:8.

הנבחרת ממשיכה לנצח; הפעם מול אליצ' נתניה

מאת משה כהן

במשחק אימון שנערך אמש במכון וינגייט גברה נבחרת הכדורסל של ישראל על אליצור נתניה בתוצאה 94:109.

המשחק נערך במסגרת מחנה האימון שעורכת הנבחרת במכון וינגייט. מייד לאחר המשחק מיהרו שחקני הנבחרת להצגה. הדבר נעשה במסגרת הפעולות לגיבוש צוות השחקנים הזה.

היה זה משחק האימון השני של הנבחרת מאז פתיחת מחנה האימונים. ביום חמישי גברה כזכור הנבחרת על נבחרת המתאזרחים בתוצאה 111:115, אולם ביקורת חריפה נמתחה על כך שראשי הנבחרת סירבו להתיר לרונלד יוסטון וקוין מאגי ללבוש את מדי נבחרת המתאזרחים. הנימוק של רלף קליין היה, כי הנבחרת עדיין בשלבי גיבוש והיא זקוקה ליריבות מבחן בעלת רמה שווה פחות או יותר.

היום תקיים הנבחרת משחק אימון נוסף. זה יהיה בעיר היין שם תתארח הנבחרת אצל מכבי ראשל"צ. מחר תמשיך הנבחרת לקיים את מחנה האימון בוינגייט וביום שלישי יערך משחק אימון נוסף, הפעם מול מכבי ר"ג.

סייף בולגרי ערק בעקבות סולימנגלו

סייף בולגרי ממוצא תורכי, שערק מנבחרתו בעת תחרות באתונה, יקבל מקלט מדיני בתורכיה.

סו"ין סקירוגלו בן ה־18, אלוף נוער בולגרי שש פעמים, כבר הגיע לתורכיה והצהיר, כי הבולגרים נמנעו במשך שנים לשלוח לתחרויות בחו"ל מחשש שיערוק.

תורכיה מאשימה את בולגריה בנקיטת מדיניות, המכוונת להטמיע בכח את המיעוט התורכי בארצה, המונה כמליון איש.

לפני כשנתיים ערק כוכב ספורט בולגרי אחר ממוצא תורכי, מרים־המשקולות נעים סולימנגלו. תורכיה שילמה לבולגרים מליון דולאר עבור היתר לסולימנגלו לתחר בזירה הבין־לאומית והוא, אכן, זכה במדליית זהב במשחקי סיאול ואף שיפר את שיאיו העולמיים. סולימנגלו נחשב גבור לאומי בתורכיה.

נראה, כי התקדים, שיצר סולימנגלו, היה מניע חשוב בעריקתו של הסייף הצעיר.

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965

מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת:

תכנית מפורטת מס' 5658 שינוי לתכנית מפורטת מס' 2003 – יעוד שטח לתעשיה, שלומי.

שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3465 מיום ה' בתמוז התשמ"ז 5.7.87 עמוד 1982.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש 18322 חלקות 16, 17, 19, – 21, 25 חלקי חלקות 12, 13, 15, 18, 22 – 24, 30, 40, 41, 43 – 47, 49, 26 – 28.

עיקרי הוראות שינוי התכנית:

א. קביעת חלוקת השטחים ואופי הבינוי.

ב. הסדרת זכויות לבנינים קיימים.

ג. שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לתעשיה ושינוי יעוד משטח תעשיה לדרך ומדרך לשטח תעשיה.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם תשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי שבשטח עירוני עכו.

וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

י"א בתשרי התשמ"ט 22.9.1988

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

בית"ר חיפה חוללה מהפך במחוז הצפון

מאת שמואל טל

מהפך בצמרת הצפונית בליגה א'. בית"ר חיפה גברה על מכבי אחוי נצרת בשיעור 0:1 והדירדרה אותה מהפיסגה למקום החמישי. החיפאים העפילו למקום הראשון בשדה מקדימים עוד שלוש קבוצות עם מספר נקודות זהה – 10.

גם במחוז הדרומי ארבע קבוצות בראש עם מספר נקודות זהה – 10. המוליכה היא עדיין הפועל ראשל"צ, למרות שספגה הפסד צורב מול הכח בר"ג 3:1.

לוד חולון מפגרת אחרי הראשונים בהפרש שערים אך לזכותה משחק חסר שכן מפגשה אתמול נגד הפועל באר־יעקב בוטל בגלל הגשם.

צפון

● בבית־שאן: הפועל בית־שאן – הפועל טייבה 0:0. משחק חלש וירוד ברמתו בו לא הצליחו השחקנים משתי הקבוצות להתגבר על תנאי המגרש הקשים. שפט ואנה, 700 צופים.

● בחדרה: הפועל טירת־הכרמל – מכבי חדרה 0:3. המארחים הולכים מחיל אל חיל. אתמול ספגו שלישיה מרגלי מזרחי (57), נחמני (79), היימן (82 – 11 מ'). שפט שלמה יוסף, 100 צופים.

● בעכו: הפועל עכו – מכבי עוספיה 0:2. יתרון ברור של עכו שהבקיעה פעמיים מרגלי ועקנין (25) ואוחנה (65). שפט מלכה, 500 צופים.

● בחיפה: בית"ר חיפה – מכבי אחוי נצרת 0:1. שערו של עוז כהן בדקה ה־32 העלה את קבוצתו לפיסגה והשאיר משם את האורחים. שפט חוד, 200 צופים.

● בנצרת: הפועל בני־נצרת – הפועל קרית־שמונה 1:1. האורחים הוליכו מדקה ה־18 ע"י עמוס כהן אולם נוסייר המקומי השווה שתי דקות לפני סיום המחצית. שפט אילת, 1000 צופים.

● בדלית־אל־כרמל: בית"ר נהריה – הפועל דלית־אל־כרמל 0:1. מוקיד האורח חרץ את גורל המפגש בדקה ה־70 ודקה לאחר מכן הורחק מאמן שחקן המקומיים עזמי באסר. שפט פירה, 500 צופים.

● בקרית־אתא: מכבי עכו – הפועל קרית־אתא 1:2. שערו של באן שניות מהסיום העניק לקבוצתו את הנצחון. קודם לכן הבקיע עזו (15) לאורחים ואוקי המקומי השווה (60). שפט מצרפי, 100 צופים.

● בעפולה: מכבי עפולה – הפועל טירה 2:4. משחק רב־שערים ורב־תהפוכות. אירדן (7), יצחק כהן (38, 44) ואלבז (50) הבקיעו למקומיים. רצבי (80) ואוסמו (87) לאורחים. סרג'יו המקומי החמיץ בדקה ה־39 בעיטת עונשין מ־11 וחברו חיים הורחק בדקה ה־15. שפט גלעדי, 300 צופים.

דרום

● ביבנה: הכח ר"ג – הפועל ראשל"צ 1:3. המקומיים לעגו לכל התחזיות וגברו על המוליכה הבאה מעיר היין בזכות שעריהם של דבי (34) ושכרטוב (57, 69). מסכי האורח השווה זמנית בדקת סיום המחצית הראשונה. שפט מהיל, 300 צופים.

● בדימונה: הפועל דימונה – הפועל קרית־אונו 0:0. הרוח העזה שיחקה תפקיד מרכזי במגרש ומנעה פיתוח משחק ראוי לשמו. שפט מועלם, 300 צופים.

● ברחובות: הפועל מרמורק – הפועל קרית־מלאכי 0:1. שערו של בר־מכבר 20 דקות מהסיום העניק נצחון חשוב לקבוצתו. שפט חיימוף, 1000 צופים.

● בבית־שמש: הפועל בית־שמש – הפועל אור־יהודה 3:3. המארחים רכשו יתרון מבטיח עד לדקה ה־70 משעריהם של מימון (25), שקורי (36) ותמרוחדי (68), אולם שמטו אותו תוך 11 דקות מול בליץ של האורחים ורפי נפתלי (70, 81) ואורן פרקש (74). שפט ברדה, 1500 צופים.

● בקרית־גת: מכבי קרית־גת – מכבי הרצליה 0:0. המארחים החמיצו את הנקודה השניה שלהם השנה דווקא מול הרצליה הלוטשת עיניה לצמרת. שפט כתר, 400 צופים.

● באשדוד: הפועל אשדוד – הפועל אשקלון 1:2. זיתון האורח העניק יתרון לקבוצתו בדקה ה־23 אולם יגאל כהן (37) והלאומי לשעבר אלון חזן (60) הפכו את הקערה על פיה. שפט דגן, 2000 צופים.

● בראשל"צ: הפועל שיכון המזרח – הפועל רמלה 0:1. הניק מאורי העניק שתי נקודות יקרות לקבוצתו חמש דקות לפני שריקת הסיום. שפט בני כהן, 500 צופים.

טבלאות ליגות א'

צפון

1.	בית"ר חיפה	7	2:8	10
2.	מכבי [illegible]	7	[illegible]	10
–.	הפועל עכו	7	2:6	10
4.	מכבי עפולה	7	7:11	10
5.	אחוי נצרת	7	4:10	9
6.	טירת־הכרמל	7	2:6	9
7.	בני־נצרת	7	4:7	9
8.	הפועל טייבה	7	4:6	7
9.	בית־שאן	7	5:4	7
10.	קרית־שמונה	7	5:4	5
11.	ד. אל־כרמל	7	8:6	5
12.	הפועל טירה	7	11:8	5
13.	בית"ר נהריה	7	7:3	5
14.	מכבי עוספיה	7	12:5	5
15.	מכבי חדרה	7	10:4	4
16.	קרית־אתא	7	8:2	2

דרום

1.	הפועל ראשל"צ	7	6:20	10
2.	לוד חולון	6	6:12	10
3.	הפועל מרמורק	7	7:12	10
4.	מכבי הרצליה	7	4:9	10
5.	הכח ר"ג	7	8:10	8
6.	באר־יעקב	6	1:3	7
7.	קרית־אונו	7	4:3	7
8.	הפועל אשדוד	7	7:6	7
9.	הפועל אשקלון	7	11:9	7
10.	שכון־המזרח	7	12:7	7
11.	הפועל דימונה	7	10:6	6
12.	קרית־מלאכי	7	6:4	5
13.	אור־יהודה	7	9:8	4
14.	הפועל רמלה	7	8:5	4
15.	בית־שמש	7	16:8	4
16.	מכבי ק. גת	7	6:1	2

ליגות ב'

דרום א': צעירי יפו – הפועל הרצליה 0:1; גאולת יהודה – הפועל רכבת השרון 0:0; הפועל ראש העין – הפועל אזור 0:0; הפועל כפר קאסם – מכבי כפר קאסם 0:1; הפועל ג'לג'וליה – בית"ר ראש העין 2:5; עליה כפר סבא – מכבי השקמה ר"ג 1:3; מכבי רמת חן – הפועל כפר שלם 0:1.

דרום ב': סקציית נס ציונה – הפועל שדרות 0:2; מכבי רמלה – הפועל ירוחם 0:0; בית"ר יבנה – מכבי בן צבי 1:2; בית"ר באר שבע – מכבי באר שבע 0:1; הפועל אילת – מכבי רחובות 1:1; עירוני אשדוד – בית"ר קרית מלאכי 2:2; בית"ר קרית גת – בית"ר לוד 0:1.

צפון א': מג'דל כרום – הפועל בני טמרה (לא נערך); מכבי טורען – הפועל כרמיאל 1:2; מכבי מעלות – הפועל צפת 0:2; הפועל דבוריה – הפועל סחנין 1:3; בית"ר מעלות – בני חצור 0:1; מכבי כפר קנה – גבעת הרקפות 0:2; נצרת עילית – מכבי שפרעם 1:2.

צפון ב': הצעיר קרית חיים – הפועל נהליאל 2:2; מכבי אור עקיבא – הפועל רעננה 0:1; בית אליעזר – כפר סולם 0:0; מכבי צופי חיפה – בית"ר כפר יונה 0:1; גבעת אולגה – הפועל איכסעל 0:3; הפועל אום אל פאחם – צור שלום (לא נערך); הפועל מגדל העמק – הפועל תל חנן 1:1.

בליגות לנוער

● הפועל ת"א – הפועל פ"ת (לא נערך); הפועל ירושלים – בני יהודה ת"א 2:2; מכבי נתניה – מכבי יפו 1:1; הפועל כפר סבא – מכבי פ"ת 1:2; הפועל עכו – מכבי חיפה 0:0; מכבי ת"א – בית"ר ת"א 0:0; הפועל חיפה – הפועל אשדוד 1:6; בית"ר ירושלים – הפועל באר שבע 0:1.

קליעה

● גילה זארה מהפועל ת"א זכתה אתמול בגמר אליפות הפועל בקליעה ברובה 20 כדור בשכיבה מצבים לאחר שצברה 549 נקודות לפני רונית פינקלשטיין ממכבי כפר סבא – 535 נקודות.

באליפות הנוער זכה מרדכי [illegible] מת"א עם 558 נקודות לפני [illegible] סיסלמן מחדרה 535 נקודות. האליפות נערכה ברעננה.

● שלמה שפיר מהפועל חולון זכה אתמול באליפות הפועל בקליעה באקדח צלליות לאחר שצבר 579 נקודות לפני דני מנדלמן מפ"ת 571 נקודות. האליפות נערכה בהרצליה.

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (לבקשת הקלה)
[illegible]
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי [illegible] הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה [illegible] בקשה להתרת שימוש [illegible] 435 חלקה 104 [illegible] ירושלים [illegible]
[illegible] לועדה המקומית לתכנון ולבניה [illegible] ירושלים
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום [illegible] בין השעות 1200–1400
[illegible]

אתלטיקה

● שלושת הבכירים באתלטי ישראל למרחקים הארוכים, אריה גמליאל, יאיר קרני ועמית באומן הכשירו השתתפותם במרתון של טבריה שיערך בשבוע הבא. בנוסף לכך הגיעה בסוף השבוע הרשמתם של 17 רצים מפינלנד. כן נרשמה האיטלקיה רוזוולה שזמנה 2.37 שעות. זהבה שמואלי אשר השתתפה בעבר ואף זכתה בקרב הנשים לא תיטול הפעם חלק בתחרות והיא התנדבה להוליך את הרכב המוביל את קבוצת הנשים.

ג'ודו

● אלופי הפועל בג'ודו הוכתרו אתמול ברמת־השרון. גיל דהאן מהפועל פ"ת זכה בשתי מדליות זהב, האחת במשקל פתוח והשניה במשקל של 86 ק"ג ומעלה.

יתר האלופים: עד 60 ק"ג: שוקי קואו (הפועל פ"ת); 65 ק"ג: אודי זאבי (הפועל פ"ת); 71 ק"ג: רועי ספיר (הפועל ר"ג); 78 ק"ג: מנשה חבקוק (הפועל ב"ש); 86 ק"ג: טל דהן (הפועל פ"ת).

מנהיג מחבלים קיצוני מת באלג'יר מהתקף־לב

טלעת יעקוב עמד מאחורי רצח בני משפחת הרן בנהריה

מאת רן אבירן, סופר "דבר" לענייני ערבים

טלעת יעקב, שהיה מזכיר כללי של 'חזית השחרור הפלשתינית' (חש"פ) – מת ביום ה' שעבר באלג'יריה, שם שהה לרגל דיוני המועצה הפלשתינית הי"ט.

בזמנו מוכר חש"פ ביצע הארגון שורת פיגועים מבאיבים בישראל, ובהם הפיגוע בנהריה באפריל 79' שבו נהרגו רוב בני משפחת הרן. בהנהגתו ביצע חש"פ בשנים 80'–81' את הפיגועים הראשונים נגד ישראל בעזרת בלונים פורחים וגילשונים. ב־27 באפריל השנה הרגו שני מחבלים מקבוצת טלעת יעקב נהג משאית ישראלי, ליד הר דוב.

טלעת יעקב נולד ב־1941 בעזה. בשנים 68'–76' היה עוזר בכיר לאחמד ג'יבריל בארגון 'החזית העממית/המפקדה הכללית'. ב־76' פרשו טלעת יעקוב ואבו אל־עבאס (שאנשיו חטפו את 'אקילה לאורו') מקבוצת ג'יבריל והקימו את ארגון חש"פ על רקע התנגדותם למעורבות הסורית בלבנון. במחצית שנות ה־80 חזר טלעת יעקוב ואימץ אוריינטציה פרו־סורית בשל התנגדותו לפרגמטיזם המדיני של ערפאת, שהתגבש בעקבות פינוי המחבלים מלבנון. בשנים האחרונות ניסה להתפייס עם ערפאת ולכן גם השתתף בכינוס המועצה הפלשתינית באלג'יריה, האחרון – לפורת רוחם של הסורים. ושם, כאמור, מת מהתקף לב.

טלעת יעקב נקט עמדות קיצוניות כלפי ישראל. לא אחת גרס, שיש להשמידה במאבק מזוין. הפלג הקטן שעמד בראשו מנה מאות אחדות של מחבלים הערוכים באזורי הצבא הסורי בלבנון.

'אמל' שיחרר המחבלים שתקפו מוצב יוניפ"ל

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

אנשי 'אמל' באיזור צור שיחררו בסוף השבוע שעבר ארבעה מחמשת המחבלים שכבשו בשבוע שעבר מוצב של יוניפי"ל בגזרה המרכזית של איזור הבטחון ורצחו בדם קר עובד מים מקומי. מחבל נוסף, שירה בלבנוני, נשאר במעצר והוא יועמד לדין בפני בית משפט צבאי של 'אמל'.

מדובר בחוליה של פת"ח, שביקשה לתפוס בני ערובה מחיילי האו"ם ולהרוג בהם. הדבר אירע ביום פתיחת המועצה הלאומית הפלשתינית. אחרי שהסגירו עצמם המחבלים לידי אנשי או"ם, הם הועברו לידי אנשי 'אמל' מצפון לאיזור הבטחון.

בחקירת או"ם התברר, כי בין המחבלים היתה גם מחבלת בת 18, שחבריה אנסו אותה באכזריות תוך כדי אחזקת בני הערובה וכיבוש מוצב האו"ם. לכן היא ברחה מהמוצב והסגירה עצמה ולאחריה עשו זאת שאר חבריה.

בסוף השבוע נמסר על שלושה נסיונות של מחבלים שיעים לתקוף מוצבים של צד"ל בגבול איזור הבטחון בדרום לבנון. כל הנסיונות נכשלו ולאנשי צד"ל לא היו נפגעים. תותחים של צד"ל ירו במשך סוף השבוע אש ארטילרית עזה לעבר מוצבים ובסיסים של מחבלים שיעים מצפון לאיזור הבטחון.

הצלב האדום: נצא מלבנון אם לא ישוחרר החטוף שלנו

ביירות (עית). – הצלב האדום הבינלאומי הודיע ביום שישי, כי הוא עלול להפסיק את כל פעולות הסיוע שלו בלבנון, אם לא ישוחרר עובד הצלב האדום השווייצרי, שנחטף בשבוע שעבר.

שלושה אנשים מזויינים, פניהם מכוסים במסכות, חטפו את נציג הצלב האדום, פטר וינקלר, ביום חמישי שעבר ליד מחנה הפליטים עין אל חילווה, בקרבת צידון. עד כה לא הודיע שום ארגון מחבלים, כי ידו במעשה.

דובר הצלב האדום בביירות, מוחסין ג'מאייל, אמר לכתב 'רויטר', כי ההחלטה להפסיק את הפעילות טרם נתקבלה, אולם היא עשויה להתקבל בקרוב.

הצלב האדום חזר ודרש ביום שישי לשחרר מיד את וינקלר, בן 32, וקרא לארגוני המחבלים ולמיליציות הדתיות בלבנון לכבד את הניטרליות של הארגון ההומניטרי.

סטודנטים עותרים לבג"ץ כדי להפגין מחר מול הכנסת

לאחר שלא הותרה הפגנתם נגד השתמטות בני ישיבות

(עט). – בג"ץ דן הבוקר בעתירתה של קבוצת סטודנטים ואקדמאים תיחה, המבקשים להפגין מחר מול משכן הכנסת נגד השתמטות בני הישיבות משירות בצה"ל.

ההפגנה יועדה למועד פתיחת הכנסת ה־12, אך יו"ר היוצא של הכנסת, שלמה הלל, סירב לתת לה רשיון.

העותרים מבקשים מבג"ץ לכפות על יו"ר הכנסת ועל קצין הכנסת להעניק להם את הרשיון המבוקש. העותרים מציינים, באמצעות פרקליטיהם עו"ד אברהם גל ויוסף לוי, כי ביקשו רשיון להפגנה שקטה בתחילת השבוע הבא, אך לא נענו.

יו"ר הכנסת סירב לתת להם את הרשיון מחשש להפרעות בעת טקס הפתיחה. לטענתו, ברור שהפגנה של 1000 איש מול הכנסת עלולה לשבש את בוא האורחים, ביניהם נשיא המדינה, לטקס. יו"ר הכנסת כתב למבקשי הרשיון, כי הוא גם חושש מעימותים בין מפגיניהם לבין המתנגדים לרעתם.

העותרים אומרים לבג"ץ, כי מדובר בתלמידי תיכון המבקשים להביע עמדה ומחאה מקובלת באופן מסודר בנושא השנוי במחלוקת.

ללובביצ'ר הולך קלף

ילדים דתיים אוספים, מחליפים,

מדביקים ומתייקים דיוקנאות

גדולי הרבנים

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

המקבילה הדתית ל"חוברת הכבל" הפופולארית היא האלבום "חוברת הרבנים", שהופיע באחרונה בחנויות בני ברק.

במשך שנים נהגו ילדי בני ברק לאסוף תמונות רבנים אשר היו מקבלים בבתי הכנסת כ"צ'ופר" על הצטיינות בלימודי תורה. לפני חודשים אחדים התמסחר העסק ובשוק הופיע האלבום "עולם הרבנים", עם תמונות להדבקה. בין הילדים מתנהל מסחר ער של החלפות כאשר הרבנים הפופולאריים שווים יותר מהרבנים הפופולאריים פחות. בין התמונות המופיעות ב"עולם הרבנים" תמונת הרב שך, הראשון לציון, הרב עובדיה יוסף והרבי מלובביץ'. כתבה המתארת את התופעה מופיעה בגיליון האחרון של עתון הילדים 'משהו'.

נובמבר אוהב תינוקות

פוריות האשה מגיעה לשיאה בנובמבר – טוענים רופאים באנגליה

לונדון (עית). – מחקר רפואי בריטי בשאלת האפקטיביות של הפרייה מלאכותית, מעלה, כי מירב הסיכויים של נשים להיכנס להריון הם בחודש נובמבר.

הרופאים אפטים מאראסקווידס וג'ודי פינקסון מבית החולים 'ג'סופ' לנשים בעיר שפילד, בצפון אנגליה, כותבים בכתב העת הרפואי הבריטי, כי קל יותר כפליים להפרות אשה בחורף מאשר בקיץ.

הרופאים בדקו 259 מקרים מוצלחים של הריון כתוצאה מהפרייה מלאכותית ומצאו, כי נובמבר הוא החודש בו נרשמו ההצלחות הגדולות ביותר. עוד אמרו, כי הורמון מין מיוחד הנוצר בתחילת החורף בגוף האשה, עשוי להביא לייצורה של ביצית איכותית יותר ובכך להגביר את כושר ההפריה של האשה.

שערי מטבע חוץ ביום 18.11.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.55	1.62	1.55	1.63	1.5801	1.5999	1.5801	1.5999	1.5900
1 מארק גרמני	0.89	0.98	0.89	0.93	0.9081	0.9195	0.9076	0.9189	0.9122
1 לישט"ש	2.80	2.93	2.81	2.95	2.8631	2.8990	2.8645	2.9002	2.8788
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.2655	0.2688	0.2657	0.2690	0.2669
100 ינים יפאניים	1.26	1.32	1.26	1.32	1.2867	1.3029	1.2862	1.3023	1.2932
1 גולדן הולנדי	0.79	0.83	0.79	0.83	1.2867	0.8152	0.8050	0.8150	0.8094
1 פרנק שווייצרי	1.06	1.11	1.06	1.11	1.0080	1.0936	1.0817	1.0952	1.0870
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.2601	0.2634	0.2599	0.2631	0.2614
1 כתר נורבגי	0.23	0.25	0.24	0.25	0.2393	0.2483	0.2395	0.2425	0.2409
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2351	0.2380	0.2351	0.2381	0.2362
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.37	0.39	0.3823	0.3871	0.3823	0.3870	0.3842
1 דולר קנדי	1.26	1.31	1.26	1.32	1.2825	1.2986	1.2828	1.2989	1.2953
1 דולר אוסטרלי	1.28	1.41	1.30	1.40	1.3462	1.3631	1.3462	1.3630	1.3519
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.40	0.55	0.6650	0.6734	0.6648	0.6731	0.6674
10 פרנקים בלגיים	0.42	0.44	0.42	0.45	0.4300	0.4353	0.4329	0.4383	0.4353
10 שילינגים אוסטריים	1.27	1.32	1.28	1.33	1.2903	1.3065	1.2896	1.3057	1.3972
1000 לירטות איטלקיות	1.19	1.26	1.20	1.27	1.2197	1.2350	1.2206	1.2358	1.2266
1 "סל" (ECU)	—	—	—	—	1.8795	1.9031	1.8795	1.9030	1.8904
1 דינר ירדני	2.78	2.95	2.61	2.77	—	—	—	—	2.8602
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	—	—	—	—	0.0284
1 לירה מצרית	0.60	0.63	0.61	0.64	—	—	—	—	0.6678

בשטחים סגרו עוד שבוע בשביתה כללית; 20 נפצעו

מאת דני רובינשטיין ודני צדוקי, סופרי "דבר"

שביתה כללית ושקט יחסי שררו בסוף השבוע בשטחים. ביום שישי מנע הצבא התקהלויות במסגדים בשעת תפילת הצהריים, ובהר הבית לא אישרו כניסה לצעירים. יותר מ־20 מצועים – רובם קל – היו בשורה של התנגשויות בין צעירים ערבים לחיילים.

השביתה הכללית אתמול באה לציין את יום הזכרון לשייח' עז אדין אל־קסאם, מראשי הקנאים המוסלמים בצפון הארץ בימי המנדט הבריטי, שנהרג בקרב עם חיילים בריטים. את יום השנה למותו מציינים דרך קבע חוגים פלשתיניים רחבים ובעיקר קבוצות מוסלמיות.

במהלך השביתה היו תקריות בעזה ובהן נפצעו ארבעה תושבים. כן היו תקריות בכפרים בית־פוריק ובית אמרין ממזרח לשכם ובהן נפצעו שלושה צעירים מירי. עוד נפצעו בבני־חסן מדרום לשכם חמישה צעירים בזמן פעולה יזומה של צה"ל ושניים נפצעו בכפר ביתא.

לראשונה אחרי זמן ממושך לא היה אתמול עוצר בשום ישוב ביהודה ושומרון. בעזה היה עוצר חלקי בכמה מחנות פליטים. במזרח ירושלים נפגעו ביום שישי מגאז מדמיע שלושה מתושבי כפר השילוח (סילוואן) וכן התקיימה תהלוכה קטנה בהר הבית בעת תפילת הצהריים. ברצועת עזה אירעו ביום שישי תקריות אחרות, ובהן נפצעו 10 צעירים.

עוצר הוטל אתמול בבוקר על שתי שכונות במחנות הפליטים ברפיח: על מחנה חאן יונס ועל שאטי, ג'יבליה ונוסייראת. ביום שישי נפצעו בהפרות סדר שני צעירים מירי אליבלת. ברצועה היתה אתמול שביתה כללית לפי קריאת ארגון ההתנגדות האיסלאמי 'חמאס'.

"כבילת עתונות באזיקי־חירום מעוותת תדמיתנו הדמוקרטית"

עתונאי ישראל – לאסיפת־מחאה נגד גזירות פורת בפרשת ועידת אלג'יר

עתונאי ישראל יתכנסו לאסיפת מחאה כדי להצביע על המצב שנהל ברשות השידור והביא לגזירות המנכ"ל על חופש הביטוי בתקשורת הממלכתית. העתונאים יכתבו על עיוות של הדימוי המנהל שטען, כי "הטלוויזיה שירתה במבטה את הכינוס התעמולתי באלג'יריה". על כך הודיע יו"ר האיגוד הארצי של עתונאי ישראל, יגאל לב.

נציג את המעורבות הפוליטית שחדרה לחדר החדשות ונדגיש כי זכותו של הציבור לדעת וחופש המידע הם הבסיס העיקרי לחופש הדעה של אזרחי ישראל. רשות ממלכתית לא רק שאינה יכולה להשתחרר מחובה זו, אלא היא חלה עליה במיוחד, בגלל היותה מכשיר ציבורי – הטעים לב.

יו"ר האיגוד הוקיע את הנסיון לגמד את עבודת העתונאים לביצוע טכני של קבלת הוראות מהמנכ"ל וקבע, כי "מדינת ישראל נהנית מתדמית של חברה דמוקרטית יחידה במזרח התיכון והיא חייבת לא מעט את התדמית הזאת לתקשורת הממלכתית החופשית שלה. הכנסת התקשורת הממלכתית לסד של שיקולי פוליטיקאים צרי אופק והנחת אזיקי חירום על העתונאים תפגע לא רק באנשי התקשורת, אלא גם בדימויי של ישראל כחברה הנהנית מחופש אינפורמציה.

יגאל לב מסר, כי הנהלת האיגוד פנתה אל אחד מבכירי עורכי־הדין כדי להעמיד במבחן הבג"ץ את המסמך שהוציא המנכ"ל, אורי פורת, ברבר הגבלות החלות על הדיווח בכל נושא סיקור ועידת אלג'יר המתלווה אליה.

היום תכונס ישיבת חירום של הנהלת האיגוד הארצי של עתונאי ישראל, כדי להתוות דרכי פעולה במאבק לשמירת חירות הביטוי של עתונאי רשות השידור.

הנהלת האיגוד מוקיעה את פיטוריו התפורים של העתונאי דוד גרוסמן מ'קול ישראל' ואת הדרך שבה פוטר במברק שנשלח לביתו בשעת ערב.

"האיגוד הארצי קובע, כי הפיטורים מנוגדים לחוק ועל כן אינו מכיר בהם".

עתונאי הרדיו מוחים על "הנסיון הנפשע לתארנו כגיס חמישי"

מאת דניאל בן־סימון, סופר "דבר" בירושלים

פרשת סיקור אירועי פסגת אלג'יר ממשיכה להסעיר את עתונאי רשות השידור. היום עומדת להתכנס חטיבת החדשות של 'קול ישראל' לדיון בצעדיו האחרונים של מנכ"ל הרשות, אורי פורת.

ביום שישי שיגרו עתונאי 'קול ישראל' איגרת מחאה להנהלת רשות השידור ובה מחאה על התערבותו הבוטה של אורי פורת בעריכת החדשות. "אנו מצויים בעיצומה של מערכה על נפשה של עתונות מקצועית" – כתבו העתונאים. "אנו מוחים על קבוצת הפקודות שנועדו לפגוע באמינותו של הרדיו, תוך התעלמות מכללי העבודה. לא יתכן שעסקנים חסרי הבנה מקצועית ינהלו את המדיום הרגיש הזה. אנו מוחים על הנסיון הנפשע לפגוע בחברינו ולתאר אותנו כגיס חמישי".

שר החינוך, יצחק נבון, זימן את ראשי רשות השידור לדיון דחוף על פרשת סיקור כינוס אש"ף באלג'יר.

התק"ם ידון בהארכת משך הסיוע לקיבוצים במשבר

מצב חירום כלכלי באפיקים ★ דנים בהקלת עול הריבית הרצחנית שמשלמים הקיבוצים

מאת שמעון וייס, סופר "דבר"

מרכז התק"ם יתכנס השבוע לדיון ראשון שבו תמוקם מערכת הבחירות והדיון בהצעה להאריך את תוכנית המיסוי הבינקיבוצית בתנועה בעוד שנתיים, נוסף על השנתיים עליהן כבר הוחלט בעבר. ההצעה להאריך את משך תוכנית המיסוי, שיועדה לסייע לקיבוצים שמצבם הכלכלי קשה, באה בעקבות הקשיים במימוש ההסדר שנקבע בין הממשלה לתנועות הקיבוציות ולבנקים והסחבת שנוקטים הבנקים והממשלה. במסגרת הסיוע יעניקו הקיבוצים שמצבם טוב סיוע לקיבוצים שמצבם גרוע, באמצעות מיסוי מיוחד. נודע כי בקרב אותם מהקיבוצים שמצבם הכלכלי טוב, שוררת מורת רוח מאופן מימוש תוכניות הסיוע לקיבוצים החלשים, בעיקר נוכח הטענה, כי יש קיבוצים שלמרות מצבם הקשה, לא נוקטים בכל הצעדים הדרושים כדי להתמודד עם המצוקה.

בינתיים נודע כי בקיבוצים רבים הונהג משטר חירום כלכלי־חברתי. אחד הקיבוצים שעומדים ליישם תוכנית חירום כלכלית הוא קיבוץ אפיקים, השני בגודלו בתנועה הקיבוצית, שנקלע לא מכבר לקשיים כלכליים. במסגרת תכנית החירום יקוצצו בצורה דרסטית הוצאות הקיום ותרד רמת החיים של החברים. בה בעת, ייעשו שינויים במערך כוח האדם במשק, כדי להתאים לצורך בשיפור אמצעי הייצור והגדלת ההכנסות.

בתק"ם ישנם כיום יותר ממאה קיבוצים שהיקף אמצעי הייצור שלהם קטן מחובותיהם והדבר מעורר דאגה בתק"ם. בקיבוץ מסדה, למשל, נסגרה לפני זמן מה 'קופת הבית' למשך שלושה שבועות.

לפני ימים אחדים נפגשו ראשי שלוש התנועות הקיבוציות עם נגיד בנק ישראל והמנכ"ל משרד האוצר כדי לדון במצבם הקשה של הקיבוצים. נגיד בנק ישראל, מיכאל ברונו, פנה לבנקים בדרישה לסייע לקיבוצים, תוך קבלת הבטחה לערבות על תוכנית הקיבוצים לבנקים מצד משרד האוצר: כעת נדונות הצעות מעשיות להקלה במדיניות הריבית הרצחנית שמשלמים הקיבוצים והתנועות הקיבוציות על חובותיהם.

קרן גמלאות של חברי "אגד" בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר 1987

	באור	31 בדצמבר 1987 שקל חדש	31 בדצמבר 1986 שקל חדש
השקעות לפי עלות			
השקעות מוכרות	3	142,444,312	81,038,145
השקעות אחרות	4	14,325,883	4,267,247
רכוש קבוע	5	2,626,183	2,596,927
הלוואות לחברים		3,804,560	800,662
רכוש שוטף	6	8,287,963	5,265,386
סך הכל לפני שערוך		171,488,901	93,968,367
הפרשי שערוך	7	410,488,352	345,947,183
		581,977,253	439,915,550

	באור	31 בדצמבר 1987 שקל חדש	31 בדצמבר 1986 שקל חדש
קרנות הגמל	12		
התחייבות אקטוארית			
למקבלי פנסיה	11	854,000,000	646,000,000
התחייבויות לאחרים			
(גרעון)		(318,895,879)	(206,372,268)
סך הכל	נספח ב'	535,104,121	439,627,732
התחייבויות שוטפות	8	46,873,132	287,818
		581,977,253	439,915,550

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נורדיה יום טוב – מנהל הקרן

מאזן אקטוארי לדצמבר 1987

באלפי ש"ח

תשואה ריאלית שנתית על השקעות הקרן	4.8%
1. דמי גמולים	
עמיתים קיימים	368,539
מצטרפים חדשים	989,755
2. הון צבור	535,052
3. סה"כ נכסים	1,893,346

	4.8%
4. עמיתים פעילים קיימים	
– זיקנה	1,237,109
– נכות	63,045
– שאירים	67,283
5. מצטרפים חדשים	
– זיקנה	1,205,978
– נכות	70,690
– שאירים	100,098
6. פנסיונרים קיימים	854,000
7. סה"כ התחייבויות	3,598,203
8. גרעון	– 1,704,857

* בהנחה של גידול ריאלי שנתי של 3% בשכר המבוטח (גידול ריאלי של 2% גורם להקטנה משמעותית בהתחייבויות). הדו"ח האקטוארי המלא מהווה חלק בלתי נפרד ממאזן זה.

הצהרת האקטואר

1. אני מאשר שהמאזן האקטוארי המצורף בזה הוכן ונתתם על־ידי.
2. המאזן הוכן על־פי הוראות תקנות מס־הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) תשכ"ד־1964.
3. המאזן מבוסס לפי מיטב הערכתי, על ההתחייבויות הממשיות של הקרן. ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא מהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן.
4. היתה לי גישה חופשית לכל מסמכי הקרן.
5. אין לי הסתייגויות הנוגעות ל: –
א. המסד הסטטיסטי של המאזן האקטוארי, ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן.
ב. שיטות החישוב.
ג. נתונים שהתקבלו מהמאזן החשבונאי. ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן.
ד. הגישה והטיפול במסמכי הקרן.
ה. נושאים אחרים, ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן.

יעקב אנסלר – אקטואר

מאזן אקטוארי לדצמבר 1987

באלפי ש"ח

תשואה ריאלית שנתית על השקעות הקרן	5.3%
1. דמי גמולים	
עמיתים קיימים	351,484
מצטרפים חדשים	721,474
2. הון צבור	535,052
3. סה"כ נכסים	1,608,010

	5.3%
4. עמיתים פעילים קיימים	
– זיקנה	1,075,196
– נכות	55,673
– שאירים	58,966
5. מצטרפים חדשים	
– זיקנה	741,182
– נכות	44,435
– שאירים	63,987
6. פנסיונרים קיימים	706,000
7. סה"כ התחייבויות	2,745,439
8. גרעון	– 1,137,429

* בהנחה של גידול ריאלי שנתי של 3% בשכר המבוטח (גידול ריאלי של 2% גורם להקטנה משמעותית בהתחייבויות). הדו"ח האקטוארי המלא מהווה חלק בלתי נפרד ממאזן זה.

"אל תסגירו אותי לשלטונות תורכיה"

מבקש הימאי התורכי המסתתר בבית אהובתו

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

הימאי התורכי שערק לפני כחודש מאונייתו שעגנה בנמל חיפה ומסתתר בבית אהובתו החיפנית, מבקש להסגיר עצמו למשטרה בתנאי שיובטח לו, שלא יוסגר לידי השלטונות התורכיים. המשטרה טרם הגיבה על פנייתו.

הימאי התורכי, פיקרט דמיר, בן 25, אמר, כי אם יוסגר לשלטונות התורכים, צפויים לו עינויים ומאסר ממושך. הוא מבקש להישאר בארץ, להתגייר ולשאת את חברתו, אשר אותה הכיר באקראי לפני כחודש בדיסקוטק חיפני. לדבריו, הוא מבקש לצאת ממחבואו ולחזור לחיים נורמליים, אך אם תבטיח לו המשטרה שלא תסגירו, יוסיף להתחבא.

חלה הרעה במצבו של הגנראל לאחד

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

מצבו של גנרל לאחד, שנפצע לפני עשרה ימים בידי מתנקשת צעירה מלבנון ואושפז במחלקה לטיפול נמרץ בביה"ח רמב"ם בחיפה, מוסיף להיות קשה.

באמצע השבוע חלה אומנם הטבה במצבו, הוא נותק ממכונת ההנשמה ואף הורד ממיטתו, אולם לאחר מכן הוברר, כי צריך לחזור ולחברו למכונת ההנשמה. לאחד נתון לפיקוח מתמיד של רופאי המחלקה. מבית החולים הוסבר אמש, כי ההחלמה האיטית יחסית של לאחד נובעת מאבדן כמויות דם גדולות לאחר הפציעה ומכמויות הדם הגדולות שהיה צורך להעירות לו בעת הניתוח ואחריו. אשתו, אחותו וקרובי משפחה נוספים שוהים כל הזמן בבית־החולים. הנהלת המוסד העמידה לרשותם חדר מיוחד, סמוך למחלקה לטיפול נמרץ.

נצרת – שיאנית האבטלה במדינה: יותר מ־10%

מאת מוחמד חלילה, סופר "דבר"

שיעור האבטלה בנצרת הוא הגבוה ביותר במדינה, ומגיע ליותר מ־10 אחוזים מכלל כוח העבודה בעיר.

מספר המובטלים בנצרת ובכפרים הסמוכים לה מגיע ליותר מ־2,700. מזכיר מועצת הפועלים בעיר, מוחמד אבו־אחמד, רואה בדאגה רבה את שיעור האבטלה הגבוה בעיר. בדעתו לדרוש דיון דחוף בוועדה המרכזת של ההסתדרות בנושא האבטלה בעיר.

גם ביתר היישובים הערביים בגליל ובעמקים מסתמנים כיסי אבטלה מדאיגים.

השואה בראי הדור השני בכינוס בינ"ל בירושלים

כינוס בינלאומי של בני ניצולי שואה יתקיים זו הפעם הראשונה בישראל בין ה־18 ל־23 בדצמבר בירושלים. הכינוס, שהוא פרי יוזמתו של ארגון דור ההמשך למורשת השואה והגבורה בישראל, מאורגן בשיתוף עם מרכז ההסברה, יד ושם, ההסתדרות הציונית העולמית, מכון ויזנטאל וגופים נוספים.

בכינוס ישתתפו בני ניצולי שואה מהארץ ונציגים של ארגוני בני ניצולים מכעשר מדינות בעולם, כבני פולין והונגריה.

הכינוס יוקדש לשלושה נושאים עיקריים: השואה בפרספקטיווה היסטורית, הקיום היהודי בארץ ובתפוצות ושמירת כבוד האדם. בכינוס יידונו ההשפעות הפסיכוסוציאליות של השואה על בני ניצולים.

במהלך הכינוס ייערכו טקסי זכרון ביד ושם ובכותל המערבי, תערוכות אמנותיות של בני ניצולים, יוקרנו סרטים וייערכו סיורים באתרי זכרון לשואה ולגבורה ברחבי הארץ.

הדמוקרטים יעזרו לבוש להניף גרזן הקיצוצים

וואשינגטון (עיר עית). – הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש קיבל שלשום הבטחה לשיתוף פעולה מיו"ר הקונגרס, ג'ים רייט, מן המפלגה הדמוקרטית.

רייט, שמנהיג קונגרס עם רוב דמוקרטי אמר, כי בוש מוכן לנקוט בפעולה כדי לקצץ בגירעון הגדול של התקציב הפדרלי. "הוא (בוש) גילה עניין מיוחד במשמעויות התמדות של הגירעון. הוא מוכן לנקוט צעדים חמורים ביותר כדי לצמצם את הגרעון", אמר רייט לכתבים לאחר ארוחת צהריים של שעה וחצי עם בוש בגבעת הקפיטול.

בוש הבטיח עוד קודם לכן, כי יפעל להקטנת הגרעון על ידי הקפאת ההוצאות ושמירה על הרמה הנוכחית של המיסים. אולם כלכלנים אמרו, כי יש להטיל מס גבוה יותר, כדי לצמצם את הגרעון.

מיליון סרבים אמרו "לא" לאוטונומיה אלבנית

אלפי סרבים צעדו אתמול ברחובות בלגרד, הניפו דגלים, שרו שירים לאומיים ודרשו פיקוח סרבי על מחוז קוסובו, שבו יש רוב למיעוט האלבני במדינה.

זו היתה אחת ההפגנות הגדולות בתולדות יוגוסלאוויה.

מחצית העיר בלגרד נחסמה לתנועה. מסוקי המשטרה חגו ממעל ופיקחו על המצעד. ההמונים צעקו: "מי אומר כי סרביה קטנה? סרביה היא ארץ גדולה".

המארגנים אמרו, כי במצעד השתתפו מיליון בני־אדם, שדרשו שינויים בחוקה כדי להשיג שליטה יתר במחוז קוסובו, שבו חיים 100 אלף אלבנים.

הסרבים המפגינים מתחו ביקורת על ההנהגה של מחוז קוסובו ודרשו לצמצם את האוטונומיה של המחוז.

יום קודם לכן הפגינו רבבות אלבנים שהודיעו, כי לא יוותרו על זכויותיהם.

רולטה מקסיקנית

שכלול ה'רולטה הרוסית': 2 הרוגים בכדור אחד

רינו, נוואדה (עית). – שני מקסיקנים ששיחקו "רולטה רוסית" עם אקדח תופי הצמידו ראשיהם זה לזה ונהרגו על ידי כדור אחד, מסרה המשטרה ביום שישי.

אנריקה סימנטל 37, ולופה קרדנס, 25, שניהם מובטלים, שתו עם חברים משקאות חריפים ושיחקו "רולטה רוסית" בדירה בעיר ההימורים רינו בלילה שבין יום חמישי לשישי, מסרה המשטרה.

ב"רולטה הרוסית" מכניסים כדור באחד מתוך ששת החורים בתוף האקדח, מסובבים את התוף ולוחצים על ההדק.

שני המקסיקנים החליטו לעמוד זה בצידו של זה ולהצמיד ראשיהם, מסרה המשטרה. אחד מהם לחץ על ההדק והכדור היחיד פילח את שני ראשיהם והם נהרגו במקום. משטרת רינו סיווגה את שני מקרי המוות כ'התאבדות הדדית'.

שר ההגנה הסודני – אדם חסין־טילים

חארטום (עיר, עית). – מטוס שבו טס שר ההגנה הסודני נפגע בטיל ביום חמישי שעבר – הודיע רדיו אומדורמאן אתמול.

בשידור נאמר, כי השר, עבדול מאג'יד האמד חליל, ניצל כאשר המטוס נפגע על ידי טיל סובייטי 'סאם 7', שנורה ככל הנראה, על ידי המורדים בדרום סודאן, זמן מה לאחר שהמטוס המריא מן העיר ואו.

هكذا من الاصل

יתכן שהאסירים טעוני־ההגנה שמתו בבית־כלא דמון – הורעלו

שלושה אסירים נמצאו ללא רוח חיים ושניים אחרים – בלא הכרה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר 'דבר' בגליל המערבי

משטרת מרחב חיפה בודקת חשד, כי שלושת האסירים מטעוני־ההגנה, שנמצאו שלשום בשעות הבוקר ללא רוח חיים על מיטותיהם בכלא דמון, מצאו את מותם כתוצאה משימוש של קוקטייל סמים מסוכנים, שעורבב עם רעל. המשטרה אינה מוציאה מכלל אפשרות, שהרעל הוכנס בכוונה לתוך הסמים.

שני אסירים נוספים אושפזו במצב קשה בבית החולים 'כרמל' בחיפה כתוצאה מההרעלה והם עדיין מחוסרי הכרה. האסירים שמתו הם יואב מלכה בן 32 ממגדל העמק, שנשפט ל־42 חודשי מאסר על התפרצות, סחר בסמים, שימוש בסמים וניסיון להשחתת גוף; אברהם אבוטבול בן 36 מיבנה, שנשפט לארבע שנות מאסר על גניבה ותקיפה, שימוש בסמים וחיים על רווחי זנות; דוד כהן בן 40 ממגדל העמק, שנידון לשנת מאסר על החזקת כלים לסמים, תקיפת שוטרים ושימוש בסמים. שניים מביניהם עמדו להשתחרר עוד חודש מבית הסוהר. שני האסירים המאושפזים בבית החולים הם מוריס אזולאי ושלמה אדרי.

מבדיקה ראשונית שערך שירות בתי הסוהר מתברר, כי בתא מספר 4 באגף של טעוני ההגנה בכלא דמון שהו שבעה אסירים. שלשום בשעה 8.15 בבוקר, בעת ספירת הבוקר, מצא סוהר חמישה אסירים שוכבים ללא נוע. לבית הכלא הוזעקו אמבולנסים ורופא קבע את מותם של שלושה מהם. שניים אחרים הוחשו כאמור לבית החולים במצב קשה. נמסר, כי בתא לא היתה כל שריפה או דליפת גאז, ועל גופות האסירים לא נמצאו סימני אלימות.

חקירת שלטונות הכלא העלתה, כי אחד משני האסירים, המאושפז כעת בבית החולים, חזר מחופשה לפני יומיים וככל הנראה הבריח סמים לתוך הכלא ובסמים אלה השתמשו חמשת העצירים. כעת נבדקת האפשרות, שהאסירים ערבבו כמה סוגים של סמים ונטלו מנות יתר או שהסמים שהוברחו מבחוץ היו מורעלים.

שירות בתי הסוהר מינה ועדת חקירה הכוללת את ראש מחלקת כח אדם והדרכה בשב"ס גונדר משנה רוד זילברמן ואת מנהל בית החולים אילון של השב"ס ד"ר פלד. במקביל פתחה משטרת מרחב חיפה בחקירה פלילית, והיא כאמור אינה פוסלת אפשרות כי מדובר במעשה רצח. צוות החקירה בראשות ראש מאגר חוקרים במרחב רב־פקד יצחק סילד הוציא שלשום בבית משפט השלום בחיפה צווים, המאפשרים את נתיחת שלושת גופות האסירים.

בקשה להתיר יבוא 2,000 פועלים כדי להבטיח את קטיף פרי ההדר

פועלי השטחים אינם מגיעים, וקשה להשיג יהודים, למרות האבטלה

מאת דויד מרשיוב ודני צדקוני, סופרי 'דבר'

התאחדות האיכרים פנתה לשר העבודה משה קצב בבקשה לייבא 2,000 פועלים מפורטוגל או מהפיליפינים לעבודות קטיף ההדרים, בגלל המחסור החמור בפועלי קטיף. מנכ"ל התאחדות האיכרים שלמה רייזמן, אמר לסופר 'דבר', כי ההתאחדות אינה מקבלת את התשובה השלילית של המשרד לבקשה לייבא פועלים.

רייזמן אמר, כי בימים הקרובים מתחיל קטיף תפוזים מזן שמוטי ובשיא הקטיף דרושים כ־13,000 פועלים. בינתיים מועסקים כ־8,000 עובדי קטיף לפי ההתפלגות כדלקמן: כ־4,000 עובדים מקרב עובדי השטחים, 2,000 עובדים מדרום לבנון ו־2,000 עובדים יהודים.

לדבריו גם עובדי השטחים לא תמיד מגיעים לעבודה וכדי למנוע פגיעה בייצוא פרי ההדר לחו"ל יש הכרח להבטיח עובדי קטיף.

בתוך כך הוציא שירות התעסוקה בדרום צו, המפסיק את עבודתן של שבע פועלות מפולין, שהועסקו בבית האריזה של 'יכין־חקל' באשקלון. מנהל בית האריזה מרדכי חסן אישר, שעבודתן של הפועלות הזרות הופסקה לפי צו. "בחנו את אפשרות העסקתן מבחינת הרצון והמוטיבאציה. הן עבדו כאן יומיים, ולאחר התערבות שירות התעסוקה הפסקנו את עבודתן", סיפר חסן.

בסוף השבוע היתה העבודה בבית האריזה של 'יכין־חקל' מצומצמת ביותר בגלל מחסור בפרי עקב העוצר ברצועה ובגלל מחסור באורזות. מצב דומה שרר בעוד שלושה בתי האריזה באיזור, וכן באלה שבאיזור אשדוד, יבנה, ורחובות.

סופר 'דבר' מציין, כי הנהלות חברות ההדרים, הנמצאות בימים אלה בתחילת עונת ייצוא ההדרים, עדיין אינן יודעות כיצד יבוצע הקטיף. הופעת הפועלים מהרצועה ומהגדה עומדת בסימן שאלה מדי יום, ואילו מהסקטור היהודי קשה לגייס עובדים לקטיף, למרות החמרת מצב התעסוקה.

גורמים בענף טענו, כי ה'ראיסים', המספקים את הפועלים מהשטחים, מנצלים את המצוקה בכוח אדם ל"סחטנות" במחירים שהם דורשים. נשמעו גם טענות, כי פועלים אלה גורמים לנזקים במכון על ידי פסילת פרי טוב לייצוא לבררה.

בעונה שעברה גוייסו עובדים מלבנון לקטיף בדרום, אולם מקור כוח אדם זה מוגבל, כפי שמוגבל כוח אדם ערבי־ישראלי, בעיקר של בדואים מהנגב, מכדי לספק את צרכי עונת הקטיף.

סיכוי לסוף השביתה ב'כיתן דימונה': המפעל ייפתח תוך צמצום בכח האדם

מאת חיים ביאור, סופר 'דבר'

סיכוי לסיום השביתה במפעל הטכסטיל 'כיתן דימונה' ולפתיחתו מחדש מחר – הסתמן בעקבות דיון, שקיימה שלשום ועדת המעקב המשותפת להסתדרות ולהתאחדות התעשיינים. ועדת המעקב התכנסה בראשות יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד ויו"ר אגף העבודה בהתאחדות התעשיינים, דן פרופר, בהשתתפות נציגי הסתדרות עובדי הטקסטיל, ההלבשה והעור ואנשי מועצת פועלי דימונה.

בישיבת הוועדה נבחנה אפשרות להפעיל את המתפרה של 'כיתן דימונה' במתכונת ארגונית שונה, תוך צמצום מסויים בכח האדם במתפרה שנסגרה. כזכור, פתחו 580 עובדי 'כיתן דימונה' בשביתה לפני שבועיים, לאחר שנמסרו מכתבי פיטורים ל־119 עובדי המתפרה הפועלת במסגרת המפעל.

בסוף השבוע שעבר החליט מטה השביתה של העובדים לקיים משמרת מחאה היום, מול משרד ראש הממשלה בירושלים.

אוניית סוחר תורכית נסחפה בסערה לשובר הגלים באשדוד

מאת דני צדקוני, סופר 'דבר' בדרום

אוניית הסוחר התורכית 'בילקור' נסחפה בשבת בבוקר בזרמי הים והרוח ממקום מעגנה בים הפתוח מחוץ לנמל אשדוד אל שובר הגלים של הנמל. האוניה ניזוקה קשה, והסיכויים להצילה קלושים. 16 אנשי צוותה חולצו ממנה ללא פגע.

הספנים חולצו על ידי עובדי מחלקת הים של הנמל בראשותו של רב חובל מיכה נגד. הם מצאו מחסה על סיפונה של אוניה תורכית אחרת, שעגנה במעגן הסגור של הנמל.

האוניה, שאורכה כ־120 מטר ושמעמסה הוא כ־4000 טונות, נקרעה כנראה מכבל העוגן שלה. מחוץ לנמל עגנו אתמול עוד כשלוש אוניות, שלא אנה להם כל רע, ולפיכך ההערכה היא, שהימאי שהופקד על 'משמרת העוגן', שהיה צריך להתריע על קריעת הכבל, נרדם, ואנשי הצוות התעוררו כשהאוניה נתבטה אל שובר הגלים.

האוניה הזעיקה באלחוט את תצפית הנמל, וכעבור זמן לא רב הגיע למקום צוות החילוץ, שהוריד את הימאים מהאוניה, שנטתה על צדה בזווית של 50 מעלות. החילוץ בוצע בים "בינוני" לפי הגדרת צוות החילוץ. בגוף האוניה נבקעו חורים, ומים החלו לחדור אליה. נראה שהסיכוי להציל את האוניה קלוש ביותר.

אפשר לבצע את כל ניתוחי הלב בארץ

מאת נתן רועי, סופר 'דבר' בתל־אביב

לב המושתל בישראל יכול להחזיק חמש שנים לפחות אצל 60 אחוז מהחולים – כך אומר ד"ר ברנרדו ויידנה, מנהל מחלקת חזה ולב בבית החולים 'איכילוב' בתל־אביב.

"אנו מבצעים כ־80 אחוז מכלל הניתוחים בילדים בארץ וכן 200 ניתוחי לב פתוח נוספים ב'אסותא'", אמר ויידנה. לדבריו, כל ניתוחי הלב יכולים להתבצע בארץ ואין צורך בשיגור חולים לחו"ל.

אבן על אוטובוס בת"א

מאת נתן רועי, סופר 'דבר' לענייני משטרה

אבן הושלכה ביום ו' בצהריים לעבר אוטובוס של 'דן' בקו 66 מבין השיחים ברחוב לוי אשכול לכיוון תל־ברוך.

מן המשטרה נמסר, כי האבן ניפצה שמשה אמצעית של האוטובוס. לא היו נפגעים. המשטרה פתחה בחקירה.

עו"ד מחיפה חשודה בשיבוש הליכי משפט

מאת יוסי ליבוביץ, סופר 'דבר' בגליל

עורכת־דין מפורסמת בחיפה, העוסקת בתחום הפלילי, נחקרה ביום ו' במטה מרחב חיפה של המשטרה בחשד לשיבוש הליכי משפט.

הפרשה החלה לאחר תפיסת סמים בדירתו של סוחר סמים חיפאי. כעבור כמה ימים התקשרה עורכת־הדין למשטרה ואמרה, כי חברתו של החשוד סיפרה לה שהסמים שייכים לה. אולם התברר כי לבחורה, עליה אותה, אין שום קשר לסמים והיא נעצרה בחשד לשיבוש הליכי משפט ובידוי ראיות.

לטענת המשטרה סיפר החשוד בחקירתו, כי עורכת־הדין יעצה לחברתו ללכת למשטרה ולספר שהסמים שייכים לה, משום שעומד נגדו עונש מאסר על תנאי. לדבריו, עורכת־הדין אף הדריכה את השניים כיצד לא להישבר בחקירה המשטרתית.

ביום ו' מסרה עורכת־הדין את גרסתה במשטרה. במשטרת חיפה נמסר, כי בתום החקירה יועבר התיק לעיונו של היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יוסף חריש. עורכת־הדין אישרה בתגובה, כי נחקרה שלשום במשך ארבע שעות ושוחררה בערבות. היא הכחישה את המעשים המיוחסים לה וטענה, שמשטרת חיפה מנסה להתנכל לה, מאחר שהיא מערימה עליה קשיים מרובים במסגרת עבודתה.

פורטות עלי נבל

שני נגנות נבל מתכוננות לפתיחת תחרות הנבל הבין־לאומית, העומדת להיפתח היום בירושלים. בתחרות, היחידה מסוגה בעולם, ישתתפו 37 נגנים, ביניהם שני גברים, מ־15 מדינות. (צילום: ורה עציון)

'טיפקס' הורג: נער שאף את הדבק ומת

(ע).– המשטרה עומדת לבקש היום מבית משפט השלום בנתניה צו לנתיחת גופתו של נער בן 14, תלמיד בית הספר הימי 'מבואות ים' בעיר, שמת ביום ו' כמה דקות לאחר ששאף אדי דבק 'טיפקס'.

חובשת בית הספר הגיעה לחדרו של הנער וביצעה בו החייאה. הנער הועבר לבית החולים, שם נקבע מותו.

נמסר, כי מקרים מסוג זה של הרחת דבק או חומרים דומים ידועים זה מכבר במוסדות חינוך. בשנים האחרונות דווח על תלמידים המכורים להרחת אדי דבק מגע או דבקים אחרים שמכילים חומרים כימיים מסוכנים ובלתי ידועים. עד כה לא דווח על מקרי מוות כתוצאה מהרחה כזו, אך ידוע כי נערים הובאו לחדרי מיון עקב קשיי נשימה והרגשה רעה בעקבות הרחת דבק.

שני נסיונות התאבדות במעלות – באותו היום

מאת יוסי ליבוביץ, סופר 'דבר' בגליל המערבי

שני נסיונות התאבדות נרשמו ביום ו' במעלות, בהפרש של כמה שעות. במקרה הראשון התאבד מתנדב במשמר האזרחי בירייה לרקתו. כעבור זמן קצר ניסה תלמיד תיכון להתאבד בשאיפת גאז, אולם הוא נמצא בזמן ואין סכנה לחייו.

אביו של הנער בן ה־16 מצא את בנו במצב של עלפון. מחקירה ראשונית של משטרת משגב עולה, כי התלמיד סבל מדכאון על רקע כשלון בלימודים. כשהגיע לביתו בשעות הצהרים ואיש לא היה בבית, נכנס למטבח, הגיף את הדלת ופתח את ברזי הגאז עד שהתגלה על־ידי אביו.

זמן קצר לפני כן, בשעה 11 בבוקר, נמצא מאיר בן שבת ללא רוח חיים בדירתו שברחוב מעלה אבנים במעלות.

אגרות רישוי על רכב ונהגים יעלו ב־40%

מאת אריה ארד, סופר 'דבר'

אגרות הרישוי על רכב ועל נהגים יעלו מ־1 בינואר ב־40 אחוז בקירוב. ייקור האגרות אושר בסוף השבוע כאחת הפעולות האחרונות של הכנסת היוצאת.

האגרות הוקפאו עם הנהגת המדיניות הכלכלית הנוכחית בקיץ 1985 ומאז הועלו רק פעם אחת, באפריל 1987.

רשיון־נהיגה לשנתיים יעלה מינואר 30 ש"ח במקום 22 ש"ח עד כה. רשיון לשנה יעלה 15 (11) ש"ח וכפל רשיון 7 (5) ש"ח. אגרה שנתית למכונית פרטית עד 1,000 סמ"ק תעלה 155־195 ש"ח (112־140) ומ־1,001 עד 1,750 סמ"ק 245־280 ש"ח (177־208). האגרות על מוניות ועל אוטובוסים יעלו ב־54 אחוז ואגרות מינהל התעופה האזרחית ב־45 אחוז.

תושב בית שאן מתלונן:

הרופא דרש תרומה לביה"ח תמורת הקדמת תור לניתוח

בית החולים 'העמק': מדובר בחריג, התרומה הוחזרה

מאת יצחק מירוח, סופר 'דבר' בעמק

"בבית החולים 'העמק' בעפולה ביקשו ממני לתרום 500 ש"ח למחלקה הכירורגית, כדי שלא להמתין בתור לניתוח בתי", בהאשמה זאת יצא בסוף השבוע תושב בית שאן, גדעון אברהם.

האיש, שאינו חבר קופת חולים, סיפר בראיון שנתן למקומון 'כל העמק והגליל', כי נאלץ להמתין שבעה חודשים לתור לניתוח, לאחר שנמסר לו שבתו, שנולדה עם שבר (הרניה), זקוקה לניתוח. לדבריו, לאחרונה אף חזרו והודיעו לו מבית החולים 'העמק', שיהיה על בתו להמתין לניתוח המיוחל חודשים רבים נוספים. "באחד הימים" מספר גדעון אברהם, "הודיע לי הרופא שבדק את בתי, שאם אני רוצה שהיא תנותח ובמקדימות – עלי לתרום 500 ש"ח לבית החולים. לא היתה לי ברירה, כי רציתי שהבת שלי תפסיק לסבול. לאחר שהודעתי על נכונותי לתרום, קיבלתי כעבור ימים ספורים הזמנה להגיע לבית החולים, ואכן הבת שלי נותחה, והיא מרגישה כעת טוב". "זאת לא שיטה", אמר האיש, "ואני מעוניין שהמקרה יפורסם כדי שבית החולים יפסיק את השיטה הזאת".

הנהלת בית החולים בעפולה אינה מכחישה את עצם קבלת התרומה, אך המנהל האדמיניסטרטיבי של בית החולים, בני עזבר, טען אתמול בשיחה עם סופר 'דבר', שהמדובר במקרה חריג ביותר, שקרה בשל הלחץ העצום שהאב הפעיל על הרופא המטפל. לדבריו, הרופא סירב בתוקף להצעת האב "לנתח באופן פרטי", אך "נכשל" בכך שהציע את מתן התרומה.

דוברת קופת חולים בצפון, יוכי באואר, אמרה ל'דבר', כי "הנהלת בית החולים בדקה את הנושא והיא שוללת התניית הקדמת תור לניתוח בתרומה, קטנה ככל שתהיה", היא מסרה, כי ההנהלה החליטה להחזיר לאלתר את התרומה למתלונן, אך טענה שהתרומה ניתנה לאחר הניתוח, ויש לבדוק אם אכן היתה התניה, כפי שטוען המתלונן.

הדוברת אמרה עוד, כי בבירור שנערך מסתבר למעלה מכל ספק, שאם אכן היו הדברים כפי שנמסרו, הרי היתה זאת 'יוזמה מקומית' ולא מדובר במדיניות של בית החולים. "הנהלת בית החולים הוציאה השבוע הנחיות חדשות, שבאות להדק ולחזק נהלים ברורים של אי־התניה במקרים דומים", אמרה באואר.

דרישה להצמיד את הקצבות לנכי עבודה לשכר הממוצע

מאת חיים ביאור, סופר 'דבר'

ההסתדרות דורשת לשנות את השיטה לעדכון הקצבאות שמשלם המוסד לביטוח לאומי לנכי עבודה ולבודדים (שבן זוגם נפטר), כדי להפסיק את תהליך השחיקה בקצבאות אלה.

היועצת המשפטית של המרכז לבטחון סוציאלי בהסתדרות יהודית נחמן, העומדת בראש הוועדה לנפגעי עבודה במועצת המוסד לביטוח לאומי, מסרה ל'דבר', שכיום מעודכנות קצבאות אלה פעם בשנה בלבד – בהתאם לשינויים בשכר הממוצע במשק. במשך השנה קיבלה אוכלוסיה זו רק תוספת יוקר, במועדים שתוספת זו משולמת לשכירים.

שיטת תשלום זו גורמת, לדברי עו"ד נחמן, לשחיקה ריאלית של הקצבאות. לפי הצעתה, שתידון בקרוב בוועדות של מועצת המוסד לביטוח לאומי, יעודכנו הקצבאות לנכי עבודה ולבודדים שבן זוגם נפטר, כמה פעמים בשנה, בהתאם לשינויים ברמת השכר הממוצע במשק. העדכון ייעשה, על פי ההצעה, במועדי התשלום של תוספת היוקר.

מנהל ביה"ח 'מזרע' התפטר בגלל אי־סילוק חבר הוועד

מאת יוסי ליבוביץ, סופר 'דבר' בגליל המערבי

מנהל בית החולים לחולי נפש 'מזרע' ד"ר ליונל דוידזון הגיש לפני כמה ימים מכתב התפטרות מעבודתו, וזאת שבועות ספורים בלבד לאחר שנכנס לתפקיד. יחד עמו הגישה מכתב התפטרות גם סגנית המנהל ד"ר אילנה טל.

השניים מפנים אצבע מאשימה כלפי מועצת פועלי עכו, שמסרבת להעביר חלק מחברי ועד העובדים בבית החולים במזרע למקום עבודה אחר במשרד הבריאות, וזאת לפי המלצת המשרד. לסופר 'דבר' נודע עתה, כי גם אחות ראשית חדשה, שהיתה אמורה להתחיל את עבודתה בימים הקרובים, הודיעה על התפטרותה בעקבות התפטרות המנהלים, ולפיכך ייאלץ בית החולים להמשיך ולתפקד ללא שלושת התפקידים הבכירים ביותר בבית החולים.

לפני כשנה, בעקבות חקירה ממושכת של ועדה מטעם משרד הבריאות, נקבע כי לאור יחסים עכורים בין ההנהלה לחברי הוועד, יש להחליף את כל הצוות הניהולי ולפזר את הוועד. מנהל בית החולים, סגנו והאחות הראשית, פוטרו והוצאו לפנסיה מוקדמת, ואילו הרשות השיפוטית של ההסתדרות קבעה כי יש להשעות שניים מחברי הוועד – מישל אדרי ודוד לוי.

אולם משרד הבריאות התקשה במשך תקופה ארוכה להביא מנהל חדש ל'מזרע', ורק לאחר הפצרות רבות [illegible] המחלקה הפסיכיאטרית בבית החולים בצפת, לקבל על עצמו את התפקיד. ככל הידוע, התנאי שלו לקבלת התפקיד היה העברתו של מישל אדרי מעבודתו בבית החולים.

מקור בכיר במשרד הבריאות אמר אתמול לסופר 'דבר': "נראה, כי ד"ר דוידזון וד"ר טל משוכנעים, שאי־אפשר יהיה ליישם תכניות חדשות ב'מזרע' כל עוד לא ינופלו שם האנשים החזקים בוועד, המהווים גורם מתסיס בבית החולים". הבוקר ייערכו בחירות חדשות לוועד העובדים ב'מזרע', ונראה כי שני המנהלים שהתפטרו חששו שמישל אדרי ודוד לוי ייבחרו לכהונה נוספת.

יהושע כץ אמר אתמול בתגובה, כי הוא מצטער על צעד ההתפטרות של ד"ר דוידזון, ואולם מועצת הפועלים תמשיך להעניק למישל אדרי את כל הגיבוי ותתנגד להעברתו לחיפה. [illegible] משמעותיות כבגד עובד הם יכולים לפנות לבית הדין למשמעת. לדעתי המנהל החדש יכול לפתוח דף חדש ביחסי העבודה גם בלי העברה זו", אמר כץ.

שני הרוגים בתאונות השבוע – ירידה ביחס לשנה שעברה

מאת אריה ארד

שני אנשים נהרגו, שניהם הולכי־רגל, ו־51 נפצעו קשה ב־39 תאונות־דרכים חמורות בשבוע האחרון. נתונים אלה אינם כוללים את ארבעת ההרוגים מתאונת האוטובוס שלשום ומיתר תאונות סוף השבוע, שייכללו רק בנתוני השבוע הזה.

בכך מגיע מספרם של ההרוגים מתחילת השנה ל־420, ירידה של שש אחוזים בהשוואה לאותה תקופה אשתקד, ומספרם של הפצועים קשה ל־3,299, עליה של שלושה אחוזים. נתוני השבועיים הראשונים של נובמבר, שבהם נהרגו שמונה אנשים ו־101 נפצעו קשה, תרמו למיתון תמונת התאונות השנה, שכן החודש מסתמנת ירידה תלולה ביותר הן בהשוואה לאוקטובר והן בהשוואה לנובמבר אשתקד. גם בשנה שעברה חלה ירידה ניכרת בנובמבר.

אוקטובר היה החודש הגרוע ביותר גם השנה וגם בשנה שעברה. על־פי נתונים רשמיים נהרגו בחודש שעבר 49 אנשים, 292 נפצעו קשה ו־1,545 נפצעו קל. בהשוואה לאותו החודש אשתקד ירד מספר ההרוגים ב־18 אחוז, אולם מספר הפצועים קשה עלה באחוז אחד ומספרם של הפצועים קל ב־19 אחוז.

בסוף השבוע נמסרו נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לעשרת החודשים הראשונים של השנה: 412 הרוגים, 3,198 פצועים קשה ו־15,595 פצועים קל ב־12,805 תאונות. מספר ההרוגים ירד בארבעה אחוזים, אולם מספרם של הפצועים קשה עלה בחמישה אחוזים ואילו מספר של הפצועים קל עלה בשלושה אחוזים.

הממוצע השבועי של ההרוגים עומד עתה על 9.36, של הפצועים קשה על 73 ושל הפצועים קל על 354. הממוצע החודשי של הרוגים עומד עתה על 41, של הפצועים קשה על 320 ושל הפצועים קל על 1,560.

בית התנ"ך מזמין את חברי חוג המקרא

לאזכרה

ליום השנה לפטירתה של חברתנו

פנינה סוסליק ז"ל

שתתקיים ביום שלישי, יג' בכסלו, תשמ"ט, 22.11.88
בשעה 19.00 בבית התנ"ך, שד' רוטשילד 16,
בנוכחות בני משפחתה.

באותו מעמד יחולקו שלושה פרסים לעבודות גמר מצטיינות בנושאי התנ"ך של בוגרי בי"ס על־יסודיים
בסך 250 ש"ח כל אחד.

1. אביר עינת – הגימנסיה העברית בירושלים ע"ש יצחק בן־צבי. הנושא: "הגפן ותוצרתה במקרא".
2. לביא ירון – בי"ס התיכון לאו באק חיפה. הנושא: "משל יותם – מבע ואלגוריה".
3. ערן נפתלי – בי"ס התיכון לאו באק בחיפה. הנושא: "הרקע המצרי לסיפור יוסף".

מקבלי הפרס ישאו הסברים קצרים על חיבוריהם ודר' אלישע שפי, מפמ"ר הוראת המקרא בישראל, יסכם את האירוע.

ישאו דברים:

1. מר יהושע לוי – יו"ר הנהלתנו.
2. מר אריה שטיין – מזכיר סני רמז של מפלגת העבודה
3. מר אליעזר בר־חיים – מנהל בית התנ"ך.
4. מר שאול סוסליק – בעלה ומייסד הקרן לזכרה של המנוחה.

לזכר המנוחה תרצה גם הגב' בלהה הלפרין חברת הוועדה למיון החיבורים על הנושא: "הגאל במקרא כסמל הגאולה והקנין". המנחה: דר' שלמה ויסבליט, חבר הוועדה, יקרא את נימוקי הוועדה להענקת הפרסים.

מוזמנים ידידים ומוקירי זכרה של
פנינה סוסליק ז"ל

הנהלת בית התנ"ך

במלאת שנה לפטירתה של יקירתנו

לאה פרומן ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה
ביום שלישי, י"ג כסלו, תשמ"ט, 22.11.88, בשעה 15.30
(3.30 אחה"צ), בבית העלמין בכפר חסידים

יהודה פרומן
והמשפחה

על מותו ללא עת של

חגי אשד

הבלתי נשכח

מתאבלים
סוניה ושמעון פרס

אהובנו

חגי אשד

איננו

ההלויה תצא היום, יום ראשון י"א כסלו תשמ"ט
20.11.88, מבית ההלויות בסנהדריה ירושלים,
בשעה 14.00 להר המנוחות.

אבלים וכואבים:
אמו: אסתר אודלשטיין
רעייתו ובנותיו: עליזה, אריאלה ועפרה
אחותו: נעמי וגרשון גולן וב"ב
אחיו: משה ורותי אודלשטיין וב"ב
וכל בני המשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירת יקירנו

גרשון שניידר ז"ל

הלוויה תתקיים היום, יום ראשון י"א בכסלו תשמ"ט
20.11.88 בשעה 1.30 אחה"צ בבית העלמין כפר סמיר
בחיפה. התהלוכה תצא בשעה 1.00 מבית המנוח
רחוב פינסקר 71 נוה־שאנן חיפה.

האבלים:
אשתו: קלרה
בתו וחתנו: מלכה ואברהם רומל
בנו וכלתו: דוד ורחל שניידר
ונכדותיו וכל בני המשפחה

בית דבר
מתאבל על מותו של

חגי אשד

ומשתתף בצער המשפחה

לעליזה ולמשפחה

אתכם באבלכם הכבד במותו של

חגי אשד

חבר יקר,
סופר מבכירי העתונאים בישראל

שמחה דיניץ
יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית

מתאבלים על מותו של חברנו

גרשון שניידר

אברהם אדלר ומשפחתו

אנו מודיעים בצער על פטירתה של חברתנו

שולמית אנקורי (וורוביוב)

ומשתתפים בצער המשפחה.

ההלוייה תצא מבית יד לבנים בכפר ויתקין, היום,
יום ראשון י"א כסלו תשמ"ט 20.11.88 בשעה 3.00
אחר הצהרים לבית העלמין המקומי.

כפר ויתקין

נהג! עשה את המינימום למען אלה העושים את המקסימום. תן טרמפ לחייל!

פיחות מתי

חרף מצבו הבלתי־מזהיר של הדולר, מתבקש פיחות השקל גם לעומתו. השאלה היא מתי. התשובה הנכונה מצביעה לאותו עתיד קרוב שבו אפשר יהיה להבטיח צעדים מקבילים אשר ימנעו את בזבוזה של השפעת הפיחות.

מתבקש פחות כבר זה זמן רב למדי, משום שכדאיות היצוא נשחקה וממשיכה להישחק, והרי אין לנו מקור בריא יותר למטבע־חוץ מאשר היצוא. אפשר שרווחיותו היתה מצילה כמה מפעלים הנמצאים על סף פשיטת רגל, או אף עברו אותו. אך אם אפשר לחשוב על דרכים חילופיות לעידוד היצוא, קשה למצוא דרכים אחרות זולת פיחות לבלימת היבוא: מכסי מגן שוב אינם תואמים את כללי הסחר החדיש. והייבוא עולה ופורח, פוגע בייצור המקומי, ובולע בתיאבון רזרבות של מט"ח. גם המעט שאפשר היה לעשות לבלימתו, לא נעשה.

היה ברור למדי שלא יבוצע פיחות לפני פירוק המניות הבנקאיות, שהרי הפסדו היה יוצא בשכרו. רבים גם הטילו ספק אם אכן ייפתחו את המטבע לפני הבחירות, שהרי זה בניגוד לטבע הפוליטי. משחלף יום הבחירות, הציפיות לפיחות גברו ועדיין גוברות – ובכל שהן גוברות הן יוצרות לחץ על מלאי המט"ח ועל מחיר המט"ח ומגבירות את הצורך בפיחות. חלקן של ציפיות אלה הוא „טבעי" ונובע מהערכתם של אנשים כי הנהגה הוא יתרחש עלינו. זוהי תופעה מוכרת מהעבר. אך חלקו האחר של הציפיות מאוץ ומוזן על־ידי גורמים במערכת הבנקאית, ובראשם בנק ישראל עצמו, דבר שאין לו הרבה תקדימים.

כאמור, פיחות הוא כמעט בלתי־נמנע, כי תחליפים ספק אם יעבדו. אלא שהתבונה מחייבת לבצע את הפיחות בעיתוי אשר יאפשר לשמור על פירותיו, פן ייאכל במהלך הטבעי של ההתפתחויות. הפיחות צריך להיות חלק מתוכנית רחבה יותר שתבטיח את שיתוף הפעולה של כל הגורמים המשקיים החשובים, ובכך ימנע ספיראלה של התייקרויות. לכאורה, אפשר לבצע את הפיחות קודם, ומייד לאחריו לגשת לדיונים על שימור השפעתו. אלא שבמצב העניינים הנתון, כאשר הממשלה היא ממשלת־מעבר, זוהי הנחה תיאורטית. כדאי לחשוב שני צעדים קדימה לפני שעושים את הצעד הראשון: מוטב להמתין עוד זמן קצר ולבצע את הפיחות בתנאים נאותים, מאשר להזדרז ולהמתין אחר־כך לשעת כושר ליצירת התנאים.

צרפת / „אקונומיסט" ל„דבר"

עם הפנים לאירופה

הצרפתים סבורים, כי אפשר גם להתחלק בריבונות. הם יסכימו לאבד מריבונותם במידה הדרושה לכונן שוק אירופי משותף

ההתלהבות בצרפת לקראת 1992, שנת איחוד השוק האירופי, היא כנה בתכלית. הצרפתים שכנעו את עצמם שזה יהיה טוב לצרפת.

השוק המשותף נולד מחילופי אגואיזמים: צרפת פתחה את השוק שלה לסחורות גרמניות, ובתמורה סבסדה גרמניה את איכריה העניים של צרפת. כיום, אחרי יותר מ־30 שנה, פחות מ־7 אחוז מן הצרפתים עובדים בחקלאות. הלובי האירופי של צרפת שוב אינו בשדות, אלא בחדרי מנהלים ובמשרדי ממשלה. אנשי עסקים, בנקאים ואפילו קבלני ביצורים מסכימים עתה, כי הם אינם די גדולים להצליח בעצמם. פוליטיקאים צרפתים יודעים, כי היקף העשיה הכלכלית, שכולה לאומית, יצטמצם בקרוב לאפס.

השינוי זה בכיוון המחשבה היא שקט ובנבואה בלתי הפיכה. בדרך כלל חולפות שנות דור או יותר עד ששינויים כאלה מביבים תוצאות, חוצים את קוי המפלגות. המהפכה חלה ב־1983, כאשר הסוציאליסטים זנחו את כלכלת „הנסמך על עצמנו" והשאירו את הפראנק הצרפתי במערכת המוניטארית האירופית. אחד האנשים האחראים ביותר למהפיכת השוק הפתוח של צרפת הוא היום נשיא „הנציבות האירופית" ז'אק דלור.

אירופה המאוחדת היא עתה הבשורה המשותפת לכל מפלגות הזרם המרכזי של צרפת, סוציאליסטים ושמרנים כאחד. לפני כשלושים שנה, כאשר פצעיה של צרפת משלוש מלחמות – נגד גרמניה, בהודו־סין ובאלג'יריה – טרם הגלידו, שימשה מדיניות החוץ הגוליסטית, שהכילה מנה גדושה של גאווה לאומית, דרך מצויינת להסחת־דעת. בצרפת השלווה יותר של ימינו יש פחות ביקוש למדיניות חוץ של „צרפת־תהילה". הדבר נכון גם לגבי מדיניות ההגנה, אף שצרפת אינה מתכוונת להעמיד שוב את חייליה תחת פיקוד נאט"ו או לוותר על ההרתעה הגרעינית העצמאית שלה. לאומיות מיושנת בנוסח „נסמוך על עצמנו" היא עתה נחלת הקומוניסטים והימין הקיצוני.

על דרך השלילה אפשר לומר, כי בשביל הצרפתים, „בניית אירופה" היא אמצעי המאפשר לכסות על הבעיות הכלכליות והסוציאליות שלהם עצמם. יש בזה משהו. ההתלהבות הרשמית ל־1992 מכסה על הדאגה החמורה נוכח כושר התחרות של תעשיות ושירותים ישנים יותר או קטנים יותר.

זה עלול לגרום להתנגשות אינטרסים בין הגדולים והקטנים של צרפת. מצד אחד החברות הגדולות, בעלות התפיסה המודרנית, שבמובן מסויים כבר עברו את 1992; מהצד האחר הפירמות הקטנות, החנונים הקטנים וכמה בעלי מקצועות, המודאגים מן התחרות שתיפתח עם החלת השוק הפתוח. תופעה דומה עלולה לצוץ במפלגה הסוציאליסטית ובמפלגה הניאו־גוליסטית. מנהיגיהן הם בעיקרם אירופים טובים. כמה מאנשי השורה שלהם נוטים לראות בקהיליה הכלכלית האירופית מעין מועדון למנהלים ולליבראלים חלשים. תגובות אלה עלולות להאט, אבל אינן יכולות להסיג לאחור, את התקדמותה של צרפת לקראת אירופה פתוחה יותר.

האם צרפת רוצה באירופה משום שהיא סבורה כי תוכל לשלוט במוסדותיה? לפני שהבריטים הצטרפו לקהיליה הכלכלית האירופית, ראו רבים מהם ב„נציבות האירופית" מלכודת צרפתית. אף שחשש זה עדיין מסתתר בפינות האפלות של כמה מחוות, אין לו כל הצדקה. הצרפתים, עם 21 אחוז מן התל"ג של הקהיליה, ועם פראנק שחלקו הוא 19 אחוז מסל המטבעות האירופי, יודעים שאין מדינה אחת היכולה לחלוש על הגיאומטריה המורכבת של אירופה. מהן אפוא מטרותיה של צרפת?

שאלת הריבונות אינה מעניינת את הצרפתים כרגע. אין זה הרגע, הם אומרים, להילחם על נקודות מופשטות של דוקטרינה. הצרפתים מסכימים כי את הריבונות, שלא כמו הבתולים, אפשר לאבד בשלבים ואפשר גם להתחלק בה. כמו רוב שכניהם ביבשת, הצרפתים אומרים בקלילות כי הם יסכימו לאבד מריבונותם בדיוק כמה שדרוש כדי לכונן שוק משותף אמיתי.

על השאלה, אם בעוד 20 או 30 שנה תהיה אירופה פדראלית, רוב הפוליטיקאים הצרפתים, אם הם ישרים, היו עונים „לא". בעתיד הנראה לעין, הם סבורים, „מועצת המיניסטרים" תהיה מרכז לקבלת ההחלטות של הקהיליה. פאריס, לא בריסל או שטראסבורג, היא עדיין המקום לעשיית קאריירה בצרפת. לפי שעה אין מעריכים כי אירופה הפדראלית מחכה מעבר לפינה.

אף־על־פי־כן, רוב הפוליטיקאים הצרפתים מסכימים כי הדברים אכן משתנים. הם סבורים כי את המדיניות המוניטארית, אף יותר מאשר היום, יתכננו אירופים שיישבו יחד. כבר היום מחליפות תקנות אירופיות את התקנות הארציות בתחומים רבים. צרפת, בימים אלה, נענית אף ביתר רצון להחלטותיו של בית־הדין האירופי. אשר לאבדן זהותם הלאומית, הצרפתים ברובם חושבים שתאצ'ר גלהמת ברזהיל. דה־גול תיאר־פעם בלגלוג ספרות אירופית, הכתובה באספרנטו או בוולאפוק. אל דאגה, זה לא יקרה.

מדינה בדרך סטודנטים פלשתינאים מניפים דגלים וסיסמאות של „מדינתם" השתתפו בסוף השבוע בהפגנת־ענק באתונה, לציון התקוממות הסטודנטים היוונים נגד שלטון הקולונלים ביוון בשנים 74־1967. על אף התגובה הרשמית הצוננת מחלחלת הכרזת העצמאות הפלשתינאית לדעת הקהל ולעתונות באירופה. (צילום רדיו אי. פי.)

משק / אמנון אשד

בחזרה ממחוזות האופוריה

נתוני השנה שעברה שילחו את נסים למסע במחוזות האופוריה. את אומדני השנה קיבל שר האוצר בשתיקה רועמת, ויש לו כל הסיבות לכך

ביומה האחרון של השנה שעברה פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את אומדני החשבונאות הלאומיים לשנה היוצאת. היו אלה הנתונים המעודדים, או שמא האוויר הדליל של ירושלים, שגרמו לשר האוצר משה נסים סחרחורת קלה ותחושה של מלך ליום אחד. טקס ההכתרה נערך שלושה ימים אחר כך. הממשלה סיימה את הדיון בתקציב המדינה לשנה הבאה ואל לשכת שר האוצר בירושלים נקבצו כ־15 כתבים כלכליים לשמוע את נאום הכתר.

לא יעזור כל הדהורי הכפירה. הערב ההוא בלשכת השר היה כולו של נסים, והוא ניצל אותו עד תום. אחת לאחת מנה שר האוצר באוזני העתונאים את נפלאות השנה שחלפה: „השנה נרשמה צמיחה ש־15 שנה לא היתה כדוגמתה. ההשקעות במשך שלוש השנים האחרונות – מינוס, מינוס, מינוס. השנה – 11.1 אחוז. היצוא גדל השנה ב־11.2 אחוז. מחירי הריבית וחומרי הגלם עלו, ביצענו פיחות ואילו האינפלציה ירדה ל־16 אחוז. הצמיחה עלתה מ־3.7 אחוזים ל־6.2 אחוזים".

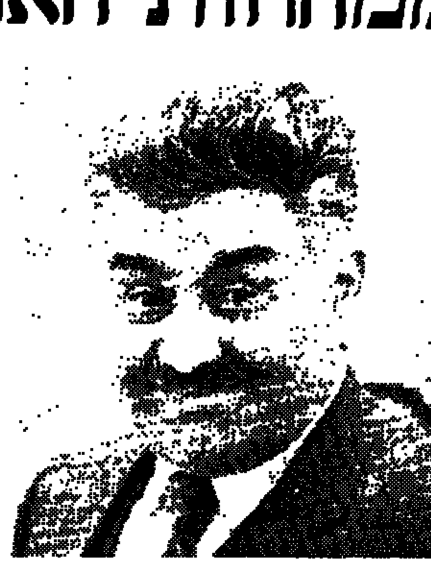

משה נסים. מלך ליום אחד.

האדרנלין ברם עושה את שלו ונסים משלח את שורת המחץ לעבר רוח המקטרגים שריחפה בחלל הלשכה: „ואני חושב שחברי הממשלה... הקשיבו. ואף אחד לא יכול היה לקום ולהילחם בנתונים האלה".

אין כמו טעמה המתוק של ההצלחה. בסוף אותו חודש מכריז נסים מעל דוכן הכנסת את הדברים האלה: „בעת הגשת הצעת תקציב המדינה לשנת 1987 אמרנו, כי מדיניות התקציב ותוכנית הצמיחה והיציב הכלכלי מכוונות להשגת היעד של עליית התוצר המקומי והעסקי בכ־4 אחוזים תוך כדי יצירת תשתית לגידול של 4.5 אחוזים בשנת '88 ו־5–6 אחוזים בשנת '89... תוצאותיהן של הרפורמות הללו (בשוק ההון ובמסים, א.א.) מצאו את ביטוין היטב בנתוני הצמיחה של 1987".

מכאן אפשר לעבור היישר לנתוני 1988 שפורסמו בסוף השבוע שעבר על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומחלקת המחקר של בנק ישראל. נניח, לצורך העניין, שנסים אכן צדק ותוכנית הצמיחה והיציב הכלכלי שלו (שהדי במרומים, אין לי מושג למה הוא מתכוון) היא שהביאה לכל אותם נתונים מופלאים שתוארו לעיל.

לא נעים להודות, אבל עכשיו מתברר כי התוכנית אינה שחקנית של תשעים דקות, והיה זה, לכן, קצת יומרני לקוות שתוצאותיה יגיעו עד שנת 1989.

מהנתונים החדשים מצטיירת תמונה עגומה לגבי מצבה הכלכלי של השנה הנוכחית: צמיחת הסקטור העסקי לא תעלה השנה על עשירית האחוז, ובניכוי הגידול הטבעי באוכלוסיה תירשם השנה צמיחה שלילית של 1.5 אחוז, בפעם הראשונה זה חמש שנים. האינפלציה אינה יורדת, והיא עלולה אף לעלות השנה באחוז אחד. שיעור האבטלה חזר לרמתו לפני שנתיים ומספר דורשי העבודה מתקרב ל־55 אלף איש. רמת ההשקעות במשק תשוב השנה ותקטן, הפעם ב־3 אחוזים. גם היצוא יקטן, כמותית, ב־3 אחוזים, ולא יירשם כל שיפור ברמת הגרעון במאזן התשלומים. ומעל כל אלה מרחף צלו של הפיחות הבלתי נמנע, שיהיה בבחינת המסמר האחרון במדיניות היציב של שר האוצר.

ואחרי כל זה ניתן להבין את האלם שגזר על עצמו משה נסים בימים האחרונים.

ממשלה / יהודה גוטהלף

לאופוזיציה או לקואליציה

תנועת העבודה לא תוכל להשלים עם הידרדרותה של ישראל, שהרי אין לנו מדינה אחרת

יתכן שלמפלגת העבודה לא תהיה ברירה אלא להתייצב בראש אופוזיציה גדולה ולוחמת נגד ממשלת הימין. אך כל עוד קיימת אפשרות של הצטרפות המפלגה לקואליציה רחבה, יש להעדיפה.

ברי כי אין להעלות על הדעת, שלמפלגת העבודה, שמעמדה בכנסת שווה כמעט למעמדו של „הליכוד", לא יובטח מקום נאות בממשל, וכי היא תהיה בבחינת גלגל חמישי בעגלה. ואולם אם יינתן לה – בנוסף לתיק הבטחון – אחד משני התפקידים בעלי המשקל (משרד החוץ, ומשרד האוצר), צריכה לבוא בחשבון הצטרפות לקואליציה, שתושתת על עיקרי הממשלה הקודמת.

אין דומה המצב בישראל למצבן של המדינות האחרות במערב. שם מתחלף הימין בשמאל, והשמאל בימין – ולא יבולע לעצם קיומה של המדינה. לא כן מדינת ישראל. המדינה היהודית עודנה במצב של התהוות, והסכנות הנשקפות לעתידה מרובות. אויבינו מרובים, ואהדת אומות העולם לישראל – ככל שאנו מתרחקים מהשואה – פוחתת והולכת. אם תימשך האינתיפאדה, ואיבת עמי ערב תתלקח סביבנו (אפילו מצרים כבר הודיעה, שלא תעמוד מנגד) – הרי בלאו הכי ניאלץ להצטרף לממשלה רחבה למען הישרדותנו על מפת העולם. אם כן, מוטב שנהיה בתוך הממשלה ונמנע בכל יכולתנו הידרדרות למלחמה, שתהיה הפעם חמורה לאין ערוך מהמלחמות הקודמות שנכפו עלינו.

ולא רק מלחמה. מדינת ישראל רחוקה מעצמאות כלכלית. הסכנה של אבטלה והגרעון של עשרות מיליארדים דולרים יעיקו עלינו, ואין כל בטחון שממשלה קנאית, שאינה מוכנה לוותר אף על שעל למען השלום, תזכה להבנה ולעזרה כלכלית של אומות העולם, שחזרו והצהירו על זכויות הפלשתינאים, ובעיקר על זכותם להגדרה

(המשך בעמוד 8)

רשות השידור / דניאל בן־סימון

רקוויאם לרשות

כיצד הוקצנה הממלכתיות של רשות השידור וכיצד השליט עליה פורת דיווחים מצונזרים עד העצם. האם הפכה הרשות לזרוע של שירותי הבטחון?

השבוע הקודם היה השבוע הממלכתי ביותר של רשות השידור בעת החדשה. היא פעלה באופן מתואם להפליא כזרוע של השב"כ ושל הימ"מ, של המוסד ושל כל גוש אחר הפועל בחברת האבטחה של ישראל. ובאיזו חדווה היא קיבלה על עצמה את עול הממלכתיות. שר הבטחון צילצל לפורת וביקש ממנו להנמיך את הטון של הדיווחים מאלג'יר. קודם לכן דאג השר שיהיה כיבוי אורות כללי בשטחי הגדה, כדי שחלילה לא ייראה פרצופו של ערפאת מעל מסכי הטלוויזיה הממלכתית שלנו ושל שכנינו ממזרח.

פורת, שבהבזק של הרגע דימה עצמו לראש השב"כ, כינס את הכפופים לו לפגישה בהולה. „אין לשדר נאומים בוועידת אלג'יר", הטיח בפני כפופי הגו. „לא בקולם ולא בפרצופם. אין לשדר ראיונות, פרשנויות ותגובות, אלא של בעלי תפקידים רשמיים בפועל, בארץ או בחו"ל. אין לקיים דיונים או עימותים באולפן בנושא הנ"ל. בכל הדיווחים הקשורים באירוע הראוותני באלג'יריה יש להקפיד על הפרדה מוחלטת בין מסירת מידע לבין הפצת תעמולה, שכן לא לשם כך קיימים כלי תקשורת ממלכתיים. בקיצור, מידע כן. פרופגנדה לא".

עתונאי הרשות הוכו בתדהמה. לא פעם ולא פעמיים הושפלו כתבי הרשות על־ידי העסקן המפלגתי שעומד בראש הרשות, אולם הפעם הרגישו שהם פועלים בשירות הפרוודה הסובייטי, לפני הגלסנוסט.

אהוד יערי ניסה להציל משהו מכבודה האבוד והתחנן שיאפשרו לו להשמיע משפט אחד של ערפאת. משפט אחד ולא יותר. נזף בו המנכ"ל, ולבסוף נענה לבקשתו היוצאת־דופן של פרשן הטלוויזיה לענייני ערבים. ויקטור נחמיאס שב לבניין הטלוויזיה כשבאמתחתו כתבה מצולמת על תגובות תושבי השטחים על הוועידה באלג'יר. „למחוק את קולות הערבים", הורה פורת. „אבל לא יישאר כלום מהכתבה", ענה נחמיאס. „לא איכפת לי", השיב בדרכו האופיינית ראש השב"כ.

וכך עבר ליל העיקור הטלוויזיוני, כשבמקום ועידת אלג'יר קיבלנו את אהוד יערי ובמקום הכרזת העצמאות הפלסטינית קיבלנו את תגובותיהם הלא מפתיעות של קברניטינו למודי הנסיון. צריך לציין שההוראות החדשות של פורת לא הוגבלו לוועידת אלג'יר בלבד. מעתה זה מה שיהיה בטלוויזיה וברדיו, או במלותיו של פורת: „הוראות אלה תחולנה מהיום ועד להודעה חדשה".

למחרת ליל העיקור התכנס ועד המנהל, שהוא מעין מועצת חכמי התורה של רשות השידור. הרבה אנשים לא רציניים יושבים בו, שבמקרה או שלא במקרה, הם מייצגים את הליכוד וגרורותיו.

שלמה קור, המעלה צמרמורת, וחבריו אורי אורן ואורי פורת תקפו את ה„פוליטיקאים הקטנים המתופשים לעיתונאי טלוויזיה" והציעו לקסיקון חדש שישפוך אור חדש על הסכסוך הישראלי ערבי, עתיק היומין. הביטוי „משתפי פעולה" יהפוך ל„ערבים שקיימו מגעים עם ישראל"; „הוצאה להורג" יהיה „רצח"; במקום „ההנהגה הלאומית" – „הנהגת הפורעים"; למונח „מדינה פלסטינית" יש להוסיף „כביכול"; „רגל פלסטיני" הוא „רגל המחבלים". קור הציע גם להמיר את ה„מועצה הלאומית הפלסטינית" ב„מועצת ארגוני הטרור".

נכון לעכשיו נראית רשות השידור כמוסד המשועז למפרק קבוע. כיאה למוסד שהממלכתיות היתה לטוטפות בין עיניו, קרוב לוודאי שהיא תזכה לטקס קבורה ממלכתי.

מסעות גורבצ'וב / דליה שרון

סימפטיה בערבון מוגבל

עם המלכה ישתה גורבצ'וב תה, ואילו בשיחותיו עם תאצ'ר הוא ינסה לשנות את עמדת בריטניה בעניין פירוק הנשק וזכויות האדם. גם עלינו ידברו שם

הודעתה של מרגרט תאצ'ר, ערב צאתה להשתתף כאורחת כבוד במסיבת הפרידה האחרונה לנשיא רייגן, כי מנהיג ברה"מ מיכאל גורבצ'וב יבקר בבריטניה, העלתה שוב את בריטניה, ובעיקר את „גברת הברזל", על המפה הבין־לאומית. לונדון תהיה הבירה האירופית הראשונה שמנהיג ברה"מ יבקר בה, והבריטים רואים בכך הוכחה נוספת לתפקיד המפתח שממלאת תאצ'ר באירופה ובנושאי הקשרים בין מזרח ומערב.

הביקור בן שלושת הימים, ב־14 עד 16 בדצמבר, יהיה חלק מיוזמה דיפלומטית סובייטית חדשה בנושא יחסי מזרח־מערב ונושאים אחרים החשובים לגורבצ'וב – פירוק נשק, תפקיד האו"ם בשמירת השלום בעולם, פתרון סכסוכים אזוריים בדרכי שלום וזכויות אדם.

לפני שיבוא לבריטניה יבקר גורבצ'וב בקובה, ינאם באו"ם וייפגש עם ג'ורג' בוש. גורבצ'וב בחר בקפידה את מסלול הסיור כדי להבטיח לעצמו את מירב תשומת הלב הבין־לאומית. הביקור בהאבאנה יסמל את המשך המחויבות הסובייטית להגנת קובה, ויתן לגורבצ'וב הזדמנות להדגיש שוב את תמיכתו בפתרון פוליטי במרכז אמריקה ובהפסקת העזרה הצבאית האמריקאית ל„קונטרס". בעת ביקורו בניו־יורק יוכל גורבצ'וב גם לחדש את הכרותו עם ג'ורג' בוש – „רק כדי להגיד שלום ולאשר את היחסים הקיימים כבר", כפי שהודיע דובר הבית הלבן.

בלונדון ישתה גורבצ'וב תה עם המלכה, ואילו בשיחותיו עם תאצ'ר ינסה גורבצ'וב לשנות את עמדת ראש ממשלת בריטניה בעניין פירוק הנשק וזכויות האדם. משרד החוץ הבריטי ווייטהול נקטו, אחרי ההתלהבות מעצם הביקור, קו סקפטי בקשר לתוצאות השיחות בלונדון, להבציא נושא המזרח התיכון שבו חלה התקרבות בעמדות לונדון ומוסקווה בשבוע האחרון.

בנאומה ערב נסיעתה אמרה תאצ'ר, כי אין סתירה בין ביסוס ההגנה ובין עבודה למען גישור על פערי מזרח־מערב. „נסיון השנים הקודמות הוכיח כי רק כאשר מדינות ובריתות מרגישות בטוחות הן מוכנות למשא ומתן". בווייטהול אמרו כי תאצ'ר קושרת את ההתקדמות בנושאי יחסי מזרח־מערב ופירוק הנשק בזכויות אדם בברה"מ. בריטניה עומדת בראש אופוזיציה לקיום ועידה לזכויות האדם במוסקווה ב־1991. תאצ'ר מתכוונת לדרוש שחרור 200 אסירים פוליטיים בברה"מ, גידול משמעותי בהגירה מברה"מ, סיום תהליך איחוד המשפחות הפסקת הגלות הפנימית וההגבלות על התנועה.

תהליך השלום במזרח התיכון יידון גם הוא. דיפלומטים סובייטים אומרים, כי גורבצ'וב מתכוון להטיל את מלוא השפעתו בעניין התפקיד

(המשך בעמוד 8)

אבטלה / שושנה ארבלי־אלמוזלינו

פריה המר של השאננות

שיעור האבטלה הגיע ל־7.2 אחוזים. מספר מקבלי ביטוח אבטלה גדל השנה ב־58 אחוז. הסיבה לכך – מדיניות מוטעית של שר האוצר ושאננות של שר העבודה והרווחה

האבטלה שאנו עדים לה בחודשים האחרונים היא פרי מדיניות מוטעית של שר האוצר ושאננות של שר העבודה והרווחה.

כל יום שחולף מבליט את כשלון המדיניות הכלכלית של שר האוצר, שהציב לעצמו מטרה אחת ויחידה – שמירת היציבות במשק. למען מטרה זו הביא למפולת בתעשיה ולנסיגה במדיניות הרווחה. עליית המדד ב־2.4 אחוזים בחודש אוקטובר, כאשר התחזית למדדים בנובמבר ודצמבר גרועה יותר, היא ההוכחה לכך שלא זו בלבד ששר האוצר לא הצליח להוריד את המדד למטה מ־16 אחוז כפי שהיה ב־1978, אלא שקיימת סכנה שהאינפלציה תגיע השנה לקצב של 20 אחוז בקירוב. כל זה יקרה אם לא יינקטו בששת השבועות שנשארו עד סוף השנה צעדים למניעת התייקרות של שירותים ומוצרים שאינם בפיקוח, ויימנעו מהעלאת מחיר הנסיעה בתחבורה הציבורית.

ישום מדיניות הייצוא של שר האוצר, שלמענה הוקרבה הצמיחה במשק, הביא לתוצאות חמורות למשק ולחברה גם יחד. הסיכונים לכך הם בשלושה תחומים: גידול מסוכן בשיעור האבטלה. המשבר הפוקד את התעשיה והחקלאות. נסיגה במדיניות הרווחה.

סכנת האבטלה

בחודש אוקטובר הגיע שיעור האבטלה ל־7.2 אחוזים מכוח העבודה האזרחי במדינה, שיעור מדאיג ומסוכן מבחינת המשק והחברה. מספר דורשי העבודה בחודש זה הגיע ל־59,620 איש (עליה של 20 אחוז לעומת חודש ספטמבר). גם מספר המובטלים שישה ימים ויותר גדל באוקטובר ומספרם הגיע ל־29,512 (עליה של 20 אחוז לעומת החודש הקודם).

מספר מקבלי ביטוח אבטלה בחודש אוקטובר 1987 היה 18,690, הזאת לעומת 29,585 מקבלי ביטוח אבטלה באוקטובר 1988, כלומר גידול של 58.3 אחוז. מספר מקבלי ביטוח אבטלה עלה בצורה מדהימה בחודש אוקטובר 1988 לעומת ספטמבר 1988 – ב־7,543. גידול של 45 אחוז בחודש אחד בלבד.

לפי הערכת אנשי המשק ואנשי שירות התעסוקה מספר המובטלים בפועל גדול בהרבה ממספר המובטלים הרשומים בלשכות שירות התעסוקה. הגידול המדהים במספר מחוסרי העבודה הוא בראש ובראשונה תוצאה של הפיטורים בתעשיה, צמצום מספר העובדים בבתי המלון והעדר כמעט מוחלט של יצירת מקומות תעסוקה חדשים בשנתיים האחרונות.

לפי נתוני שירות התעסוקה 18 מפעלי תעשיה כבר הודיעו, כי בכוונתם לפטר 949 עובדים בחודש נובמבר, ויש להניח שמספר הנפלטים מעבודה יהיה גדול בהרבה, כי מפעלים קטנים שלא קיימת בהם עבודה מאורגנת אינם מדווחים לשירות התעסוקה על כוונתם לפטר עובדים. רוב המפעלים שהודיעו על כוונתם לפטר עובדים משתייכים לסקטור הפרטי. עובדה זו מוכיחה שהמשבר הפוקד את „כור" הוא משבר סטרוקטוראלי, ולא כדברי ההבל של שרי הליכוד, משבר שפרץ בגלל „השיטה הבולשביסטית שבה נוהל המשק המפלגתי".

יש לציין בצער ששר העבודה והרווחה לא גילה ערנות מספקת למצב התעסוקה ולא פעל בעוד מועד לבלימת האבטלה והקטנת ממדיה. רק בימים האחרונים יצא בדברי תוכחה נגד מדיניות שר האוצר באומרו, ששער החליפין המוקפא גרם לצמצום מספר העובדים בתעשיה. שר העבודה גם לא דאג בעוד מועד להכין תכניות מגירה שיש להפעיל אותן בעת הצורך. כיום אין שום תוכנית ליצירת מקורות תעסוקה זמניים וחלופיים לרבבות מחוסרי העבודה.

שר העבודה העדיף לקנות שקט תעסוקתי על ידי נקיטת מדיניות של יד נדיבה בתשלום דמי אבטלה למחוסרי עבודה במקום לדאוג ליצירת מקורות תעסוקה חדשים ולניצול מרבי של מקומות עבודה שהוחמנו בשירות התעסוקה ואליהם לא נשלחו עובדים.

מוקדי אבטלה

אבטלה בשיעור של 7.2 אחוזים חייבת להדאיג את האחראים למשק, שכן היא טומנת בחובה סכנות חברתיות. אין לשכוח כי יש אזורים שבהם האבטלה הגיעה ל־10 אחוזים ויותר מכוח העבודה, ואלה האזורים הרגישים ביותר מבחינה חברתית ודמוגרפית.

אחד האזורים שנפגעו קשה הוא הגליל המערבי. בעכו נרשמו בחודש אוקטובר כ־1,000 דורשי עבודה, ובנהריה נרשמו 600 דורשי עבודה. בכרמיאל החמיר מצב התעסוקה בעקבות פיטורים ממקומות עבודה שונים ומספר דורשי העבודה הגיע ל־530, במעלות הגיע מספר דורשי העבודה ל־226 ובשלומי הגיע מספרם ל־116. גם מצבה של קריית־שמונה, שנסגרו בה באחרונה כמה מפעלים, מעורר דאגה.

האבטלה בגליל־המערבי, הנחשב לאיזור עימות, עלולה לגרום לכך שרבים מתושבי האיזור, ובהם משוחררי צה"ל המסתובבים בטל זה חודשים רבים, יעזבו את הגליל וינדדו למרכז הארץ ויפגעו במצב הבטחוני והדמוגרפי של האיזור. בשנה האחרונה עזבו את הגליל כ־7,000 איש.

מספר דורשי העבודה הגדול ביותר נרשם בחיפה. בחודש אוקטובר הגיע מספר דורשי העבודה בחיפה ל־5,912 – עליה של 15 אחוז לעומת ספטמבר. 1,689 מהמובטלים הם אקדמאים ו־453 מהם הם עולים חדשים.

גם הנגב נפגע קשות מאבטלה. דימונה, למשל, שהיתה סמל לפיתוח וצמיחה עד 1977, לא זכתה אף למפעל חדש אחד מאז המהפך הפוליטי. בשנים האחרונות נחתו על דימונה עוד ועוד מכות. מפעלים נסגרו ואחרים פיטרו וצמצמו את מספר העובדים. מצב התעסוקה החמיר גם בבאר־שבע, אשקלון, קרית־גת וקרית־מלאכי.

הממשלה חייבת ליזום תכנית כלכלית חדשה, שבמרכזה עידוד הצמיחה, על ידי הקמת מפעלי תעשיה חדשים, סיוע למפעלים הנתונים במצוקה והגדלת התמריצים לתעשיה המיועדת לייצוא. אם לא יינקטו צעדים ממשיים, ילך מצב האבטלה ויחמיר. קיימת סכנה שהאבטלה תהפוך לתופעת קבע, דבר שמדינת ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה מבחינה חברתית, לאומית ובטחונית.

המשבר בתעשיה

השנה החריף המשבר בתעשיה. עד סוף חודש אוקטובר פוטרו 7,500 עובדים מענפי תעשיה שונים. התאחדות בעלי התעשיה מעריכה, כי עד סוף השנה ייפלטו עוד 2,500 עובדים.

מספרים אלה מבליטים את המשבר שהתעשיה בישראל נתונה בו. במקום שהתעשיה תקלוט בשנת 1988 כ־30 אחוז מכוח העבודה שהיתוסף למשק ותשמור על החלוקה הקיימת במבנה התעסוקה, ייפלטו מהתעשיה 10,000 עובדים, דבר שיעוות עוד את מבנה המשק הישראלי. זעקתם של ראשי התאחדות התעשיינים, חברת העובדים וההסתדרות על שהתעשיה נתונה במשבר הולך ומעמיק, לא זכתה לאוזן קשבת אצל שר האוצר. התוצאה היא הקטנת הייצור, פגיעה בייצוא ופליטת עובדים, אשר נגרמה לא כתוצאה מאוטומטיזציה של תהליך הייצור והגברת היעול, אלא בגלל סגירת מפעלים וצמצום מספר העובדים.

שר האוצר לא ראה את התעשיה בעדיפות ראשונה מבחינת צורכי המשק, ולמען שמירה על היציבות הרס את סיכויי הצמיחה.

התעשיה ניצבת על פרשת דרכים. המשך המדיניות המתנכלת של שר האוצר תעמיק את תהליך המיתון שאנו נמצאים בתחילתו, תגדיל את חוסר העבודה, תגרום נסיגה במדיניות הרווחה ותגדיל את הפער בחברה הישראלית.

הדאגה לעתיד המשק ולהבטחת תעסוקה פרודוקטיבית לדורשי עבודה מחייבת שינוי המדיניות הכלכלית ונתינת עדיפות לצמיחתה במשק.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

גם אנחנו חרדים

„ניסן נתיב, לוחם, בולשביק, אנטי־מימסדי, חוגג עשרים וחמש שנים לסטודיו למשחק שלו, כמו איש ממסד לכל דבר", אמר ביום חמישי בערב ראש עיריית תל־אביב שלמה להט, בדברי ברכתו באירוע החגיגי. הוא גם הודיע כי העלאת הארנונה בעיר תאפשר תמיכה רחבה יותר בסטודיו... הוא לא היה היחיד לשאת דברים. מיכאל הישביאק הזמין לבמת „צוותא" את הלל זיידל, יו"ר מועצת האמנים, ואת השחקן מוטקו אלקלעי שבירך בשם אמ"י: „גם אנחנו חרדים", אמר, „חרדים למה שיקרה לתרבות בעתיד הקרוב". „נציגי הבוגרים" גם הם עלו על הבמה: יענקלה יעקובסון קרא שיר מחורז לכבוד הסטודיו ומני פאר יצר מקהלה ספונטנית יחד עם התלמידים שבאולם, בשורה מתוך מחזה, שעליה עבדו שנה שלמה... הוא לא ישכח אותה, אף שהתחיל את לימודיו שם במחזור השני, אמר, אבל אף פעם גם לא ידע מה היתה השורה הבאה. דיברו גם אבנר שלו וניסן נתיב עצמו. ושלמה ניצן שישב בקהל התלונן בקול רם, ולצחוקם של הנוכחים, על כך שכל הנואמים באים דווקא מן השורה שבה הוא יושב...

ו. צ.

תשוש

אמן הג'אז מיילס דיוויס ביטל את השלב האחרון של סיורו באירופה בסוף השבוע ושב לניו יורק. דיוויס בן ה־61 התעלף לאחר קונצרט במדריד ביום חמישי וביטל את הקונצרט בברצלונה שיועד ליום המחרת. דוברו אמר, כי הוא סובל מסיבוכי סכרת. מיילס דיוויס, ששמו הולך לפניו בעולם כולו, עלה לגדולה בעידן הבי־בופ וכיום הוא מנהיג את אחת מלהקות הפיוז'ן הפופולאריות ביותר.

מכה שנית

השחקנית קי סטארק, לשעבר ידידתו של הנסיך אנדרו, הגישה תביעת דיבה נגד עתון נוסף בבעלות רוברט מקסוול. סטארק, בת 32, כבר זכתה בפיצויים של 300 אלף ליש"ט מן העתון „פיפל" — כשהשופט אישר את טענתה, כי הסיפורים שלפיהם קיימה יחסי גיאוף עם הנסיך אנדרו לאחר נישואיה לטימותי גשרים, לא היו אלא „מירקם של שקרים". לאחר ההצלחה הזאת תובעת סטארק את ה„דיילי מירור", ואם יתברר גם הפעם, שמקורות אינפורמציה לא מהימנים הורידו לדפוס רכילות חסרת שחר — יתפח חשבונה בבנק.

על הבוקר

לינדה פטורסדוטיר, מלכת היופי של איסלנד, זכתה בתואר „מיס עולם". בתמונה: בבוקר שלאחר ההכתרה, סידרת צילומים בבית המלון בלונדון.

צדקה תציל ממוות

בהיכל הספורט שברומא נערך בשבוע שעבר קונצרט צדקה בחסות יוניצ"ף, שמטרתו איסוף תרומות לחיסון ילדי אפריקה נגד אבעבועות. 10,000 איש נכחו באירוע והוא הועבר בשידור ישיר למדינות אירופה. בתמונה: ריי צ'רלס בהופעה.

חדש

הערב תיפתח רשמית חנות הספרים של הוצאת „כתר" ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, חנות המוגדרת בגדולה ביותר בארץ. לאירוע, הנערך בחסות ראש העיריה, שלמה להט, הוזמנו אנשי ספרות, מבקרים, אנשי תיאטרון, מו"לים וגם פוליטיקאים. דברי ברכה ישאו ראש העיריה ומנהל ההוצאה, יעקב פחטר. אחת משלוש קומות החנות היא בית קפה, שבו יוכלו להתכנס כמאה איש, ומנהלת החנות, ציונה קידר, תערוך בו מפגשים תרבותיים: שעת סיפור שבועית לילדים, קטעי משחק (השחקן נסים עזיקרי כבר נתן הסכמה עקרונית להופיע במקום בשני ערבי צ'כוב), רסיטלים מוסיקאליים, מפגש בין מבקרים ועתונאים, ערבי ג'אז ווידאו וכמובן גם ערבים לציון הוצאתם לאור של ספרי „כתר" חדשים.

ו.צ.

מקבלת יחס

כך נראית ראיסה גורבאצ'וב בעיני ההודים. בתמונה: בעת ביקור במצבה לזכרו של מאהאטמה גאנדי בניו דלהי.

המשך יבוא

שחקן הקולנוע שון קונרי עסוק בימים אלה בצילומי הסרט „עסק משפחתי". לצידו מככבים דסטין הופמן ומתיו ברודריק. בתמונה: בבואו מבית המשפט העליון של ניו יורק, שם צולמה אחת הסצינות.

את התרנגול הזה לא יאכלו. פיטר הרמנסון (מימין), נשיא פדרציית תרנגולי הודו בארה"ב, הביא אותו לריגן בטקס השנתי לרגל חג ההודיה. קוראים לו ווידי והוא יוטס לאחר האירוע לחוות שעשועים, שם ידעו כיצד לגמול לו כבוד.

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

עצות מזיקות

העם הזה רוצה אחרות, קצה נפשו בפלגנות וכיתתיות, הוא פוחד ואין הוא רוצה להיענש על הצבעתו. בתי המקדש וממלכות ישראל נפלו על מלחמות היהודים – על מלחמות תרבות. עם זה רוצה לתקוע בשופר בראש השנה ולעשות מנגל בשבתות, הוא רוצה לקדש בליל שבת – להרגיש שייך ולמחרת ללכת לכדורגל – להרגיש חופשי.

אין הוא מעוניין בפטרונים הוא מעוניין ברועה שיובילו למעיין. את כיוון המים הוא כבר יידע לזהות לבד – הוא מתנהל לאיטו וטרם מוכן לדרמות מדיניות וחברתיות. הוא רוצה לחזור לשורשים ולאו דווקא הדתיים. אין לו שום עניין בקלחתים של פועלים מזי רעב. צר לי מורי, מחלוצתיכם נשקף עם רצוי ועל תנועתנו מוטל להיענות לרחשי ליבו של עם מצוי. עם הרוצה ביטחון עצמי וקצת שקט – גם לו מגיע.

אמנון לורך

למי זכות מוסרית להצביע לכנסת?

תוצאות הבחירות מצביעות על הקצנה בחברה הישראלית במובן פוליטי־דתי. ואני רוצה לשאול: מדוע אני צריך לשרת בצה"ל שירות סדיר במשך שלוש שנים ולאחר מכן שלושים שנה שירות מילואים בו בעת שהפלג החרדי קיצוני „זוכה" ב־12 מנדטים כאשר כל נציגיו לא שירתו אף יום אחד בצה"ל. לפי דעתי אין להם הזכות המוסרית להצביע לכנסת ועל־ידי כך להיות שותפים לדמותה הדמוקרטית של מדינת ישראל. ברצוני להדגיש, שאני מוציא מהכלל את בני ישיבות ההסדר המתגייסים לצה"ל ותורמים כמו כל אזרח אחר.

הדבר אף גרוע יותר כאשר הרבי מלובביץ' היושב בניו־יורק והשופע בכספי משפיע על רצון הבוחר. לא פחות מסוכנת היא התופעה של שימוש דתי־מיסטי ככלי בבחירות דמוקרטיות.

עם ישראל לא יוכל לעולם לחיות על חרבו. צריכים למצוא את הדרך למו"מ עם העולם הערבי הסובב אותנו. מפני שאם לא נמצא אותה, ביום מן הימים, ימצאו אותה עבורנו (כמו בטאבה).

אלה שהכוח הפוליטי בידם חייבים לדעת שרצון העם הוא שלום עם שכניו וכמה שיותר מהר, ומדינה יהודית שתהיה בה חברה חופשית ודמוקרטית.

רם צרפתי
רמת השרון

מהו שוחד בחירות?

על מנת לשמור על טוהר הבחירות פירסם כבוד השופט אליעזר גולדברג שופט בית המשפט העליון ויו"ר ועדת הבחירות, צו [illegible] אי־מתן שוחד, שייחשב לכל מי שנותן שוחד בעבירה חמורה הגוררת אחריה עונש מאסר.

מה ייחשב כשוחד: מתן כסף או שווה כסף לבוחר על מנת שיצביע כרצון מתן השוחד, איום בפיטורים מהעבודה, התחייבות למתן עבודה, מניעת עבודה מאדם שאינו מצביע כפי רצון בעל היכולת למנוע עבודה ועוד.

שאלתי לכבוד השופט – קללות, ברכות, חרמות, נדרים והתרת נדרים, הבטחת פרנסה וברכת פרו ורבו בשם אלוהי ישראל, איומים – כל אלה לא מהווים שוחד לחלק מסויים מהאוכלוסיה?

מאחר שכל זה נעשה בראש חוצות ללא פחד ומורא מפני רועים רוחניים למיניהם המתיימרים לעשות כל זאת בשם אלוהי ישראל יש לראות זאת כמתן שוחד ולפסול את כל הבחירות. מה גם שכל זאת נעשה על־ידי רבנים גדולי הדור והתורה.

אם כל זה איננו שוחד, שוחד מהו?

מנוס גולדבך
תל־אביב

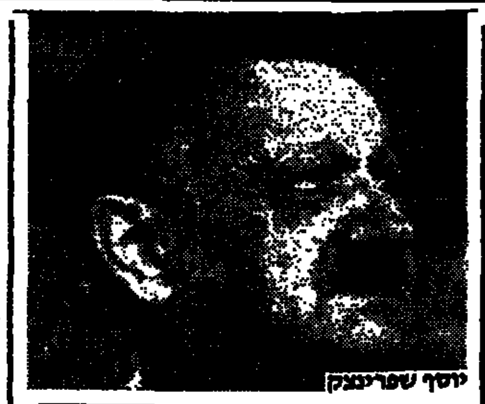

יוסף שפרינצק

שגרירות גרמניה: העבר לא נשכח

שלמה גוראל שפירסם ב„דבר" מכתב תחת הכותרת „הנאציזם בגרמניה פורח" (6.10.88) קיבל מן השגרירות הגרמנית את המכתב הבא:

השגרירות לקחה לתשומת ליבה את מכתבך שהודפס ב„דבר" בתאריך 6.10.88. אין צורך לומר, שאינני שותף לדעתך שהנאציזם שוב פורח בגרמניה. 43 שנים אחרי המלחמה וכמעט 40 שנה לאחר הקמת הממשלה הפדרלית של גרמניה ואין בכלל ספק בדבר, שגרמניה המודרנית מציגה את עצמה כארץ דמוקרטית וליברלית ובוודאי שאיננה קרקע פוריה לצמיחת הנאציזם או האנטישמיות.

אין כל ספק, שהעבר לא נשכח וכל ממשלה גרמנית מאז 1947 הודתה באחריות המוסרית לפשעים שבוצעו על־ידי גרמנים בשם העם הגרמני בתקופת השלטון הנאצי.

הנשיא ריכארד פון וייצקר התייחס לכך בנאומו בשמונה במאי 1985 כאשר אמר: „בארצנו גדל דור חדש שנטל על עצמו אחריות פוליטית. האנשים הצעירים שלנו אינם אחראים למה שקרה לפני ארבעים שנה, אבל הם אחראים לתוצאות ההיסטוריות".

אני מצרף עותק של המאמר באנגלית ומבטיח לך שהנשיא פון וייצקר מייצג את העם הגרמני, בעוד שאותו מישהו שאותו ציטטת במכתבך בוודאי שאיננו מייצג.

סטפן שליטר
נספח העיתונות
שגרירות גרמניה בישראל

חיפוש קרובים

משפחת פירלעס מארה"ב מחפשת כל מידע על בני משפחת אלתר (אליעזר) גרשון פירלעס, ועל בני משפחת נטע פירלעס, נשוי לאיטה גרינברג וארבעת ילדיהם. גרשון (נולד 1907), שרה (נולדה 1910), פרלה (נולדה 1916), אסתרה (נולדה 1919) ובני משפחותיהם. כתובת אחרונה (1930) רח' גג' נסקה 38, וולדימיר וולינסק.

נא להפנות מידע לברנדה גליק, רח' מוריה 15/4 באר שבע, 84306. טלפון: 057-30306

ברנדה גליק
באר שבע

סמלים

לפעמים, עובדה משנית בכוחה להאיר מציאות ומהות יותר מאשר הבזקי תעמולה טלוויזיוניים. העובדה שהמספנות בגדנסק (פולין), בהן שובתים עתה פועליה הממורמרים והמיואשים בפולין הקומוניסטית, נקראים על שם לנין, מסמלת את פשיטת הרגל הסוציאלית של הקומוניזם.

ביום בו החליטו פועלי מספנות גדנסק ע"ש לנין לשבות, פורסם אצלנו כי הכנסת ה־12 תיפתח על־ידי פרופ' יאיר שפרינצק, בנו של יוסף שפרינצק, מי שכיהן כיו"ר הכנסת הראשונה ותרם רבות לעיצוב דמותה. הוא היה מנהיג מפלגת הפועלים הראשונה בארץ „הפועל הצעיר", ועם האיחוד בינה לבין „אחדות העבודה" נמנה עם מנהיגי מפא"י ההיסטורית. לפי מושגי ימינו היה בעל השקפות יוניות. בנו בכורו, איש ארץ ישראל השלימה, נבחר עתה לכנסת מטעם רשימת „מולדת", הדוגלת בטרנספר, בהנהגתו של אלוף (מיל.) רחבעם זאבי (גנדי). מה שפחות ידוע הוא, שאביו של מנהיג „מולדת", היה חבר אחדות העבודה ההיסטורית ומטעמה ציר בוועידת היסוד של ההסתדרות בחיפה.

עובדות אלה מסמלות את המחאה והאילמת נגד ההידרדרות, הנמשכת זה מספר שנים טובות, של מפלגת העבודה, המבריחה ממנה את חבריה האקטיביסטיים.

פרופ' יאיר שפרינצק ורחבעם זאבי שורשיהם בתנועת העבודה עמוקים פי כמה וכמה מכוכביה החדשים של מפלגת העבודה בכנסת החדשה. וטוב שעצם נוכחות „מולדת" בכנסת ה־12 תזעק למען שידוד מערכות נמרץ בתנועת העבודה, כדי להחזירה אל האקטיביזם המדיני, ההתיישבותי והבטחוני, שבשמו הגיעה אל הנהגת העם והמדינה, ובשל הסתלקותה ממנו אבד לה המקום הדומיננטי בה.

צבי שילוח
הרצליה

ביה"ס הגבוה לתיאטרון בווארשה מבקש:

„בית הספר הממלכתי הגבוה לתיאטרון בווארשה ע"ש א. זלברוביץ' מבקש לקבל מבוגרי ביה"ס תעודות, עדויות וכל פעילות ביה"ס מלפני המלחמה שנים 1932–39, בתקופת הכיבוש ובשנים הראשונות שלאחר המלחמה בלודז' ובווארשה.

מדובר במסמכים הנוגעים לפעילות ביה"ס, מורים, מנהלים ובמיוחד על אלכסנדר זלברוביץ' ולאון שילר.

מסמכים מקוריים יועתקו ויוחזרו לבעליהם. הכתובת למשלוח החומר הארכיוני:

Barbara Lasocka
Panstwowa Wyzsza Szkola Teatralna
IM. A. Zelwerowicza
00-240 Warszawa ul.miodowa 22/24
Poland

לפני 60 שנה

התבוללות בביאליסטוק

שלושה יהודים המירו את דתם בכנסיית המסיונרים אשר בעיר. שלושתם עשו את הדבר מפני מצבם הקשה והעזרה החומרית שהבטיחו להם המסיונרים. העיתים השתנו והשפה השלטת ברחוב היהודי היא הפולנית.

קול קורא לוועידת א"י

התפרסם קול קורא לכינוס ועידה בגרמניה. הוועידה תשמש הכנה לקונגרס על א"י העובדת. הקונגרס יקרא ע"י ההסתדרות „ידידי בניין החיים החדשים בא"י, על יסוד עבודה, חופש ותוכן סוציאליסטי". בין החותמים, מרטין בובר, שמעון דובנוב, ארנולד צוויג, ליאון פויכטוואנגר ועוד...

דבר

לפני 40 שנה

נגד קיצוץ שטחה של מדינת ישראל

נציג ארה"ב הבהיר בועדה המדינית של אסיפת או"ם, כי אמריקה מתנגדת לכל צימצום בשטחה של מדינת ישראל, שלא „יתקבל במלואו" על דעת ישראל.

הפילהרמונית וברנשטיין בבאר־שבע

במלאת חודש לשיחרורה של באר־שבע, ביקרה בבירת הנגב התזמורת הפילהרמונית. בנוכחות אלפים בחורים ובחורות, אנשי משקים וכוחות המגן, בקעו צלילי התקוה שנוגנה ע"י התזמורת בניצוחו של לאונרד ברנשטיין.

הגוש המזרחי

ברידג'

מאת ארנונה שמאן

בגוש המזרחי שחקני ברידג' מצטיינים, עד כה היו הפולנים המובילים בגוש זה אולם גם ברומניה משחק הברידג' פופולארי מאוד ובמיוחד בין הצעירים. את היד הבאה שיחק לו סרבאו, שחקן צעיר מרומניה שבוודאי עוד נשמע עליו רבות.

צפ: ♠A92 ♥Q85 ♦1093 ♣AK105
מע: ♠10743 ♥642 ♦J5 ♣6432
מז: ♠K6 ♥7 ♦A8764 ♣QJ987
דר: ♠QJ85 ♥AKJ1093 ♦KQ2 ♣----

מחלק: מזרח
פגיעים: צפון ודרום
ההכרזה:

מזרח	דרום	מערב	צפון
2* בלי שליט	3 הארט	----	4** קלאב
----	4** דיאמונד	----	4 בלי שליט
----	6*** קלאב	----	6 הארט
---	---	---	---

* שני המינורים
** קונטרולים
*** אלוף + הונור בקלאב

מערב הוביל בנסיך דיאמונד (ברור שיציאה בספייד היתה קטלנית עבור הכרוז, אולם גם ביציאה זו עדיין קשה לבצע את החוזה), מזרח זכה באלוף והכרוז השליך את המלכה מידו, מזרח חזר בדיאמונד והכרוז זכה עם המלך בידו. כיצד על הכרוז להמשיך בתכנון המשחק? ובכן לו סרבאו קרא נכון את ידו של מזרח, ברור לו שבידו לפחות 5 קלאב ו־5 דיאמונד (לאור ההכרזה) אולם עדיין אין זה מספיק ולכן הוליט שגם המלך ספייד שוכן במזרח ולכן אין כל טעם לבצע עקיפה בספייד, אי לכך המשיך במשחק הבא: הוא שיחק 5 סיבובים של שליטים (השליך שני ספיידים מהדומם) והמצב היה כזה:

צפ: ♠A ♥---- ♦10 ♣AK105
מע: ♠1073 ♥--- ♦--- ♣645
מז: ♠K6 ♥--- ♦--- ♣QJ98
דר: ♠QJ85 ♥9 ♦2 ♣-----

הכרוז שיחק את השניה דיאמונד מידו, זכה עם העשירית בדומם, ומזרח נקלע ללחץ. אם ישליך ספייד, ימשוך הכרוז את האלוף, ישחק מלך ואלוף קלאב (ישליך ספייד מידו) יחזור ליד בחיתוך קלאב, והמלכה ספייד תהיה הלקיחה ה־12. לעומת זאת אם ישליך מזרח קלאב, ישחק הכרוז את המלך והאלוף, יחתוך קלאב שלישי בידו, יחזור לדרום באלוף ספייד, והעשירית קלאב הגבוהה תהווה את הלקיחה ה־12.

לאופוזיציה

(המשך מעמוד 7)

עצמית. אילו היינו לניניסטים היינו אומרים: ככל שיירע, כן ייטב: ואולם תנועת העבודה הציונית־סוציאליסטית לא תוכל להשלים עם הידרדרותה של ישראל, שהרי אין לנו מדינה אחרת.

חלילה לנו להשלים עם שלטון בלבדי של הימין הקנאי, כי הליכוד ובעלי בריתו יכולים בארבע השנים הבאות למוטט את שבנינו ברוב עמל ב־40 שנות המדינה ובעשרות השנים שקדמו לכינונה. הם מבקשים להרחיב את שטח הכיבוש, להפוך את מדינת היהודים למדינה דו־לאומית, ועם זאת יגרמו לקרע בעם, לפירוד בין הגולה והארץ, לא תהיה עליה, אך תרבה הנשירה.

לא נשלה את עצמנו. הפתרון לבעיה הפלשתינאית־ישראלית ספק רב אם יבוא באמצעים צבאיים, או מדיניים גרידא. בסופו של דבר יכריעו גורמים חיצוניים־מעצמתיים. מי יתן ותבוא ההתערבות הזאת (בוועידה בין־לאומית או בצורה אחרת) לפני פרוץ המלחמה בינינו ובין שכנינו הקרובים והרחוקים ולא בעיצומה של המלחמה, או לאחר נצחון מפוקפק, עתיר קרבנות. ברה"מ וארה"ב נוטות בימים אלה להבטיח דו־קיום בשלום ולא יניחו להתלקחות מלחמה באזורנו, שתאלץ אותן להתערב. ברם, גם אנו נוותר על הכבוד המפוקפק, שבגללנו תפרוץ מלחמה עולמית, אטומית...

תנועת העבודה לא תוותר על עקרונותיה, לא במדיניות חוץ ולא במדיניות פנים. ואולם אם תיווצר סיטואציה בדומה לזו שקדמה לחוזה קמפ־דייויד תהיה נודעת חשיבות רבה לנוכחותנו בממשלה: ספק אם בגין היה מקבל תביעתו הנמרצת של נשיא ארה"ב בקמפ־דייויד, אילולא השתתפו במו"מ עם נשיא מצרים סאדאת עזר וייצמן ומשה דיין. ולבסוף אושר, כידוע, הסכם קמפ־דייויד על־ידי הכנסת תודות למערך, ובניגוד לעמדתה של צמרת הליכוד דאז (יצחק שמיר, ארנס ועוד).

תנועת העבודה לא תתפרק מכוחה הרעיוני וגם מזיקתה להסתדרות על הכוח הכלכלי והחברתי הגנוז בה. ברם, מעמד של אופוזיציה בארבע השנים הבאות אינו מבטיח כלל, כי כוחנו הרעיוני, המקצועי והמשקי המושתת על סולידריות המוני העמלים לא ייפגע לפני הבחירות הבאות.

סימפטיה

(המשך מעמוד 7)

שתמלא ברה"מ בדיפלומטיה במזרח התיכון וידון בצורך בוועידה בין־לאומית. שני המנהיגים יתייעצו כיצד להעביר את ארה"ב לצדם.

בוושינגטון קראה תאצ'ר למדיניות אמריקאית פתוחה יותר כלפי אש"ף. היא הציעה לארה"ב, בעדינות דיפלומטית, שהמזרח התיכון יועלה למקום גבוה יותר בסולם העדיפויות של מדיניות החוץ האמריקאית, וכי הצהרת המועצה הלאומית הפלשתינית תתקבל בברכה. זהו נסיונה הראשון של תאצ'ר להשפיע על מדיניות הנשיא המיועד ג'ורג' בוש, ובהצהרותיה יש משום התקרבות ברורה לעמדה הסובייטית ולעמדת ארצות ערב המתונות. אפשר לראות בכך גם תשובה לאכזבה מאי עליית המערך ושמעון פרס לשלטון, וההכרה כי במקום רעיון הוועידה הבין־לאומית תוצע עתה פתיחה בין־לאומית עם שתי מעצמות העל – מצב בו עשויה תאצ'ר למצוא עצמה מחוץ לתמונה.

גנדי גרסימוב, דובר משרד החוץ הסובייטי, אמר במוסקווה כי מאז ביקורה של תאצ'ר במרץ עברו הסובייטים והבריטים כברת דרך בנסיון לסגור את הפער ביניהם, אך הבדלים ניכרים, אף יסודיים, עדיין קיימים. גרסימוב סירב לומר אם גורבצ'וב יזכיר את צפון אירלנד. לפני חמישה ימים הוא הוציא הצהרה המאשימה את בריטניה בהחזקת 400 אסירים פוליטיים. „ברה"מ חוזרת וקוראה לבריטניה לנקוט אמצעים, בהתאם לאמנת הלסינקי, לשחרר אסירים פוליטיים בצפון אירלנד", נאמר בהצהרה. גרסימוב אמר כי אין זו התערבות בענייניה הפנימיים של בריטניה, אלא תקווה כי מדיניות בריטניה בצפון אירלנד תעלה בקנה אחד עם ההצהרות הקולניות מלונדון הקוראות לזכויות אדם בארצות אחרות – רמז לדבריה של תאצ'ר בפולין.

מחקר של כריסטופר דונלי, יועץ למטה נאט"ו בקשר לטאקטיקה הסובייטית, אשר התפרסם השבוע בהוצאת „ג'יינס", אומר כי „מלחמה אסטרטגית גרעינית היא סוג המלחמה שברה"מ מעוניינת למנוע בכל מחיר". על השאלה אם יביאו הגלסנוסט והפרסטרויקה לכך ששני הגושים יוכלו להפחית את חימושם, ענה דונלי כי יעבור עוד זמן רב עד שנדע את התשובה. דונלי אומר שיש רמזים כי מתחיל תהליך כזה, כי יש סיבות כלכליות טובות לכך שגורבצ'וב יקדם תהליך כזה, וכי מוסקווה מתחילה להבין כי אף שהמערב אינו מתכוון לפתוח במלחמה, הגברת החימוש הסובייטי גורמת לאותה תוצאה בנאט"ו.

הועדה המקומית
לתכנון ובניה רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 להלן החוק:
ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6579 חלקה 542/543 רחוב הנביאים, מבקשת הקלה 0.5% משטח המגרש דהיינו 70.5% במקום 70%. כמו כן מבוקשת הקלה בקו בנין צדדי 3.5 מטר במקום 4 מטר המותרים לפי תוכנית רע/1/833.
כל המעונין רשאי לעיין בתוכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה, במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.
ב. וולפוביץ
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למרפאה רפואית בקומה א' (מעל מרתף) ברחוב שד' ח"ן מס' 8 גוש 7111 חלקה 90 תיק בנין 0337–008 בקשה מס' 88/080.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסטי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

לשכת ההוצאה לפועל בחיפה — תיק הוצל"פ 10908/88
מודעה בדבר מכירה פומבית של מקרקעין
מוצעים בזה למכירה פומבית המקרקעין המתוארים להלן של החייבת כהן רות לפירוק שיתוף מקרקעין של התובעת חביבה מנחם, איבון נחמה תקוה באמצעות ב"כ עוה"ד מרח' יפו 19 חיפה 31016.
המכירה תתקיים בתקופת 30 יום מיום פרסום מודעה זו. על המציע להגיש הצעתו ללשכת ההוצל"פ בצירוף שיק בנקאי בגובה 10% מערך הצעתו.
תיאור המקרקעין:
המקום: סמטת פינת הרצל 6 בגוש 10866 חלקה 43.
תיאור הדירה: שטח הדירה כ־64 מ"ר + כ־11 מ"ר מרפסות מקורות. הדירה כוללת 2 חדרים מטבח חדר אמבטיה, ב"כ ו־2 מרפסות אחת עם פתחים לחדרים והשניה צמודה למטבח.
הערכה: שווי הנכס במצבו כפנוי מחופשי מחוב ומעבוד כלשהו 18,000 דולר ארה"ב (ערכם בשווה שקלים).
בדבר פרטים נוספים אפשר לפנות למוציא לפועל חיפה.
נעים עובד
המוציא לפועל חיפה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט פילקלסיקה מס' 2
הערב 20.11.88
קורט זנדרלינג
מנצח
פטר פרנקל
פסנתרן
התכנית:
הנדל – קונצ'רטו גרוסו אופ' 6 מס' 7
בטהובן – קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
היידן – הפתיחה לאופרה „נאמנות שכרה בצידה"
היידן – סימפוניה מס' 82 „הדב"
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 3
סדרה א': יום ה' 24.11.88
סדרה ב': מוצ"ש 26.11.88
סדרה ג': יום ב' 28.11.88
סדרה ד': יום ג' 29.11.88
סדרה ה': יום ד' 30.11.88
ויטולד לוטוסלבסקי
מנצח
קרישטוף יקוביץ
כנר
התכנית מיצירות לוטוסלבסקי:
„מוסיקה אבלה"
שרשרת II לכנור ולתזמורת
סימפוניה מס' 3
ירושלים, בנייני האומה 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 2
יום א' 27.11.88
ויטולד לוטוסלבסקי
מנצח
קרישטוף יקוביץ
כנר
התכנית כמו בת"א סדרות א־ה

מהלך חדש בהסתדרות

עתונים / ראובן עשור

רק בימי חול

עתון חדש בוינה. מופיע בימי חול בלבד. „צריכים להיות שונים מאחרים אם רוצים להצליח", אומר הבעלים אוסקר ברונר

ספק אם יש עם המרבה לקרוא עתונים כמו האוסטרים. אין כמעט אוסטרי מבוגר שאינו קורא מדי יום לפחות עתון אחד. תפוצת העתונים בארץ זו גדולה בהרבה מתפוצת העתונים בארצות אחרות, שאוכלוסייתן גדולה משלה. העתון הנפוץ ביותר, „קרונן־צייטונג", מופץ ב־1,300,000 עותקים; מתחרו הצנוע יותר, „קורייר", ב־750,000 עותקים. יחד עם העתונים שתפוצתם קטנה יותר, כמו „די פרסה", ויחד עם השבועונים והעתונים המתפרסמים מחוץ לוינה, זה נוף עתונות עשיר ביותר.

אפשר היה לשער, שמגוון כה רחב יספק את הקוראים, ועל־כן התקבלה הידיעה על הוצאת עתון יומי חדש בהפתעה גדולה. רבים רואים בצעד זה העזה ולא מעטים מנבאים לעתון, „דר סטאנדארד", כשלון כלכלי. גליונו הראשון הופיע ב־19 באוקטובר ונדפס ב־90,000 עותקים. בעליו הוא אוסקר ברונר, יהודי, בנו של גרהארד ברונר, מוסיקאי ובדרן ידוע.

אוסקר ברונר הוא צייר, שעבודותיו נמכרות בניו־יורק במחירים גבוהים. הוא נחשב כאדם בעל טעם טוב, על־אף תדמית ה„פלייבוי" שדבקה בו. לפני 20 שנה יסד שני שבועונים חשובים ומצליחים, „טרנד" (בטאון כלכלי) ו„פרופיל" (שבועון פוליטי). את האחרון משווים ל„דר שפיגל" הגרמני, מבחינת רמת כתביו והשפעתו על הציבור.

„דר סטאנדארד" מציג את עצמו כ„עתון יומי אוסטרי בלתי־תלוי לכלכלה, פוליטיקה ותרבות". מחיר הגליון עשרה שילינג, לעומת מתחריו שמחירם שישה שילינג. המיוחד לו, שהוא מופיע רק בימי חול ולא בסופי־שבוע. „אם רוצים להצליח", מסביר ברונר, „צריכים להיות שונים מאחרים".

את סכומי העתק שהיו דרושים לו להוצאת העתון קיבל ברונר מהוצאת אקסל שפרינגר בגרמניה. במידה מסוימת זו תשובת הוצאת אקסל שפרינגר להוצאה גרמנית אחרת, קבוצת „ווסטדויטשה אלגמיינה צייטונג", שרכשה לאחרונה שליטה חלקית בשני העתונים המובילים של אוסטריה, „קוריאר" ו„קרונן־צייטונג".

בחוגי העתונות בוינה מפקפקים אם אוסקר ברונר יתמיד בהוצאת עתונו. עד כה בכל עסק חדש שהקים החזיק רק עד שהעלה אותו על מסלול רווחי, ואחר־כך מכר חלקו ופרש.

תערוכה / דני צדקוני

מעל העיר עפות יונים

המוני יונים ראה פילון האלכסנדרוני באשקלון, בדרכו לבית־המקדש. העיר מחדשת ימיה כקדם בתצוגות יונים

עתה, לאחר שנכזבה תקוותם של מי שציפו לראות יוני שלום תגות בשמי המזרח־התיכון, אולי תימצא להם נחמה פורתא בתצוגת היונים ה־12, שתתקיים בסוף שבוע הנוכחי (מ־8 עד 10 בדצמבר) באשקלון. גידול יונים הוא תחביבם של ישראלים לא מעטים – 300 חברים מכל מיגזרי הישוב מאוגדים באיגוד המגדלים. כשהוקם האיגוד, לפני 11 שנים בקיבוץ בית־אלפא, נמנו עם מייסדיו 20 מגדלים בלבד.

עיריית אשקלון, במאמציה לפתח את נושא התיירות בעיר, הפכה את העיר בעשור האחרון, בשיתוף עם האיגוד, למקום הקבוע של התצוגה הארצית.

היונים קשורות בעברה המפואר של העיר. פילון האלכסנדרוני, אותו פילוסוף יהודי, בנה של משפחה מיוחסת מאלכסנדריה (מת בשנת 50 לספירה), שעבר באשקלון בדרכו לבית־המקדש להקריב קורבנות ולהתפלל, סיפר, כי ראה שם, בדרכים ובבתים, המוני יונים. כשחקר ודרש לפשר התופעה התברר לו, כי נאסר על התושבים לצודן, בהיותן אסורות לאכילה משכבר הימים. בזכות האיסור הזה, מסביר החכם לדורו ולדורות הבאים, התביתו בני כנף אלה ונעשו סמוכים על שולחנם של התושבים.

היונים, מכל קצווי הארץ, יוצגו בבית־העם בשכונת אפרידר. הן יבלו שם סוף שבוע בכלובים. מדובר ביותר מ־500 יונים מ־60 זנים, ביניהן יוני „אריה", ששמן הלועזי הוא „אולד דאטש קאפוצ'ין", כלומר הנזיר הקפוצ'יני ההולנדי הישן. השם העברי „אריה" ניתן ליונה זו בגלל רעמתה הגדולה, המכסה גם את עיניה. בין יוני הזפק, המנפחות בהידור מרשים בלון ענק, הזפק כמובן, יש סוגים שונים, בהם „ברונר" שמוצאו מצ'כיה ו„אמסטרדמי" שפותח בהולנד ושדומה לטווס. גם לבלגים, לאנגלים ולאחרים יש מיני זפקנים.

בתצוגה יהיה אפשר לראות גם יונים „הונגריות", שהובאו לארץ רק לאחרונה, ויוני תוכי עם ראש ללא מקור, שמעין עיטור דמוי פרח מעטר את צווארם. המארגנים מקווים שעד יום פתיחת התערוכה יצליחו להביא אליה יונים נדירות ומאוד מעניינות מרוסיה המרכזית. ויכוח נטוש על השאלה אם „שקשולי" היא יונה ממוצא פרסי או עיראקי; בארץ מצדדים במוצא העיראקי. מה שמעל לכל ספק הוא שיונת „נירנברג" מוצאה מבגדאד, אף שטופחה בעיר הגרמנית ששמה היה לשמצה בתולדות ישראל.

כמו בתצוגות הסוסים, הכלבים ובעלי־החיים האחרים, אין מסתפקים מארגני התצוגה בשיפוט של המומחים חברי האיגוד הישראלי בלבד. קליין מהולנד ונגס מאנגליה יהיו בתערוכה שופטי על.

משפט מכור לפני כשבועיים פורסמה ב„דבר" כתבה על הכוונה למכור את כתב היד של „המשפט" לפרנץ קפקא במכירה פומבית. בשבוע שעבר הוצע כתב היד למכירה ב„סותבי", לונדון, ונקנה על ידי הרברט טנטשרט ממערב גרמניה. המחיר – מליון לירות שטרלינג. צילום אי. פי.

ארץ חמדה / צבי אילן

עקב בצד חוטם

עץ שקמה בן 500 שנה, שמשקלו לאחר גיזום ענפיו 19 טון, נעקר ממקומו ונשתל ליד בן־שמן. הענק הישיש נקלט יפה

כנגד הטענה הנשמעת בלי־הרף שאין עושים אצלנו די לשחזור אתרים עתיקים ולשימורם, אפשר להצביע על אתר שהדבר הזה נעשה בו. זה לא כבר הושלם שיחזורו של האתר מנצור אל־עקב שב„חוטם הכרמל", בקצה רמת הנדיב שמדרום לזכרון־יעקב. בחפירה מטעם קרן רוטשילד שניהלו ד"ר יזהר הירשפלד ורבקה בירגר, בשיתוף עם החברה להגנת הטבע, נחשפו חווה יהודית מימי בית שני ווילה ביזאנטית. בצד המבנים נחשפו במקום גם מקוה־טהרה, כמה גתות לייו ובורות מים, בית בד לשמן וגורן. כל אלה מעידים על העיסוק החקלאי של היושבים במקום.

האתר נמצא במקום יפה־נוף, שיש ממנו תצפית יפהפיה על מישור חוף הכרמל. סמוך לו ניצב גל אבנים, שמסורת מקומית ייחסה אותו למקום קבורת רבי עקיבא. איש ידיעת הארץ, יהודה זיו, מצא במחקרו על המקום וסביבתו סימוכין לאפשרות שאבן רבי עקיבא נקבר באיזור זה. הוא בין המשתדלים עתה ששמו של האתר ייקרא בעברית „חורבת עקב" ובצדק.

נוסף על השרידים המעניינים כשלעצמם, לאחרונה שוחזר המקום שיחזור נאה ונקבע בו שילוט רב ומגוון, עם טקסט, שרטוטים וציורים על שלטים. בזכות כל אלה קל להתמצא במקום והביקור בו הוא מהנה. את העבודה הזו עשה המשחזר־ארכיאולוג ליין ריטמאייר מירושלים, שלעבודותיו בתחום ייחודי זה יצאו מוניטין. כשמאחוריך קרן רוטשילד, אתר לארגודל ולויין, קל לעשות שיחזור כה יפה. קל או לא קל, עצם הרעיון והביצוע ראויים לברכה. אולי היה מקום לשחזר עוד מעט את תקרת האולם במבנה הקמרונות, ובהחלט יש מקום להציב כלים ומוצגים בתוך החדרים העתיקים (כפי שהציע ד"ר זאב משל), אך גם מה שנעשה הוא אסתטי ומושך לב.

הביקור במקום, כמה משונה הדבר, הוא חינם אין כסף. יוצאים אליו (ברגל בלבד!) בדרך המוליכה מאצל שער גני הנדיב (היפים כשלעצמם) מערבה ואחר־כך דרומה ושוב מערבה, קצת יותר משני קילומטרים בנוף של חורש הכרמל – הפריחה בהתאם לעונה – נהנים מביקור במקום וחוזרים בשביל היקפי. המהדרין יוכלו לרדת גם בשביל מסומן למערת כבארה של האדם הקדמון.

עץ שקמה לנאות קדומים

במבצע שנמשך שלושה ימים הועבר מבית דגן לנאות־קדומים עץ שקמה ענק, שגילו 500 שנה. ההעברה נעשתה בשיתוף פעולה בין משרד החינוך, צוות נאות קדומים, הקרן הקיימת, מע"ץ ואנשי „מקורות". העץ חסם עבודות הרחבה בכביש יציאה מבית דגן לכביש המהיר לירושלים. לאחר גיזום כל ענפי העץ שקל הענק הישיש הזה 19 טונות!

בנאות קדומים ניטעה השקמה באיזור הכניסה, ליד עץ זית עתיק, והיא נקלטה היטב. הזית והשקמה ידועים כעצים מאריכי ימים. מדרש בראשית רבה, י"ב, מתאר את השקמה כעץ שיכול להשתקם אפילו לאחר 600 שנה שבהן היה טמון בחול. נאות קדומים, השמורה הלאומית של טבע הארץ במקורות ישראל, נמצאת ליד יער בן שמן, סמוך למודיעין.

רמת הנדיב. האחוזה של הווילה הביזנטית כפי שנראתה לפני השיחזור.

זוהמת כביש גהה

יוסף תמיר, איש „חיים וסביבה", העביר לי לפירסום את מכתבו של יהודה כהן, מנהל מע"ץ, לראשי עיריות תל־אביב, גבעתיים ורמת־גן, בעניין הזיהום בכביש גהה. לפי כהן, כביש גהה, העמוס ביותר במדינה, שער הכניסה לארץ לרבבות תיירים המגיעים דרך נמל בן־גוריון, הוא גם המזוהם ביותר במדינה. הגורם למצב בלתי־נסבל זה הוא עשרות משאיות המפנות פסולת ואשפה מגוש דן למזבלת חיריה והנוסעות ללא כיסוי מתאים. הפסולת עפה מהמשאיות, תוך נסיעה, ומצטברת בצידי הדרך ובתעלות הניקוז. משום כך צריכה מע"ץ לנקות בלי הרף את המפגע האסתטי וההיגייני הזה ולפתוח את התעלות. במקרה אחר גורמה בשל כך גם תאונה קטלנית.

כל המאמצים הרבים שהשקיעה מע"ץ באחרונה בניקוי הכביש עלו בתוהו; ימים ספורים אחרי שעושים ביצוע נקיון יסודי חוזר המצב לקדמותו. הנהגים, שהם שלוחי העיריות, עוברים, לדברי כהן, עבירה כפולה על החוק. הוא תובע שהנהגים יחוייבו בכיסוי המשאיות ושתיאסר כניסת משאיות בלתי מכוסות למזבלה. מה יותר פשוט והגיוני מהבקשות הללו? הרי כל הכבישים הראשיים שלנו הם מוקד לסירחונות. מי שעובר בכביש לחיפה, מדרום לגבעת אולגה ומצפון לה, מי שעובר ליד יבנה, מי שעובר בכביש המהיר או בכביש גהה משני צידי נהר הזבל של חיריה, מריח ויודע למה הכוונה.

נראה שהרשויות למיניהן התאגדו לקבוע מזבלות, בריכות חימצון ושאר מרעין־בישין דווקא ליד הכבישים הראשיים, במקום להרחיקם עוד קצת, למקומות מבודדים יותר, הרחק מההמון. אם זו מורשת עבר, לפחות יטפלו באשפה או במים המושבים, כדי שלא יינזקו האנשים ולא ייפגע הנוף מן הצחנה והעשן המחניק.

שיחרור הר טוב

הרשימה שהתפרסמה במדור זה על המושבה הר טוב גררה עוד פניה של אחד הקוראים. הפעם המגיב הוא עמי ליבנה מעין־חרוד מאוחד. הוא היה סגן מפקד פלוגה א' בגדוד הרביעי של חטיבת פלמ"ח „הראל" במלחמת השחרור. החטיבה כבשה את המושבה הר טוב מידי המקומיים, שהחזיקו בה בחסות הצבא המצרי. מפקד הפלוגה היה מוטי אפרתי ז"ל מקבוצת גבע, ומפקדי המחלקות בכיבוש היו רפול מתל־עדשים, מישקה מגגיגר ואיקי, שסופח עם מחלקתו לפעולה זו מפלוגה ג'. הדבר היה לאחר פריצת „דרך בורמה" ובמהלך הקרבות לשחרור פרוזדור ירושלים. דברי ליבנה מופיעים בפרק „מיתקפת נגד – שוחרר היישוב היהודי הראשון", שהתפרסם בחוברת שהוציא ב־1976 „סיפורי נעורים בארץ־ישראל", ובה רשמי זכרונות משירותו בפלמ"ח במשך שנים.

ניו־ניו ז'ורנאליזם / מירי פז

צהוב קמל

יש בו, בגליון האחרון של „פוליטיקה", פנינה אחת והרבה הבטחות שלא מומשו. הם כל כך עייפים הצעירים האלה וכבר מצטטים את עצמם

„פוליטיקה" גליון נובמבר 1988.
עורך גרשון סאמט

ההבטחה הגדולה, עטופת צמיגי ההשתבחות העצמית שעל הכריכה, מהממת. „הצירוף המרשים ביותר תחת גג אחד... דיוקן סוף שנות ה־80... פריצות מחשבות לב אל עולם חדש, מעורר". אז מצאנו כמה חידושים מאוד מעוררים כגון, „בת־ים שואפת להיות תל־אביב ותל־אביב נבאית מלונדון כמה בת־ים", כמולם הולכים לאבטיקוס" ה„לכולם יש מקום בגיגל".

סטימולנטים בגוון זו מציצים בין שער גליון „פוליטיקה" המוקדש לכותבים צעירים ובין רשימתה הרעננה, השנונה והמשעשעת של גיל הראבן הנחבאת כמעט בסופו. הראבן בוחנת במבט מפוכח („קאט דה בולשיט") כמה שאלות זהות ומשרטטת דיוקן אמין למדי לא רק של בני דורה. היא מצביעה לא בחומרה רבה מדי על הפער בין הצהרות הכוונות לבין אימוצן ומרמזת לכך שאנו עונדים חלק ניכר ממרכיבי הזיהוי שלנו – פמיניזם, שמאלנות, אהבת מולדת – כתכשיט קוקטי, בלי להזדהות איתם באמת ובלי מחויבות יתירה.

פמיניזם, למשל. מי תאמץ באמת ובתמים „פמיניזם כהלכה"? כלומר, מי תפסיק לרדת על נעליים גבוהות עקב, תפסיק להסיר שיער מן הרגליים ותתאהב בגבר שברירי, משולל תודעת ייעוד מקצועי ובלתי אסרטיבי. אפשר? „נודה, אחותי, כיום פמיניזם הוא שם שאפשר לענוד כתכשיט: מודרני, אמיץ, מייצר דימויים... אפילו מושך גברים", מודה ומוודה הראבן.

שמאלנות: „אני בסדר... שומעת 'מצער', אומרת 'פאשיזם'... מראה דגל מונף מפיק הערות על סמרטוט צבעוני. לאומיות היא ביטוי ליצר הרע שבלב האדם... בסיום ההפגנות, לרגע בחושך, אני קצת תוהה מדוע אני מתרוצצת להגן על זכותם של בני עם אחר לנופף בסמרטוט צבעוני".

תבנית נוף מולדתי: „להתבגר בישראל: הטיולים האיומים בחיק הטבע... אודה סוף סוף על האמת. הרים עוטי הוד קדומים אינם חורטים בי את רישומם. שגב הצוקים והמפלים מפיל עלי שעמום ואת שמש הקיץ על הר מרשים קרוז אני שונאת במיוחד. הבו לי ספר טוב... שיהיה טובה. רחובות שוקקים... חלונות ראווה. עקבים".

חילוניות: „ונניח שהייתי עומדת שם, בהר סיני, עם כל העם... בשבילי להיות חילונית משמע להניח שהשפילברג־שפיל האדיר הזה מוכיח אולי רק דבר אחד, את יכולתו של האל כמפיק... אני, שפחדתי פחד מוות מרס"ר הבסיס, ישמרני אלוהים מלעמוד במין נסיון שכזה".

רוחניות: „אינני יצור רוחני... רק משום כך אני סבורה שלמרות היותה נטולת משמעות בעליל, צלחת ספגטי יכולה לעתים למנוע התאבדות".

רשימתה של גיל הראבן „קאט דה בולשיט – שש מחשבות על זהות" היא פנינה של הומור ואירוניה, מעיין מים חיים לעומת נפיחות היומרה והכזב שלפניה. הבעיה היא הדרך אליה. קילומטראז' ארוך, רצוף משוכות בלתי עבירות של מלל עמוס, ועד שתמעד על כמה שביבי כשרון, העיניים כבר מעורפלות והמוח הזדהם מכל הניו־ניו או הפוסט־ניו ז'ורנאליזם הזה.

מביך, כי זה מה שהעורך הבטיח שלא יהיה. בפתח החוברת היתה התחייבות מפורשת. „למרבה השמחה נעדר בגליון במידה רבה המצ'יזם של העתונאות החרושה במנגנון הקמל של שנות ה־70 וראשית ה־80". אז איך לקרוא את הטקסט המהפכני, החד־משמעי, הלום תודעת השליחות, של אמיר בנבג'י הפותח בשורות: „להלן מעקב חד משמעי אחרי המזרחים, עם הילדים שלהם ההיפר־אקטיביים בתחנה המרכזית של טבריה... הוא נסע כמו משוגע, והוא לא היה אשכנזי, והוא כל כך מסומטם, ויש בו כל כך הרבה סימפטומים הרסניים, שצריך לטפל בו טוב, לפני שהוא יטפל בנו רע, כלומר לפני שיהיה מאוחר מדי, כלומר יפה שעה אחת קודם".

ובנבג'י ממשיך: „המזרחי איננו יכול להתגונן בפני מתקפה מיסיונרית חרדית, זאת לעומת האשכנזי, בעל האידיאולוגיה החילונית המגובשת".

מה ייאמר על נער ברוך כשרון שכורך בלי הבחנה מזרחיים בדתיים ואשכנזים בחילוניים. וממתי יש לאשכנזים אידיאולוגיה חילונית מגובשת, במיוחד לאותם אשכנזים מפורסמים שנפטרו מעולמנו והלכו לעולם שכולו טוב בחצרות הרבנים. ולמה המשפטים המורכבים והחוזרים על עצמם מעוררים תחושה של דז'ה וו, הבאבא ברוך (אדם) מגיח מכל פינה, סופק כפיים בנחת וסונט בנו לאמור: אמרתי לכם, כולם יהיו בני.

כשהן לא עמוסות ומתפתלות, לא משעבדות את העובדות לתפארת התזה ולא מכופפות את הלשון, יש כמה רשימות טובות ב„פוליטיקה". אהוד פישוף, אתי חסיד והדסה קרן, למשל. אך הרוב הגדול נגוע בצהוב קמל. הם כל־כך עייפים הצעירים האלה, גונחים במדרון, וכבר מצטטים את עצמם. וצר על העורך שלא חמל עליהם, לא תיקן וגזר וערך. ככה משחיתים ללא אבחנה כותבים ספק־מוכשרים ומוכשרים־באמת, וככה מטפחים בוטיקאי־עתונות, ספק־גרפומאנים וגרפומאנים־סתם.

צבע חדש לספסל ישן

צילום יצחק הררי.

שמונה־עשר יהודים מארה"ב סיימו פרוייקט ראשוני של התנדבות בירושלים. הקבוצה התארגנה בעזרת עמותת „שראל" בראשות אהרון דוידי, אשר הציע לעיריה להעסיק את המתנדבים בעבודות שונות במחלקות העיריה.

בירושלים התלהבו מן הרעיון. המתנדבים שוכנו במעונות הסטודנטים בגבעת רם, קיבלו סרבלי עבודה כחולים וחולקו לקבוצות עבודה: צביעת ספסלים בגנים ציבוריים, גיזום עצים, שיפוץ מקלטים, סיוע בספריות העירוניות וביצוע תיקונים במוסדות חינוך. תקופת ההתנדבות נמשכה שלושה שבועות ובסופי השבוע יצאו המתנדבים לסיורים בירושלים ובארץ.

יורם לוי

תכנית קימברלי / אליהו בנימיני

„אפשרויות ההתיישבות היהודית ההמונית באוסטרליה"

שנה אחת לפני פרוץ מלחמת העולם השניה פורסמה תכנית להתיישבות יהודים בחבל קימברלי שבאוסטרליה. ממשלת אוסטרליה לא מיהרה לאשר את התכנית והיהודים נשארו בפולין

בימים אלה מלאו מאה שנים להולדתו של ד"ר יצחק נחמן שטיינברג וחמישים שנה לפרסום תכניתו להתיישבות יהודים באוסטרליה. התכנית פורסמה בפולין ב־1938 בחוברת ששמה „אפשרויות ההתיישבות היהודית ההמונית באוסטרליה" והשתתפו בה מדינאים, חוקרים ועסקנים יהודים ולא יהודים. כולם דנו באפשרויות להתיישבות יהודים באיזור קימברלי שבצפון־מערב אוסטרליה. לימים נודעה התכנית כ„תכנית קימברלי".

אבי התכנית, ד"ר יצחק נחמן שטיינברג, נולד בשנת 1888 בלטביה שברוסיה, למד משפטים והיה פעיל במפלגה המהפכנית הרוסית ס"ר (הסוציאל־רבולוציונרים), שהיו בה יהודים רבים. ב־1907 נאסר וגורש מרוסיה. ב־1910 חזר למוסקווה ולאחר מהפכת אוקטובר 1917 היה תקופה קצרה חבר בממשלת לנין, כשר המשפטים.

כשפורקה הקואליציה בין הבולשביקים לס"רים השמאליים נאסר שוב. ב־1923 עזב את רוסיה והתיישב בברלין. בין השנים 1933־1939 גר בלונדון, שם פעל בתנועה הטריטוריאליסטית היהודית „פריילאנד ליגע", והקדיש את זמנו ומרצו לענייני העם היהודי. בשנים 1939־1943 שהה באוסטרליה, כדי לטפל בתכנית קימברלי להתיישבות יהודית שם. מאז 1943 גר בניו־יורק ופעל הרבה לעזרת הפליטים היהודים. ב־2 בינואר 1957 מת בניו־יורק.

תנועת „פריילאנד ליגע" (הליגה לארץ חופשית), שד"ר י. נ. שטיינברג היה מפעיליה החשובים, היתה תנועה טריטוריאליסטית יהודית אשר קמה בשנת 1934 בעקבות הגל הגואה של האנטישמיות באירופה ועליית ההיטלריזם. היא התבססה על יסודות דומים לאלה של ההסתדרות „הציונית הטריטוריאליסטית", אשר פרשה מהקונגרס הציוני בשנת 1905 בעקבות הפילוג ב„פרשת אוגנדה". תכנית קימברלי היתה אחת התכניות הרבות שבהן עסקו במסירות נפש פעילי „פריילאנד ליגע".

הפעילים פרסמו, כאמור, את התכנית בחוברת ובה הובאו פרטים רבים על המקום והסבר מדוע בחרו בו: איזור קימברלי היה כמעט ריק מתושבים; בשטח העצום חיו בסך־הכל אלפיים לבנים וכ־20,000 ילידים, בשמורה של ילידים. השטח היה רובו ערבה ויערות מעטים, והוא נמצא בגובה של 300–700 מטרים מעל פני הים. כמות המשקעים השנתית בו 550 עד 1500 מ"מ; הכמות הגדולה היא באיזור הטרופי הגובל בחוף הים. האדמה פוריה ואפשר לגדל עליה כותנה, קנה־סוכר, קפה, אורז, אננס ופירות טרופיים רבים. השטח לא מנוצל, בגלל מיעוט המתיישבים והמחסור בכוח עבודה. המקום, גרסו המומחים, „מתאים להתיישבות בני הגזע הלבן". בקימברלי, נאמר בחוברת, יש אוצרות טבע לא מנוצלים, ברזל, נחושת, עופרת, זהב ועוד. המחברים לא התעלמו מקשיים, אבל ציינו כי קשיים יש בכל מפעל התיישבות חדש, ואפשר בהחלט להתגבר עליהם.

בהקדמה לחוברת, שנכתבה באידיש, פנה ד"ר שטיינברג לציבור היהודי בפולין, ובעיקר לשני הגופים המאורגנים הגדולים, הציונים וה„בונד", וביקשם שלא לנהוג פזיזות בתכנית ובעיקר לא להשפיע לרעה על דעת־הקהל האוסטרלית. הוא תבע מן הציבוריות היהודית כולה לבדוק ברצינות את האפשרויות ולהימנע מהתערבות ומהצבת מכשולים בפני המבקשים ליישם את התכנית.

יש לזכור שהעניין הועלה שנה לפני פרוץ המלחמה, שלוש שנים לפני השואה, שנה לפני פרסום „הספר הלבן". בארץ־ישראל התחוללו אז מאורעות דמים של שנות 1936–1939. לאוסטרלים לא היו אז לא האנשים ולא ההון הדרוש למימוש התכנית. ליהודים היו שניהם.

התכנית שבתה את לבה של ממשלת אוסטרליה, שחששה שמא יקסום השטח הריק ליפאנים והם יפלשו ליבשת. בכל יבשת אוסטרליה, שגודלה כשלושה־רבעים משטחה של אירופה, חיו רק ששה־שבעה מיליון תושבים, ואילו יפאן, שהתחזקה אז מאוד, סבלה מעודף אוכלוסיה ולממשלתה היו שאיפות התפשטות ברורות. עמדתם החיובית של הגורמים הרשמיים באוסטרליה לתכנית באה לידי ביטוי בפרסומים רבים בעתונות ובהם מאמרים עניינים על השילוב המוצלח בין צרת היהודים באירופה והצרכים הפוליטיים והכלכליים של אוסטרליה.

למנהיגות האוסטרלית היה ברור שלהתיישבות היהודית אין כוונות השתלטות. מן הנסיון של המתיישבים היהודים בארץ ישראל למדו מה מסוגלים לעשות חלוצים יהודים הנכונים לכל קושי. במאמרים הודגש, שכאשר תגיע התכנית לשלבי ביצוע עלולים לקום לה מתנגדים רבים, ביחוד אלה המושפעים מהתעמולה הנאצית, אשר יתריעו מפני „הצפה יהודית", אולם יש לראות בכך תופעה טבעית, הקשורה בכל זרם הגירה גדול.

בין המאמרים הרבים שעסקו בנושא בעתונות האנגלית והאוסטרלית היו כאלה שהזכירו, שראשיתו של הרעיון עוד בימי ישראל זנגביל, בסוף מלחמת־העולם הראשונה ושהתנאים אמנם השתנו מאז, אבל לא לטובת היהודים באירופה ולא לטובת האיזור שבו מדובר. הם הזהירו: „הענק היפאני, שרבץ שנים מעל פני היבשת, לא היה מעולם שחור יותר", וציינו שהשטח שממשלת אוסטרליה מוכנה להקצות לעם היהודי הוא חסר תועלת כפי שהוא כיום – הרכבת אינה מגיעה אליו ואין בו כבישים אל המזרח. כדי לבנותם דרושים מיליונים.

כנגדם טענו אחרים, שליהודים יש המיליונים הדרושים להשקעה במקום ויש גם האנשים, כי אפשר לפתח את האיזור במהירות, להתפרנס ממנו ולקיים בו אוכלוסיה גדולה. מצדדי הרעיון ציינו, שאם תמומש התכנית תהיה ליהודים סיבה טובה להוקיר את הידידות הבריטית והם גם יידעו להגן על האדמה שקיבלו בשטחה של האימפריה הבריטית מכל אוייב, במסירות גדולה יותר מכל עם לא־בריטי אחר.

בינתיים פרצה מלחמת העולם והדרכים נחסמו. הדאגות הכלל־עולמיות הסיחו את הדעת מבעיית היהודים. ממשלת אוסטרליה התחלפה, ועניין קימברלי נדחה עד שתסתיים המלחמה, שאיש לא ידע כיצד תסתיים ומתי. ד"ר י. נ. שטיינברג נשאר באוסטרליה זמן רב. רק ב־1943 ניתן לו לצאת. הוא האמין שעניין קימברלי יזכה לטיפול מחודש כאשר גורל יהודי אירופה והמלחמה יהיה ברור יותר. הגורל פסק אחרת – „הפתרון" בוצע בכבשני השמדה הגרמניים.

ב־17 בנובמבר 1944 פרסמה ממשלת אוסטרליה הודעה רשמית ובה נאמר, כי דוחה את הסכמתה לקיים בקימברלי התיישבות יהודית. ב־18 בנובמבר 1944 פורסמה בניו־יורק הידיעה הבאה בבולטין רשמי מטעם משרד האינפורמציה האוסטרלי: „המנהיגים הציונים מתנגדים להתיישבות בקימברלי; נשיא הפדראציה הציונית של אוסטרליה וניו־זילנד הכריז אתמול על תמיכתו בהחלטת הממשלה הפדראלית לדחות את ההצעה על ישוב יהודים בקימברלי או בכל מקום אחר. פלשתינה היא המקום היחיד להתיישבות יהודית גדולה". על כך ענה ד"ר שטיינברג: „אם באמת כך הצהיר הנשיא היהודי הרי זו בושה וחטא כלפי עמנו. נוצרים אחראים וחשובים באוסטרליה תומכים בתכנית, והנה בא נשיא יהודי לאומי ודן אותה לכף חובה".

דבר פתוח / מתי דוד

חברים נגד שתיקה

רוב העם ניצי וחשדן בגלל המציאות. האופוזיציה של „העבודה" צריכה להיות אחראית ובונה, לא תוקפנית. היא תוכל לשוב ולהנהיג את המדינה אם תחזור בה מהקו היוני

במפלגת העבודה מתחילים עתה לחשוב איך להתאושש ולהתארגן לאחר הנפילה, שהיתה המשך למפלה בבחירות 1977 ולכשלונות ב־1981 ו־1984. הליכוד מתארגן לשלטון ולפרוזיציה. המערך בדכאון ומתקפל כנראה לאופוזיציה.

ושוב חוזרות הסיסמאות הנדושות: „לשקם את המפלגה ולבנות הכל מחדש", „תיקון המצע", „הליכה לשכונות", „שידוד מערכות", „חזרה לערכים", „דגל השלום", „חילופי משמרות", „ריענון רעיוני ואישי" ועוד. הדיבורים האלה, ללא כיסוי, אין בהם סיכוי לשינוי. הקוסמטיקה לא תעזור עוד. הגיעה עת הכירורגיה.

מפלגת העבודה זקוקה לבדיקה מעשי, לחשבון־נפש אמיתי. השינוי חייב לבוא מבית, לאחר שהכשלון בא מבחוץ. מוטב להכיר בשגיאות ולפתוח בריפוי בעיסוק, מאשר להתכחש לעובדות, „להאשים" את העם, ולהגיע לריפוי בהלם בבחירות ב־1992. אין להסתפק בשיקום ארגוני. השינוי צריך להיות מהותי – בהנהגה, בסגנון ובדרך. משמעו – חזרה אל קו פוליטי אקטיביסטי, סוציאליסטי, ממלכתי ועממי, תוך התרחקות מתומכי השמאל היוני ומן הטרמפיסטים שהגיעו מכל עבר והתנהלו בכל עמדות השפעה, ההכרעה והתעמולה במפלגה ומטעמה, בתמיכתו של שמעון פרס.

הגיעה השעה להחזיר את הבמה ואת ההכרעה גם לחברי השורה, אשר יתארגנו לתנועת מחאה של „חברים נגד שתיקה".

שיקום פוליטי מתפרס על ארבעה תחומים: שיקום הצמרת, השורות, האידיאולוגיה והטאקטיקה. כל עוד לא יוחלף חלק נכבד מהאנשים האחראים לקו, לסגנון ולאסטרטגיה הנוכחית, אין סיכוי לשיקום ואין סיכוי שיתממשו התקוות לכבוש מחדש את אמון העם.

דבק השלטון הצליח לסייח את כל הסדקים הרעיוניים והארגוניים של הפיצול הפנימי במפלגה. עתה, משאבד השלטון, תחזור ותיחשף התפצלות הפנימית לדעות ולקבוצות. הבריתות שהיו יתפוררו והחדשות יתגבשו, גם אם תוקם ממשלה בהשתתפות העבודה. אופוזיציה לוחמת או אופוזיציה בונה, זו השאלה. היונים והאגף השמאלני יתבעו אופוזיציה תוקפנית, ואילו הניצים והאגף הממלכתי רוצים, מטבעם, באופוזיציה בונה ואחראית. אין כל סיכוי להקים תנועת המונים נלהבת, בנוסח „עלי בריקדות", למאבק טוטאלי, הרסני, נגד ממשלת הליכוד החדשה לכשתקום. המשבר הכלכלי הקשה במשק העובדים וסירוב רוב אנשי הצמרת במינהל הציבורי והממלכתי – המוכרים כחברים פעילים מרכזיים במפלגת העבודה – להתפטר ממשרותיהם, לאחר עליית הליכוד לשלטון, לא יאפשרו מימוש מגמה כזו.

הוויכוח הצפוי בעניין האחראים לכשלונות האלקטורליים המתמשכים עלול להביא לקרע במערך. גם הוויכוח על דרכי הפעולה בעתיד, נוכח אבדן השלטון, עלול לפלג את שורותיו.

אולי באמת אין מקום במערך לכל הקבוצות והדעות המתרוצצות בו, אבל כשלונו של המערך בבחירות עלול ליהפך לזעזוע קטל ולא לזעזוע מבריא, אם יימשך הקו הנוכחי, המנוהל על־ידי הצוות הנוכחי. „העבודה" תוכל לשוב ולהנהיג את המדינה, אם תסכים לזנוח את חשבונות העבר, תשלים עם כשלונות ההווה ותחזור בה מהקו היוני האנטי־דתי.

•••

מי שרוצה להסיק מסקנות ביושר ובאומץ מכשלונות המערך בשלוש מערכות הבחירות בעשור האחרון, חייב להודות שהכשלונות אינם רק פועל יוצא ממשגים טאקטיים או ממחדלים ארגוניים. שורשי הכשלון נעוצים בתהליכים עמוקים, הקשורים גם בתדמית היונית, הזוהרנית והאנטי־דתית, שיצר המערך בעצמו לעצמו.

בראיון שנתן פרס לפני הבחירות לעתון „הארץ", אמר, כי אם יפסיד בבחירות, יאשים את עצמו בלבד. „אף פעם לא הטלתי אשמה על מישהו אחר", הדגיש. פרס חייב וצריך להמשיך להיות מנהיג המפלגה, בתנאי שיכיר בשגיאות העבר, בהכרח לשנות כיוון וסגנון ולהחליף חלק גדול של יושבי „החצר האחורית" שסביבו ומטעמו.

שמעון פרס הקיף עצמו במקורבים חדשים, יועצים מבריקים, נדבנים עשירים ודוברים צעירים, רובם בעלי השקפות יוניות, ברוח „שלום עכשיו". ככל שגדל מספרם ועלה מעמדם של אנשי „החוגים המתקדמים" היוניים, כמו וייצמן, רימון, ביילין, בורג, דיין, פריק, סנה וטמיר, בעמדות השפעה ליד פרס ומסביב לו, כן גדל מספרם של בעלי הקו הניצי־ממלכתי־לאומי, שהושתקו והודחקו מהמוסדות וממוקדי ההכרעה. היונים ו„הכוחות המתקדמים" ניצחו במאבק הפנים־מפלגתי, אך הפסידו במאבק החוץ־לאומי.

העם בישראל, ברובו המוחלט, הוא ניצי וחשדן, בגלל המציאות האכזרית שבה אנו חיים ולא בגלל שגיונות לאומניים קיצוניים של אנשי ארץ־ישראל השלמה. מציאות זו לימדה את שני הדורות האחרונים, מה ערכם המעשי של הסכמים, ערבויות, חתימות, הצהרות והבטחות, ביחסים הבין־לאומיים, הנוגעים לעמים הקטנים.

חלק מהשמאל היוני ב„עבודה" – שותף פעיל של השמאל היוני האגרסיבי למען העניין הפלשתינאי – עדיין לא הבין, כי הרחיק לכת בחיזוריו אחר הפלשתינאים, כי הגזים בלהיטותו „להביך" אותם, כי הרחיק לכת בנכונותו להאשים את עצמנו בכל נגע ופגע, עד כדי הטלת ספק בזכות קיומנו כאן ובצורך להתגונן ולהתקיים. השמאל היוני עדיין לא מוכן להודות, כי אין טעם להמשך פעילותו כל עוד אין פעילות והתארגנות דומה בעבר האחר, בנוסח „שלום עכשיו" ערבי־פלשתינאי.

השלום האמיתי יבוא אך ורק כאשר האויבים ייווכחו מעל לכל ספק, שעם ישראל מאוחד ונחוש בהחלטתו לקיים את ארצו ומדינתו בכל תנאי ומול כל סכנה ושמלחמתם ביהודים אין לה תקווה, למרות הטרור. היונים מקרב האמנים, הסופרים, הפרופסורים והאינטלקטואלים למיניהם, חייבים סוף־סוף לחדול מלתאר את אש"ף כרודף שלום ואת הפלשתינאים כאנשים תמימים, נרדפים וישרים, ולעומתם לצייר את היהודי הישראלי כצמא דם, גזלן, נצלן, שיכור נצחון, שתבונתו ורגישותו נאטמו.

•••

הוועידה הבין־לאומית נהפכה לפרס למסע צלב. אם באמת האמין, כפי שהכריז, כי מדובר בתכנית שלום כל־כך מבטיחה לישראל, מדוע לא שבר את הכלים ופרש מהממשלה? ומדוע לא יצאו מאות ואלפים להפגין תמיכתם בסיכוי החד־פעמי לשלום, שטמון היה בוועידה, לדברי פרס? „הסכם לונדון" בין פרס לחוסיין מחד גיסא והוועידה הבין־לאומית מאידך, הוצגו על־ידי פרס כתכנית גואלת, מבטיחה וזולה, ללא סיכונים, עד שפשוט קשה היה להאמין בכך. הוועידה על־פי פרס היתה טובה מכדי להיות ממשית.

פרס לא ידע מתי וכיצד לרדת מהנושא. לישראלים היה נוח יותר להזדהות עם הסטאטוס־קוו של שמיר מאשר להאמין לנבואות הזעם והתקווה של פרס, שטען שבידו המפתח להזדמנות ההיסטורית לשלום עם הערבים.

טעות טאקטית נוספת עשה פרס, בכך ששינה את תדמיתו ומהותו הניצית, האקטיביסטית, מהעבר, לתדמית של מנהיג הקרוב בדעותיו ל„שלום עכשיו", בטרם זכה בבחירות ובטרם קיבל לידיו את השלטון. בהקשר זה יש להזכיר שלושה מנהיגים בולטים, דה־גול, סאדאת ובגין, שעלו לשלטון על בסיס תדמית ניצית־לאומנית, ורק אחר־כך נהפכו לאנשי שלום וניהלו מדיניות הפוכה מזו שדגלו בה בעבר. לו נהג פרס כמו דה־גול, סאדאת ובגין, אולי היה זוכה במערכה.

לסדרת הכשלונות יש להוסיף את התרגיל הכושל שבישלו עוזריו של פרס, על־פי עדות עתונאי חוץ, לשם גיוס הצהרות תמיכה במערך מצד מלך ירדן וגורמים חיצוניים נוספים בארה"ב, במצרים ובאירופה. הישראלי אינו אוהב התערבות של גורמים חיצוניים, ואפילו ידידותיים, בהכרעות הפוליטיות בביתו ובמדינתו. הצהרות תמיכה אלה נהפכו לבומרנג, שרק הזיק לעניין. לא היה תקדים בהיסטוריה הפוליטית בישראל להתייצבותם של גורמים חיצוניים כה רבים לצד מפלגה אחת. מי שקיווה במטה הבחירות במערך שתמיכות אלה ישפיעו על הבוחר הישראלי, טעה והטעה.

בין שאר התירוצים וההסברים הרחוקים לכשלון בבחירות היו טענותיו של פרס נגד הח"כ הדתי לשעבר מהמערך, מנחם הכהן, שהמליץ במפלגתנו לגייס בחורי ישיבות לצבא; נגד ח"כ נאוה ארד, שגייסה במרכז המפלגה תמיכה להכשלת הנסיון לשפץ את המצע, לטובת המפלגות הדתיות; נגד הח"כ החדש, רענן כהן, שהיה ראש אגף הבחירות ושהזהיר מכשלון במגזר הערבי, למרות התפרצויותיו של עזר ויצמן שטען להצלחה גדולה, וכן רצח משפחת וייס ביריחו, בנימוק שיצחק רבין פסל אותו.

במשך חודשים רבים ניהלה מפלגת העבודה מדיניות, הצהרות והצבעות נגד הכפיה הדתית, נגד השתמטות בחורי הישיבה מצה"ל, נגד סוכנות כספים למען הישיבות, נגד חוק ההסמכה, נגד הנסיון לשנות את החוק „מיהו יהודי" ועוד. רק סמוך לבחירות סברה בצמרת המפלגה, שאפשר לשנות את המשקע נגד המערך שהצטבר בקרב המפלגות הדתיות, על־ידי ביקורים הפוזים על קברו של הבאבא סאלי, על־ידי „פגישות נימוסין" אצל הבאבא ברוך ועל־ידי הבטחות מילוליות ותיקוני מצע. במקביל למאבקים במפלגה נגד הכפיה הדתית, היו פניות של ראשי המפלגה לראשי הערים בחיפה וברמת־גן ולקיבוץ ניר אליהו, להכנע לכפיה, לא להפעיל את הרכבל בשבת בחיפה, לא לפתוח את אצטדיון הכדורגל ברמת־גן בשבת ולא לקיים בזאר מסחרי בקיבוץ ניר אליהו.

מסתבר שאי־אפשר להיות נגד כפיה דתית וגם לפעול למענה, ולצפות לאמון ולתמיכה בעמדה שכזו. כל המהלכים האלה בנושא הדתי עוררו בקרב המצביעים הדתיים אי־אמון כלפי המערך, בניגוד לציפיות המוטעות שהיו לראשי מטה הבחירות.

עתה דרושה למפלגת העבודה הנהגה שתוביל אותה להכרעה בלתי־נמנעת, הכרעה הדרושה עוד לתמורה לאחר כל אשר קרה, הנהגה שתסכים לממשלת הצלה לאומית ולחלופין – תסכים לשבת באופוזיציה, אופוזיציה ממלכתית אחראית, תוך שינוי מדיניות וסגנון. המגמה הבלתי מוצהרת של חלקים בתוך המערך, לשקם את המפלגה על חורבות ממשלת הליכוד, תהיה חטא היסטורי, אסון ממלכתי וטעות פוליטית.

שניים אוחזים / נתן רועי

הריב על הספארי

ראשי עיריות ת"א ור"ג אינם מצליחים להגיע להסכם בדבר מינוי מנכ"ל לספארי. באחרונה פנתה עיריית תל־אביב אל בית המשפט וביקשה את עזרתו

מה יעלה בגורלן של חיות הספארי של רמת־גן? האם יקבלו תעודת תושב תל־אביב או שמא יזכו באזרחות כבוד של רמת־גן? אין זו בדיחה. עיריית תל־אביב אכן הגישה לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב תביעה למינויו של בורר שיחליט על אזרחות החיות.

באמצעות פרקליטת העיריה, עו"ד ניצה קונסטוק, הגיש ראש עיריית תל־אביב שלמה להט, בשבוע שעבר, תביעה נגד ראש עיריית רמת־גן אורי עמית ונגד חברת המרכז הזואולוגי תל־אביב־רמת־גן בע"מ, ובה הוא מבקש למנות בורר שיחליט על גורלו של הספארי.

כך הגיע לשלב חדש סכסוך ערים מתמשך. עיריית תל־אביב ועיריית רמת־גן הקימו את המרכז הזואולוגי בעקבות ההחלטה לפנות את גן־החיות בתל־אביב ממקומו ברחוב הירדן ולהעבירו לספארי ברמת־גן. החברה החדשה הוקמה בשנת 1979 ונרשמה כחברה משותפת לשתי העיריות. מטרת החברה, כפי שהוגדרה בתקנון התאגדות החברה, היא: „ליזום, לתכנן, להקים, לבנות, לנהל, לפתח, להחזיק ולקיים פרוייקט משולב משותף של גן־החיות של תל־אביב־יפו והספארי ברמת־גן, המשמש כספארי".

מתוך חוזה היסוד של החברה, שנחתם ב־25 באפריל 1978, עולה בבירור השיתוף והשוויון בין שתי הערים בניהול החברה גם מבחינת מספר בעלי המניות בחברה וגם מבחינת מספר הדירקטורים (חמישה מכל צד). כדי לשמור על האיזון נקבע כי יו"ר הדירקטוריון יהיה ראש עיריית תל־אביב ויו"ר ההנהלה יהיה ראש עיריית רמת־גן.

עד אוגוסט 1987 התנהלה החברה על מי מנוחות. באוגוסט מת צבי קירמאייר, מי שהיה מנכ"ל החברה, ועד היום לא הצליחו ראשי העיריות להגיע לכלל הסכם בדבר מינוי מנכ"ל לחברה. בתצהיר שהגיש לבית־המשפט פנחס (פינה) להב, מ"מ למנכ"ל המרכז הזואולוגי, הוא מספר, כי ב־1 בדצמבר 1987 התקיימה פגישה בהשתתפות אורי עמית, ראש עיריית רמת־גן, יצחק אלרון, גזבר עיריית תל־אביב, תמר שחר, סגן ראש עיריית רמת־גן וחברת הנהלת המרכז הזואולוגי, מר קובריק, גזבר עיריית רמת־גן והוא עצמו:

„דנו במינוי המנכ"ל החדש על מנת להפשיר את הקפאון שנוצר בעקבות ישיבת הדירקטוריון מה־19 באוגוסט 1987... הצעתי מספר מועמדים לתפקיד המנכ"ל, ביניהם את תת־אלוף (מיל.) שלמה איליה. מר עמית הודיע שלא רצוי להעלות שמות הציע לי לקבל את התפקיד של המנכ"ל באופן קבוע. הודעתי על האמון בי והבטחתי תשובה תוך מספר ימים וכעבור שבוע הודעתי כי לא אוכל להפסיק את עבודתי בעיריית תל־אביב. בעיית המנכ"ל נשארה שוב פתוחה.

„מספר מועמדים פנו ביוזמתם אלי, ללשכת להט וללשכת עמית והציעו את עצמם לתפקיד. ביניהם היו תת־אלוף (מיל.) שלמה איליה ואלוף משנה צוק בוסתן. מר שלמה להט ראיין מספר מועמדים, תוך רצון למצוא מועמד מוסכם. בסופו של דבר הודיע מר להט כי שני המועמדים, אל"מ צוק בוסתן ותא"ל שלמה איליה, הם מועמדים הראויים וכדי לבחור ביניהם ביקש כי יעברו בחינה בחברה המתמחה בבחירת והתאמת מנכ"לים. מר שלמה איליה לא הסכים לכך וכמותו מר עמית. מר עמית הודיע כי אף הוא ראיין את תא"ל שלמה איליה והוא בעיניו מועמד יחיד למנכ"ל. במשך כל התקופה ניסו להגיע לפתרון הבעיה אך ללא הועיל".

פנחס להב ממשיך ומספר: „המצב הגיע לידי כך שהודענו כי אנו מוכנים להכנס למו"מ בדבר מכירת חלקנו בחברה אולם דבר זה כרוך בהליכים ממושכים ואף טעון אישור משרד הפנים, אישור שאין וראות כי נקבלו. מכל מקום, אף אם פעולות אלה עשויות להוות פתרון ומוצא מן הסבך, זהו פתרון לטווח רחוק ובינתיים יש לפעול מיד למינוי מנכ"ל. ביום 19 במאי 1988 נערכה ישיבה בין הגורמים השונים הנוגעים לסכסוך מעיריית תל־אביב ומעיריית רמת־גן והצעתי כי עד שיסתיים המו"מ, ימונה 'מנהל תפעולי', אולם עד היום טרם קיבלנו את תשובתו של מר עמית.

„מינוי מנכ"ל לחברה והעברת מערכת היחסים בחברה גרמו וגורמים לליקויים חמורים בניהול החברה. אני ממשיך אמנם בניהול בפועל אך מעמדי מעורער מאחר שחלק מהוראותי מבוטל על ידי ראש עיריית רמת־גן (שאיננו מכיר בי כמ"מ מנכ"ל על אף אישור הדירקטוריון). העובדים נמצאים במבוכה ולמעשה החברה מתנהלת באופן בלתי תקין מאחר שמר עמית ממשיך בישיבות ההנהלה בהעדר נציגי עיריית תל־אביב־יפו (שהפסיקו להופיע בעקבות הכרזתו של מר עמית כי הוא לא מכיר יותר בי כמ"מ מנכ"ל וכי הוא ינהל את החברה בעצמו). ישיבות ההנהלה מתקיימות ללא קוורום חוקי וממילא ההחלטות המתקבלות הן בלתי חוקיות. המצב משפיע רע על צוות העובדים בחברה המתקשים להחליט למי נתונה נאמנותם. המשמעת של העובדים ירדה, עבודות פיתוח הופסקו. נוצר המצב בו אני ממשיך להקדיש למרכז הזואולוגי כ־10 שעות בשבוע. מר עמית מקדיש שעה אחת ביום מדי יום ג' ואף זה לא בקביעות".

בתביעת עיריית תל־אביב למינוי בורר מציינת עו"ד ניצה קונסטוק כי מצב החברה מידרדר, מערכת היחסים עכורה, ההחלטות בהנהלה מתקבלות בהעדר קוורום וממילא חסרות תוקף חוקי, המורל והמשמעת בקרב העובדים ירודים וכל זה פוגע בתפקוד החברה. לאור כל אלה היא מבקשת, כי בית המשפט ימנה בורר לתקופת התנהה כדי שיחליט בדבר מינוי מנכ"ל לחברה או את ההליכים שיש לנקוט למינוי מנכ"ל.

עוד סיבה טובה לחטוף אבוקדו

מבצע אבוקדו ברשתות:
קו־אופ והיפר קו־אופ, שופרסל והיפרכל,
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע.

קח פרי ותהיה, לי בריא!

מחיר מירבי לצרכן
עד 3.99 ש"ח לק"ג
הזנים במבצע: אטינגר ופוארטה

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

בנק ישראל

חדש

מציע מלווה קצר מועד

ביום ג', ה־22 בנובמבר 1988, (ערך יום ד' ה־23 בנובמבר 1988) יציע בנק ישראל סדרות מלווה קצר מועד, למכירה, על פי הפירוט:

	מספר הסדרה	סכום ההנפקה	סך הכמות המוצעת במכרז	מזה: למשתתפים „בלי הגבלת מחיר/תשואה" (בל"מ) (מיליוני ש"ח)	התשואה מירבית (באחוזים)	מועד הפדיון
סדרה חדשה ל־182 ימים	0549	200	55	עד 12	20.75	24.5.89
הצעת מכר ל־84 ימים	0239	–	20	עד 5	19.50	15.2.89

בקשות לרכישת הסדרות הנ"ל תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.
ההזמנות תוגשנה בתשואות לפדיון בשיעור שנתי אפקטיבי שלא יעלה על שיעור התשואה המירבי הנקוב לעיל.

בנק ישראל יקבל גם הזמנות לרכישה בלי הגבלת מחיר/תשואה (להלן הזמנות בל"מ).

תשואת המכרז, בכל אחת מהסדרות, תיקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים, על פי הכללים שלהלן:

א. הזמנות בתשואות לפדיון הנמוכות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.
ב. הזמנות בל"מ יסופקו במלואן בתשואת המכרז. אולם, אם הכמות המבוקשת בהזמנות בל"מ תעלה על הכמות המוצעת למכירה, תוקצה הכמות לרוכשים אלה באופן יחסי לסכום הזמנתם.
ג. הזמנות בתשואת המכרז יסופקו במלואן, אולם אם עלתה הכמות המבוקשת בתשואת המכרז על הכמות המוצעת למכירה במכרז בניכוי הכמות שסופקה על פי סעיפים א' ו־ב' לעיל, תחולק היתרה בין המציעים, באופן יחסי לסכום הזמנתם.
ד. הזמנות בתשואות הגבוהות מתשואת המכרז לא תסופקנה.

הסדרות תיסחרנה בבורסה ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב, במחירים הנמוכים משווין הנקוב. הסדרות תפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב בתאריכים הנקובים לעיל.

התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מלווה קצר מועד – התשמ"ז 1987.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

הלוח הכללי

דירות למכירה

• בבקעיים 4, במאבק ק"צ 115,000 דולר (30158) 03-311561 03-313347

דירות בשכ"ח

• בת"א 4 באורחובון קד' מיידי (19171) 08-472676 08-452619

עסקים

• התמחות בגבית חובות וקיום בארץ, בשטחים ומחו"ל בצורה כמעט מיידית 7525096 (19100)

הצעות עבודה

חוק שוויון הזדמנויות בעבודה התשמ"ח 1988

לפי חוק זה אסור למעביד להפלות בין עובדיו או בין דורשי עבודה מחמת מינם, מעמדם האישי או הורותם בשאלות של קבלה לעבודה, תנאי עבודה, קידום, הכשרה או השתלמות מקצועית, פיטורים ופיצויים. אף אסור למעביד לפרסם מודעה בדבר הצעת עבודה אלא אם כן הצעת העבודה צויינה בלשון זכר ובלשון נקבה, בין בנפרד ובין ביחד. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

• שליחים רציניים +רשיון לקטנוע למתמחים תנאים טובים 03-660450 (19189)

• דרושות מטפלות/ים באות למבנו חיש ואפקלטוריה, 03-234605, 03-225486 (19129)

• להנבה מספר 1 בישראל וי.איי.פי שפע הצעות עבודה למלונה ברמה גבוהה (לא פריטות בת"א וחיפה באר שבע ירושלים ואילת הכעונה ימד לכלכן 03-295147 03-288551 03-289121 (19080)

מכוניות

בתי"ס לנהיגה

• המבכן־להנהיגה" לימודי נהיגה עיונים 100% הצלחה, 03-370410 057-75115 (19295)

רוצים לקנות

• מתי קונה תכולות ודירות, 03-391768, ובערב 03-828567, 03-9658678 (18983)

רהיטים

• סלון קומפלט חדש עבויילונים +שולחן 680 ש"ח 03-815585 03-731594 (18975)

הלוואות

• הלוואות עד 15,000 בתנאים מצויינים עד 60 חודשים 0.9% לחודש 03-822978 (19357)

• לשכירים בלבד עד 3000 ש"ח ללא ערבים 03-381721 (19154)

• מיידי עד 5000 ש"ח הכות בע"מ 06-576535 03-9301116 03-660341 06-322887 (19155)

• מיידית לשכירים עד 3000 ש"ח ללא ערבים 03-378112 (19102)

• מיידית לבעלי הכנסה קבועה ללא ערבים עד 4000 ש"ח 03-383132 (19095)

• מיידית לשכירים עד 3000 ללא ערבים תל־אביב בן־יהודה 71 א' 03-384074, 03-241355 הנגב 8 נתניה הרצל 7 053-559372 חיפה נורדאו 21 04-670979, ראשון לציון 03-9666681 תנאים ביותרים לעובדי מדינה מוסדות ובנקים (19063)

• הלוואה מיידית בלי ערבים עד 5000 ש"ח ועם ערבים עד 15,000 ש"ח 03-622450 03-622435-6 (18982)

ריפוי והרזיה

[illegible]

פוליש וניקיון

[illegible]

נרשמו לנישואין

[illegible]

שידוכים

[illegible]

הכרזות

[illegible]

היכרויות

[illegible]

ירושלים

[illegible]

ריפוי והרזיה

[illegible]

הכרזות

[illegible]

חיפה

[illegible]

הכרזות

[illegible]

דרוש
צלם אופסט
בעל נסיון
טל. 03-253211 – הרצל

חברה בין־לאומית לייצור ומסחר מחפשת עבור השלוחה הישראלית באיזור באר־שבע

מנהל כללי

המפעל בארץ (20–10 עובדים) עוסק בייצור ציוד לתעשיה הכימית והמחצבים.
גיל – בסביבות 40.
רקע – טכני ומסחרי.
שפות – עברית, אנגלית
(יתרון לשפה גרמנית נוספת).
אנו מציעים משרה בעלת אתגרים ואפשרויות קידום.
נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 6115 חיפה.

אלמקס – יעילה פי 3 במניעת עששת – משחת השיניים

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
ארלוזורוב – ארלוזורוב 76 – 230746
הבימה – דיזנגוף 17 – 288465

ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191

חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
מתודתקוה
הדקון – ספספר 24 – 910946

בני־ברק – רמת־גן
רמה – ז'בוטינסקי 65 רמת־גן – 7514483
בת־ים – חולון
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אחדון – הופיין 52 חולון – 889153
קופ"ח – עין יהב 2 חולון – 884854
רחובות
כללית – בני משה – 452381
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
סמיאלוב – בר אילן 29 רעננה

אלמקס

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03-433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03-284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הנביאים 26 קומה ג' – 04-523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן הנותן טיפול חירום לבאבי שיניים בהסה עין כרם בחדר המיון – 02-446220
שירותי עזרה ראשונה בשעות
בתל־אביב – 03-5461111
קו לילדים ונוער – 03-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נתניה – 053-335516
כרמיאל (גליל) – 04-988410
כפר־סבא – 052-915999
באר־שבע – 057-418111
קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03-235922
קו פתוח לקשיש 02-690685
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – שדרות רוטשילד 108 בימים א'–ה' מ־9 עד 16.00, טל' 5619463

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות משפחתיות ואופות וכל יתר סוגי המודעות ל"הלוח הכללי" דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה ב"רחוב דיזנגוף" רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל' 246363 239952

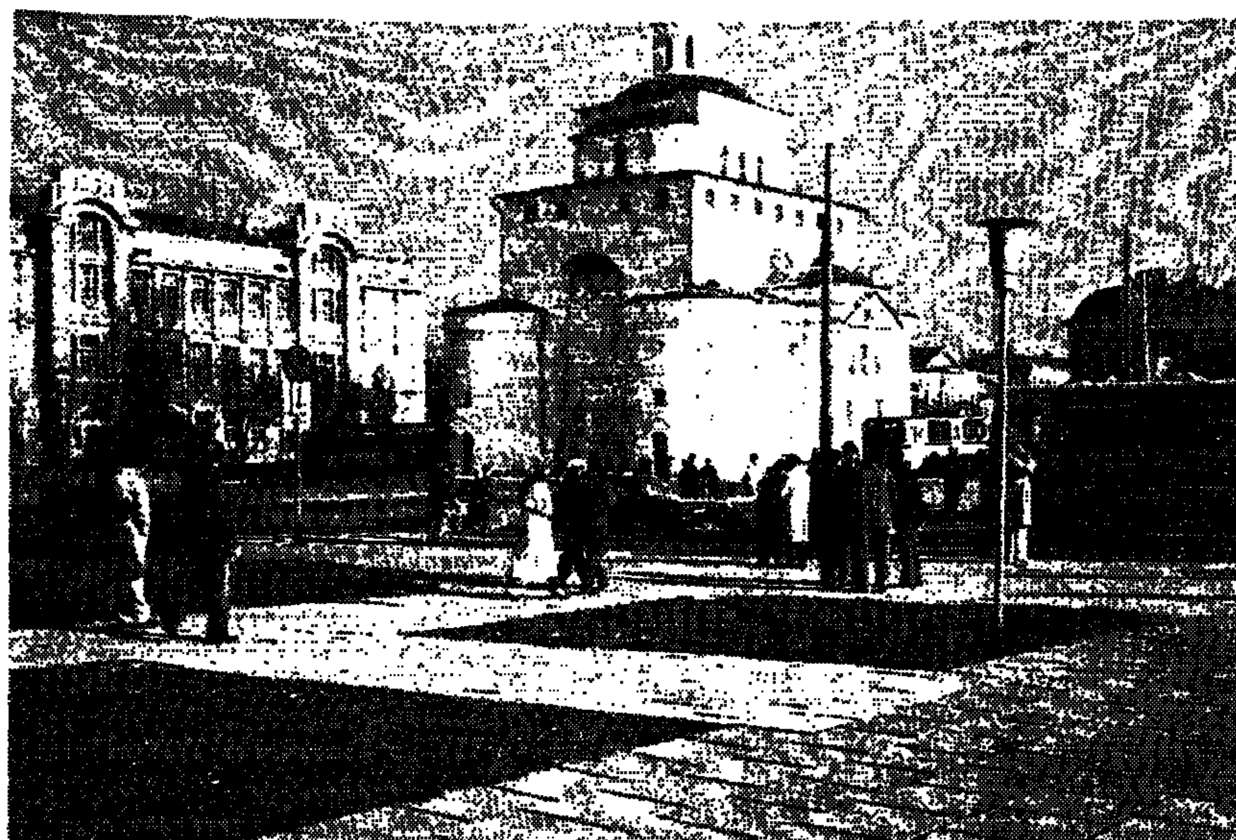

רחוב בעיר ולאדימיר

צילום: דויד מושיוב

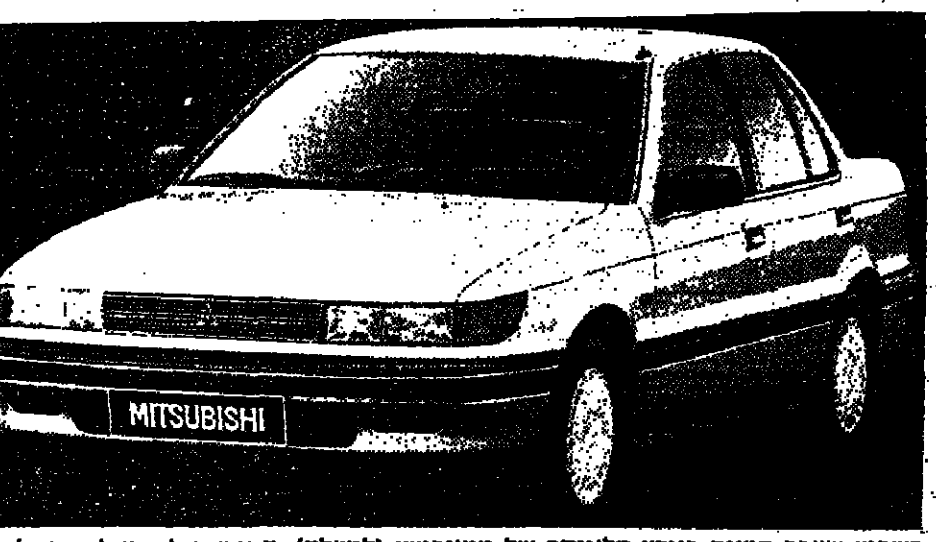

בשבוע שעבר הוצגה בארץ הלאנסר של מיצובישי (למעלה), המוצעת לישראלים בשלושה דגמים: 1,300 עם תיבת־הילוכים ידנית במחיר 31,644 שקל, 1,500 עם תיבה ידנית במחיר 33,900 שקל ואותו הדגם עם תיבה אוטומטית במחיר 36,486 שקל. המנוע בן 1,298 סמ"ק מפיק 68 כ"ס ב־6,000 סל"ד ומומנט של 10.3 קג"מ ב־4,000 סל"ד ואילו המנוע הגדול יותר מפיק 75 כ"ס ב־5,500 סל"ד ומומנט של 12 קג"מ ב־3,500 סל"ד. מכירות מיצובישי באירופה נתונות בקו של ירידה זו השנה השניה ונראה שמשום כך החליטה "להסתכן" בכניסה לשוק הישראלי הפרובלמטי, שרוב היצרנים היפאניים מתרחקים ממנו כמפני אש. במחצית הראשונה של השנה פחתו מכירות מיצובישי באירופה ב־5,400 מכוניות, ירידה של 8 אחוזים, ונתח־השוק שלהן קטן מ־1.06 אחוז אשתקד ל־0.94 אחוז השנה. מכיוון שישראל שייכת לחטיבה האירופית של מיצובישי, עשויות כמה אלפי מכוניות שיימכרו בארץ, לקזז את הירידה באירופה. בו ביום הוצגה מכונית המשלוח של ג'י.אמ.סי., הספארי, היכולה לשמש רכב מסחרי בעל חלונות אטומים ורכב פרטי או מונית. המכונית מפוארת למדי ונראית נוחה. היא מצויידת בתיבת־הילוכים אוטומטית ובמזגן כסטנדרט. היא מצויידת במנוע גדול בן 4,300 סמ"ק בעל שש בוכנות, המפיק 140 כ"ס ב־4,000 סל"ד. הקג"ם המירבי המוצג באונד/רגל, שתירגומו לקג"מ דורש מאמץ נוסף, מופיע ב־2,000 סל"ד. המכונית מצויידת במיתקן המונע זריקת ירכתי המכונית בשעת בלימת־חירום על כביש רטוב. הספארי מוצע בישראל בשלושה דגמים, במחיר 45,724 שקל, 47,619 שקל ו־49,612 שקל. שני דגמי התחתית יקרים במידה ניכרת מטרנספורטר של פולקסווגן, המוביל כיום בשוק, ודגם העילית זול במעט ממנו.

מוסכים / אריאלה זולטן

טיפול כולל אצל ברטו

כאשר הוריד יורם ארידור ב־1981 את המס על המכוניות, הוא שם למעשה פתיון: המס אמנם ירד, אך הפיחות הנמשך שחק בתוך זמן קצר את ההוזלה ולא רק שמחירי המכוניות שבו לקדמותם, אלא אף הרקיעו שחקים. ואולם הישראלים נהנו מאשליית ההוזלה והחליטו לנצלה עד תום. עד שהתפכחו, כבר באו רווחי הבורסה המטורפים וליבואני הרכב לא היו שנים טובות כאותן השנים. בין 1980 ו־1986 גדל צי המכוניות הפרטיות ב־244 אלף, גידול של 60 אחוז.

הגידול במספר המכוניות הדאיג רבים מבעלי המוסכים. מטבע הדברים מכוניות חדשות מקבלות שירות מהמוסכים המרכזיים כל תקופת האחריות ורבים מהנהגים נשארים לבסוף לקוחות של מוסכים אלה. למוסכים המרכזיים חסרונות רבים, אבל בצדם יש היתרון, שהם מתמחים בטיפול במכוניות מאותה התוצרת ויש להם מומחים לטיפול בכל הבעיות השכיחות והנדירות. מוסכים פרטיים מתמחים בדרך כלל בענף אחד – מכונאות, חשמל, פח, צבע, זגגות, צמיגים – וכשיש למכונית כמה בעיות, נאלץ הנהג להתרוצץ בין בעלי המלאכה השונים כדי לטפל בכל הטעון טיפול. המוסך המרכזי פתר בעיות אלה, ואילו המוסכים הפרטיים החלו מאבדים במהירות אפילו לקוחות ותיקים.

החשמלאי התל־אביבי שמשון כוכבא היה מהמודאגים וגם חיפש פתרון. המוסך שלו שוכן באזור של מוסכים. הוא החליט לחקות את המוסך המרכזי והחל לקבל מכוניות ל"טיפול כולל". את בעיות החשמל פתרו הוא ושותפו צבי איפרמן ולאחר מכן העביר כוכבא את המכונית למוסכים שבשכנותו לביצוע יתר הטיפולים. תכניתו הצליחה ואט־אט החלו הלקוחות חוזרים אליו מהמוסכים המרכזיים.

למעשה טיפל בניהולן של המכוניות ברטו, הלא הוא אלברט נימני, בן 33, שגדל במוסך של כוכבא ואיפרמן והתמחה שם במערכות הצתה. ברטו התבלט בקשריו הטובים עם הלקוחות וביכולתו האירגונית וכך החליטו יום אחד כוכבא ואיפרמן לאפשר לו להכריז על עצמאותו. הוא הקים לו חברה משלו בתוך המוסך של כוכבא את איפרמן והחל מקבל את המכוניות ל"אחזקת רכב כוללת".

ברטו מקבל את הלקוח ורושם את תלונותיו. "רוב הלקוחות אינם מתמצאים במרכב", אומר ברטו. "משהו לא בסדר", יאמר אחד. אחר יתלונן, ש"המכונית לא סוחבת". שלישי קובל על "רעש במנוע". ברטו בודק את המכונית, מאבחן את התקלות בהתייעצות עם כוכבא ואיפרמן ומנתב אותה מבעל מלאכה אחד לאחר, עד שהיא חוזרת לאיתנה. לעת ערב יוחזר אותה לבעליה רחוצה, בכל הגלגלים אוויר כדרוש, שמנים במנוע ובתיבת־ההילוכים ומים במצבר.

לברטו, כמו גם לכוכבא ואיפרמן, חוג לקוחות קבוע והם די בודדים בקבלת לקוח חדש. אני עצמי נמנית עם החוג הנבחר הזה ופעם כמעט הודחתי, מפני שחלקתי על דרך תיקונה של תקלה. רק העובדה שצדקתי, גרמה להם לסלוח לי. אישית, אני מעדיף אותם על כל מוסך מרכזי.

ברית־המועצות / דויד מושיוב

להיות תייר

אחד מסימני הגלאסנוסט בברה"מ הוא פתיחת שערי המדינה לתיירים מהמערב

בלנינגראד לא הצלחנו להשיג חוברת בשפה האנגלית, על העיר ועל מכמני התיירות שבה. היו על הדוכנים כמויות גדולות של חוברות בשפות אחרות, כולל צרפתית, אולם לא בשפה האנגלית. הטענה של המוכרות היתה: האמריקאים קנו את כל החוברות. תיירים אמריקאים רבים באים עתה בקבוצות מאורגנות לסייר ברחבי ברה"מ – זאת נודע לנו בעת שהותנו במוסקווה בחודש שעבר, במסגרת קונגרס בינלאומי של כתבי תיירות.

אחד מסימני הגלאסנוסט בברה"מ הוא פתיחת שערי המדינה לתיירים מארצות המערב. לתייר מארץ מערבית המקיימת קשרים דיפלומאטיים עם ברה"מ אין בעיה לקבל אשרת כניסה, באמצעות הקונסוליה או השגרירות הסובייטית בארצו.

המשנה לעורך הבטאון הרוסי "סובייט יוניון", איגור בליאק, אמר לי, כי בשנים האחרונות יש עליה בשיעור 15 אחוז לשנה במספר התיירים הבאים מארצות המערב לברה"מ. בשנה האחרונה הגיעו כ־100,000 תיירים ממערב־גרמניה, 80,000 מארה"ב ותיירים רבים מספרד, מאיטליה, מבריטניה ומארצות אירופאיות נוספות. רובם באים בקבוצות מאורגנות.

הסובייטים עדיין אינן ערוכים לאירוח התיירים מארצות המערב. יש מחסור במלונות ברמה גבוהה וכן באנשי תיירות ובנותני שירותים הדוברים שפות מערביות. בכל רחבי ברה"מ יש 55,000 מיטות בלבד לתיירים. ל"אינטוריסט", חברת התיירות הממשלתית הסובייטית, יש במוסקווה 16,000 מיטות בלבד, בעשרה מלונות. נמסר לי, כי עד שנת 1991 יתוספו 26 מלונות חדשים בברה"מ ובהם 30,000 מיטות. כבר השנה ייפתחו במוסקווה חמישה בתי־מלון חדשים.

אחת הבעיות המקשות על התייר היא הקשר הטלפוני עם העולם החיצון. בברה"מ יש להזמין שיחות בינלאומיות באמצעות מרכזנית, וקבלת השיחה היא עניין הנמשך שעות רבות. במהלך הקונגרס שמעתי מתיירים רבים כי המתינו במשך כל שעות הלילה לקבלת שיחה לארץ מוצאם, ולשווא.

בבעיה אחרת נתקלים התיירים בביקוריהם במוזיאונים. ברוב המוזיאונים, להוציא ה"הרמיטאז'" בלנינגראד, הכיתובים למוצגים הם בשפה הרוסית בלבד. אין כל כיתוב או הסבר בשפה אחרת.

יש המתייחסים לתקלות אלה בסלחנות, נוסח התייר האמריקאי שאמר לי: מה אתה כבר יכול לצפות מהרוסים. ויש המביעים קול מחאה באמצעי התקשורת. באחד הגליונות האחרונים של העיתון הרוסי בשפה אנגלית "מוסקווה ניוז", פורסם מכתבו של תייר מצרפת המתאר תלאות קבוצתו. במסגרת הסיור הם נסעו לסיביר־רוסיה האסיאתית. בנסיעה מסמרקאנד לטשקנט היה עליהם להמתין בלובי של המלון שעות רבות. גם בשדה התעופה המתינו זמן רב למטוס, אשר המריא באיחור ניכר. בטשקנט הגיעה האכזבה לשיאה. בשעה שבע ורבע בערב אמרה להם המדריכה, כי יערכו סיור בעיר ולמחרת, בשש בבוקר, עליהם לחזור למוסקווה. לא ניתן כל הסבר להחלטה שהגיעה ממוסקווה ואי־אפשר היה לשנותה. תלאותיה של הקבוצה נמשכו גם במוסקווה, לא היתה להם כל תוכנית סיורים, והיה עליהם להמתין יום שלם עד אשר עלו לרכבת לקייב. הכותב מספר, כי הסתפק בפירוט חלק מהתלאות שעברו על הקבוצה.

הכתבת שהביאה את מכתב התלונה ותשובת "אינטוריסט" מציינת, כי החברה הממשלתית למדה להתנצל, אבל אין די בכך. שירות תיירות נמדד בהתאם לאיכות, והאיכות פירושה יעילות, התחשבות ואדיבות כלפי התייר – מדגישה הכתבת.

סיפר לי עתונאי, שביקר לפני שנים מספר בברה"מ, כי בפנותו אז אל אזרחים בשאלה או בבקשת הדרכה, התחמקו ממנו, כמעט נמלטו על נפשם. הגלאסנוסט חולל שינוי עצום. התושבים שעמם באנו במגע היו חביבים מאד, נכונים לשיחה ולסיוע.

לאחר ביקור בבית־הכנסת במוסקווה חזרנו למלון במטרו הרוסי המפורסם. ברציף, כאשר המתנו לרכבת, פגשנו בבחור דובר צרפתית. הוא אמר לנו, כי הוא נוסע באותו כיוון ויראה לנו היכן לרדת. התברר כי הוא מהנדס מחשבים במקצועו ומשתכר 250 רובל בחודש. אשתו, מהנדסת אף היא, משתכרת 150 רובל בלבד, כי אינה ותיקה במקצוע כמוהו. המשכורת הממוצעת בברה"מ היא 216 רובל בחודש. יש לא מעטים המשתכרים הרבה מעל הממוצע ואף נהנים מהטבות רבות ושונות מהמימסד. עם זאת, המשכורות הנמוכות עונות על הצרכים הבסיסיים של אזרחי ברה"מ, הודות לחינוך ולביטוח הרפואי הניתנים חינם, וכן הדיור הזול.

לזוג המהנדסים שני ילדים. הם גרים בדירה ממשלתית בת 36 מ"ר ומשלמים שכר דירה, הכולל מים חשמל וגאז, בשיעור 30 רובל לחודש. לרכישת מכונית יש להמתין זמן רב. ואשר למחיר, מכונית "פיאט לדה", למשל, עולה בין 7,000 ל־9,000 רובל.

בסוסדאל היינו גם אורחיו של הארכיבישוף המקומי. ביקרנו בכנסיה בשעת מיסה. המקום היה מלא נשים זקנות, שהצטלבו בדבקות ובאו לשמוע את התפילה. הכנסיה בעיר ולאדימיר, עיר תעשייתית הנמצאת במרחק 150 קילומטר ממוסקווה, גם היא היתה מלאה נשים רוסיות בגיל העמידה וזקנות, עטופות במטפחות צבעוניות.

הארכיבישוף של סוסדאל סיפר לנו, כי הצעירים אינם באים למיסות. מצבם כנראה טוב ואין הם זקוקים לאלוהים. לדבריו, יש אימרה: כאשר רע לאדם הוא פונה לעזרת האל וכאשר טוב לו אין הוא זקוק לסיוע מהאלוהים.

נשים רוסיות מצטופפות בפתח כנסיה (צילם: דויד מושיוב)

אגף חדש במוזיאון חדרה

במוזיאון החאן בחדרה נחנך בימים אלה אגף חדש, "כל ההתחלות". מוצגים בו ימיה הראשונים של חדרה, תהליך רכישת אדמותיה והמגורים בחאן המקומי. באגף החדש באים לידי בטוי תולדות ההתיישבות בארץ־ישראל, היחוד של אנשיה והרצון להמשיך חרף הקשיים. בתצלום: חדר משפחה בחאן; השיחה מושמעת מעל גבי קלטת.

דויד מושיוב

כשל בין משרדי

האנדרלמוסיה בנת"צים במבואותיה הצפוניים של תל אביב משקפת את ההתנגדות הציבורית העזה לנטילת נתיבים בצירי־תנועה עמוסים

אחד מבקשי פתיחת נתיבי [illegible] לתחבורה ציבורית (נת"צ) [illegible] קלאב דרך צומת מורשה וצומת הכפר הירוק. ראשי הקאופרטיב טוענים, כי בשעות־השיא נמשכת הנסיעה מכפר סבא לתל אביב שעה ויותר. להערכתם, יוכלו האוטובוסים לעבור דרך זו בחצי שעה, אם יפתח נת"צ.

נתיבי תחבורה ציבורית קיימים כעת במבואותיה הצפוניים של תל אביב, מרמת אביב כמעט עד התחנה המרכזית. משרד התחבורה רצה גם לפתוח נתיב כזה בין הרצליה וצומת הקאנטרי קלאב. כוונתו הוכשלה על ידי מע"צ, השייכת למשרד הבינוי והשיכון של השר דוד לוי, שלא הציבה את השילוט הדרוש. אף על פי שהנתיב סומן בפס צהוב, באין השלטים המתחייבים כחוק, אין אפשרות להביא עבריינים לדין, שכן אין עבירה.

המשטרה נמנעת מאכיפת תקנת הנת"צים גם בתוך תל אביב, שם סומנו ושולטו הנתיבים כחוק. כאן מתקשה המשטרה באכיפה, מפני שנהג הנלכד כשהוא נוסע בנת"צ, טוען שכוונתו לפנות ימינה בצומת הקרוב, דבר המותר, ועכשיו כבר באמת יעשה זאת. לפיכך גם כאן אין עבירה. ברחוב המסגר, שם קיים נת"צ בכיוון דרום, אין הוא משמש למעשה אלא את כלי הרכב החונים בפתחי המוסכים הרבים המצויים שם.

הנת"צ האפקטיבי היחיד מצוי במרכז דרך פתח תקווה, מרחוב המסגר עד בית "ידיעות אחרונות".

האפקטיביות של נת"צ זה נובעת מכך, שהופרד פיסית מהמסלולים המשמשים את יתר כלי הרכב. כך גם נשמר הנת"צ בדרך בר־צבי בירושלים, בואכה בית הכרם, שהופרד גם הוא פיסית משאר המסלולים.

האנדרלמוסיה בנת"צים במבואותיה הצפוניים של תל אביב משקפת את ההתנגדות הציבורית העזה לנטילת נתיבים בצירי־תנועה עמוסים ביותר לצורכי התחבורה הציבורית. יו"ר ועדת הכנסת לבטיחות בדרכים, ח"כ אוריאל לין, רואה בנת"צים בזבוז משאבים, שכן אין די תנועת אוטובוסים [illegible] של הנתיבים הללו. אחרים קובלים, שהאוטובוסים והמוניות אינם מסתפקים בנתיב המיוחד להם, אלא פולשים לנתיבים המיועדים לשאר כלי הרכב. נסיה זו שלהם מהווה סכנה של ממש ברחובות בן יהודה ודיזנגוף בתל אביב. גם כאן אין המשטרה מתערבת.

קואופרטיב דן הכניס באחרונה לשירות בקו 25 אוטובוסים מפרקיים, היכולים להסיע עד 150 איש. האוטובוסים הללו כבר הקלו במידה ניכרת על העומס בקו זה, המחבר את בת ים עם אוניברסיטת תל אביב לאורך צירים מרכזיים בשתי הערים. ראשי דן הרבה פחות קולניים בתביעותיהם לנת"צים מעמיתיהם באגד. עם זאת סבורים בשני הקואופרטיבים, שלא יוכלו להביא לשיפור ממשי נוסף בשירות, לעוד הוזלה ניכרת של העלויות ולהתייעלות פנימית אמיתית נוספת ללא איחוד שתי האגודות. לדעת אגד רק האיחוד יוכל להקטין את תנועת האוטובוסים בגוש דן ב־15 אחוז באמצעות ביטול כפילויות בקווים.

איחוד שני הקואופרטיבים נתמך על ידי שני שרי תחבורה לשעבר במפלגת העבודה, שמעון פרס וגד יעקבי. אולם שר התחבורה הנוכחי חיים קורפו מגלה התנגדות נמרצת לאיחוד והוא נתמך על־ידי צמרת משרד האוצר. העצוב הוא, ששאלות אלה, החשובות לתושבי גוש דן כולו, למיליון־מיליון וחצי אנשים, לא נדונה כלל במערכת הבחירות הזאת.

מכוניות / יפה אברמוביץ'

מגיע עידן כלי־הרכב האישיים

העליה ברמת־החיים באירופה ובארה"ב יצרה ביקוש למכוניות המיועדות לשמש לבילוי חופשות ולעיסוק בתחביבים שהן שילוב של רכב פרטי מהודר עם כושר הטענה, גרירה ועבירות כשל רכב מסחרי

כאשר החלו לפני שבע שנים הדיונים ב"ועדה העליונה לאיסטרטגיה של המוצר (PSK) של פולקסווגן על אפיוניו דגם הפאסאט החדש, אשר הוצג לאחרונה בארץ ואירופה, היתה ההחלטה בדבר אופיו העתידי של דגם הווריאנט (סטיישן) אחת מהחלטותיה הראשונות והיותר קלות. הווריינאט, שהוא אחד מדגמי הסטיישן המצליחים ביותר באירופה, תוכנן לפני כ־20 שנה כרכב דו־תכליתי: משפחתי ומסחרי. קהל היעד שלו היה סוחרים, שאין ידם משגת רכישת שני כלי־רכב וזקוקים לרכב מסחרי בבוקר ורכב משפחתי בשעות הערב וימות פגרה וחופשה.

עם עליית רמת־החיים הלך והשתנה בהדרגה אופי הקהל הרוכש מכוניות סטיישן: במקום סוחרים ואנשי עסקים, שהלכו ורכשו שתי מכוניות (מסחרית ופרטית), החלו לרכוש אותן לקוחות, שהתעניינו ברכב משפחתי נוסף לשעות הפנאי: ליציאה לסקי, לצייד, דייג, שייט, קמפינג, טיולים, ביזוטים ועוד. נוצר הצורך להתאים למענם את מכוניות הסטיישן ומלבד אלה – להציע להם מכוניות ממיגוון הדגמים הקיים כרכב פנאי המותאם למטרה זו מראש.

מגמות אלה היו לנגד אנשי פולקסווגן בבואם לדון בדור השלישי של הפאסאט ועל־כן החליטו כי דגם הפאסאט וריאנט יפותח כרכב פנאי ולא כרכב דו־תכליתי. מהחלטה זו נגזרו כל שאר ההחלטות בדבר גודלו, תכנון הפנים שלו, אביזריו וציודו. ואכן, דגם הווריאנט החדש, אשר בשיווקו הוחל לאחרונה באירופה ובישראל, מוצג כיום כרכב פנאי ומכונית למשפחות מרובות ילדים או משפחות רב־דוריות. את מקום הווריאנט כרכב דו־תכליתי הלך ותפס בהדרגה דגם הטרנספורטר לגווניו.

את מגמת רכב הפנאי אצל יצרן זה בישר כבר לפני שש שנים דגם הקרוול, המבוסס על דגם הטרנספורטר המסחרי: מושבים מהודרים ונוחים לנוסעים, שטח גדול למטען, ציפוי וריפוד דפנות ורצפות, מיגוון צבעים רחב, אביזרי נוחיות רבים ועוד. המגמה הכתיבה את עצמה מסחרית והביקוש לדגמים אלה הלך והתרחב בהתמדה עד כי נוצר הצורך להציע מספר גדל והולך של רכבי פנאי, המבוססים על דגמים קיימים של החברה.

אין להתפלא, איפוא, שאחד ממוקדי התצוגה של פולקסווגן בתערוכת הרכב, שנערכה לאחרונה בבירמינגהאם (אנגליה), היה הצגת שני דגמים חדשים של רכב פנאי:

• טנדר קדי־ספורט, המצויד במנוע מזרק דלק בנפח 1.8 ליטר בעל הספק של 95 כוחסוס. עיצובו החיצוני של הקדי ושל תא הנהג דומים לזה של הגולף ג'י־טי־איי ואף צבעיו. הספורט־קדי הוא בעל כושר גרירה מירבי של 800 ק"ג – כושר המספיק לגרירת סירה קטנה או קרון שינה.

• טרי סטאר, המבוסס של פולקסווגן טרנספורטר כפול הקבינה סינכרו בעל הנעה מתמדת על כל הגלגלים (4X4). מנועי הטורבו של הטריסטאר הם בעלי הספק של 112 כוחסוס (בנזין) ו־70 כוחסוס (דיזל). כושר הגרירה של הטריסטאר 112 כוחסוס הוא 2 טון ולפיכך הוא מסוגל לגרור גם קרוואן. צבעיו ועיצובו החיצוני הם מרהיבי עין. תא חמשת הנוסעים שלו הוא מהודר: שטיחים מדופן לדופן, דפנות מצופות, ציוד ואיבזור ברמת הגימור הגבוהה ביותר של פולקסווגן (GL) ומלבד אלה, כמובן, נרתיק מפות מיוחד.

משטח ההטענה האחורי שלו הוא כשל הדגם הרגיל ומיועד להטענת ציוד הנופש או התחביב. הנעת הסינכרו של הטריסטאר עושה אותו לרכב לכל מזג־אוויר ופני קרקע ובכך הוא מתאים למיגוון שלם של הרפתקנים וחובבי נסיעה "מחוץ לדרך" (OFF ROAD).

הצטרפו לתצוגת רכבי הפנאי של פולקסווגן גם דגמי קרוול ותיקים וחדשים יותר בעלי ציוד מגוון ורמות גימור שונות, פלורואן, אל־טי ואן, פאסאט וריאנט וכן דגמי אודי 100 ו־200 אוואנט (סטיישן) קוואטרו בעלי מנועי טורבו רבי־עוצמה וכושר גרירה גבוה במיוחד.

יצרני הרכב יודעים: עם העליה ברמת־החיים, המתבטאת, בין השאר, ברכישה הולכת וגדלה של מכוניות, יהיה עליהם להתאים את המכוניות לצרכים וטעמים אישיים רבים ומגוונים. כבר היום ברור, שאת דגמי העתיד יש צורך לתכנן למספר גדול של וריאנטים ואת מתקני הייצור להכשיר בהתאם לכך. אומר פרופ' זייפרט האחראי למחקר והפיתוח של פולקסווגן במועצת המנהלים שלה: "אנחנו יודעים כי בעתיד הלא־רחוק נצטרך לבנות לכל לקוח את המכונית האישית שלו על־פי טעמו וצרכיו המיוחדים. הבעיה שלנו אינה לתכנן אותן וכיצד להציע לו אין־ספור אפשרויות, כי כבר היום ניתן, למשל, לקבל 100 וריאנטים של גולף, אלא להמשיך ולייצר את המכוניות האישיות בקצב ובעלויות הנוכחיים".

טרנספורטר סינכרו כרכב פנאי: עבירות, כושר גרירה ומקום רב לנוסעים ולמטען. הסוס הגיע בעגלה ש"נרתמה" למכונית.

כוכבים ולילות

מופע
אחרי 20 שנה
שושנה דמארי, מופע ראשון, כפר מנחם, 17.11

מעריציה הרבים של המלכה הבלתי מוכתרת של הזמר הישראלי יזכו השבוע לחוויה יוצאת דופן: שושנה דמארי תופיע ביום ג' הקרוב בהיכל התרבות התל־אביבי, במסגרת סיבוב קונצרטים, אותו פתחה בסוף השבוע בכפר מנחם.

בשמלה לבנה, על במת אולם הקיבוץ רחב הידיים, 17 נגנים לבושים שחור ולבן מצטרפים אליה כשעל הניצוח – מתי כספי. „אני רוצה רק לומר שאני נרגשת מאוד", פותחת דמארי, „מפני שעברו למעלה מ־20 שנה מאז שערכתי קונצרטים מעין זה. חזרתי אליכם, אני מקווה שבמימבי, ואני מקווה שאמשיך עוד 20 שנה, אפילו אם אדדה עם מקל וכמו שמתי כספי אמר: 'את תרדי עם מקל? בראש המקל יהיה לך מקרופון'". בתום כל שיר, לא תשכח דמארי לתת את הקרדיט לתזמורת ולמתי. החלק הראשון שייך לקלאסיקה של דמארי: „הרועה הקטנה", „אני מצפת" וכו'. בסופו, היא נותנת את „אור" – *בחוזקה וברגש*.

חלקו השני של הערב, נראה מבטית, משעלה בועז שרעבי לבמה. „אני היום חוסה בצילה של שושנה ואני חושב שזו הגשמת חלום", הוא אומר. ומיד לאחר מכן הוא פונה לשיר את „לשיר איתך". „לך רציתי להודות מזמן, כלנית הבאת לי מתימן... טוב לשיר איתך פתאום, זה כמו חלום...". ודמארי, בשמלה ורודה הפעם, עטופה במעין גלימה, עולה וממשיכה איתו. בהמשך, היא פונה לחומר תימני אותנטי – „אם ננעלו", הקהל התימני ענה „אהוהה" איפה שצריך.

בערב מתגלה גם הפן ההומוריסטי של דמארי, בבצעה את שירם של נתן אלתרמן ומשה וילנסקי – „בחדר הכובות", בטון והיגוי ילדותיים. ובסוף בסוף, איך לא – „כלניות".

כל המרכיבים שחברו לערב הזה: תזמורת, עיצוב, תאורה (נהדרת), מתי כספי וגיבורת הערב, הצטרפו לכלל איכות צרופה.

הדס מגן

פסטיבל הגיטרה
גיטרה ספרדית

„הפסטיבל הבינלאומי לגיטרה" המתקיים בארץ, בפעם החמישית, ביוזמתו ובארגונו של גיורא נאור מארח השנה, בין השאר, גם את הגיטריסט הספרדי, יליד אנדלוסיה, פדרו איבאנייס. שמעתי את נגינתו, בחלק הראשון של המופע בירושלים שכלל בחלקו השני „רסיטל" שלם בביצוע הגיטריסט גי לוקובסקי והחלילן מארק גראוולס – שניהם מבלגיה. כוכב הערב, במובן הטוב ביותר של המושג הזה, היה איבאנייס. חבל שתכניתו היתה קצרה יחסית ולא איפשרה, למעשה, הנאה שלמה מנגינתו המצויינת. הגיטריסט המעולה הוא ממשיך נאמן ונציג מובהק של מורשת אנדרה סגוביה. ממיתרי הגיטרה שלו הופקו צלילים בגוונים עדינים במשמעת מאופקת, כביכול, ששמרה על החיוניות הפנימית של הקטעים. סגנון נגינה אצילי, מכובד ואופייני לרוח הספרדית האמיתית. נהניתי לשמוע את יצירות אלבניז ובמיוחד את ה„אסטורייאס" משכרת החושים שזכתה באצבעותיו של איבאנייס לפרשנות מהימנה, „ספונטאנית" ושופעת יופי. איבאנייס מנגן כאילו לעצמו ואם זאת מצליח ליצור קשר עם מאזיניו. גם הקטעים של וילה לובוס, מומפו וטארגה הושמעו בדרגה גבוהה של טכניקה מלוטשת וביטוי רגיש.

הצד המאכזב בהופעתו היה המבחר המקוצר והצנוע. לגיטריסט ברמתו של איבאנייס ראוי היה להקצות זמן מרכזי (גם בירושלים). באתי לפסטיבל לגיטרה ומצאתי עצמי, משום מה, במעין „פסטיבל לחליל". בחלק השני נוגנו, כאמור, קטעים רבים לחליל בליווי גיטרה. אבל זה כבר על בן סיפור אחר. מכל מקום הזמנתו של גיטריסט ברמתו של איבאנייס, לנגן בארץ, היא יוזמה במקומה. מי שלא הספיק להאזין לו בביקורו הנוכחי יצטרך להסתפק, בינתיים, בהאזנה לתקליטיו.

ישראל דליות

בתחרות הארצית לגיטרה, שנערכה בסמיכות לפסטיבל ולפני פתיחתו הרשמית, זכו במקומות הראשונים: **ירון חסון** (בקבוצת הבוגרים), **פיני אלקיים ואייל לבר** (בקבוצת הצעירים). נוסף על הפרסים הכספיים הוזמנו הזוכים להופיע במסגרת אירועי „מפגשים" בחודש מארס הקרוב ובפסטיבל לגיטרה בשנה הבאה.

שחר סגל, במאי צעיר

שחר סגל, בן 24, זכה לפרסום ראשון דווקא כשחקן, בסרטו של רנן שור „בלוז לחופש הגדול". מחר יזכה סגל להכרה רשמית גם כבמאי, עת יוקרן במוזיאון תל־אביב סרט בן 45 דקות – „גימדי", שביים כפרוייקט עצמאי במסגרת לימודיו ב„בית צבי". את הסרט עשה לפני כשנה וחצי. מאז ביים סרטוני פרסומת, תשדירי שירות שזכו בפרסים ואת תשדירי חד"ש לבחירות.

מספר סגל על „גימדי": „היה לי תסריט והלכתי וצילמתי. שמונה ימים בדירה אחת. כשהרעיון הוא לא ליצור תחושה של אחד לאחד עם החיים, אלא של משהו מבודד מהחיים ובגלל זה יותר גדול מהם". סיפור המסגרת בנאלי: גבר פוגש אשה. מתאהבים. עוברים לחיות בדירה אחת. סדקים נוצרים במערכת היחסים. בגידות קטנות. פרידה ומפגש מחודש לאחר זמן. הצלם רון קדמי, סטודנט דאז ב„בית צבי" והיום צלם אופנה, מדגיש בעבודתו בסרט את הכוונה של הבמאי: „לא ליצור תחושה ריאליסטית לחלוטין, אלא ליצור את הבידוד ואת התחושה שאין מציאות מחוץ למציאות המוצגת בפריים", כדברי סגל.

בימים אלה, אגב, מביים שחר סגל הצגה ב„בית צבי".

ורדה צימרמן

מנצחים אורחים בפילהרמונית

שני מנצחים מפורסמים, מהבולטים והמבוקשים ביותר כיום בעולם, נענו להזמנת הפילהרמונית הישראלית ועתידים לנצח על התזמורת, בסדרות למנויים, בעונה הבאה: **ניימי ירווי**, יליד אסטוניה, שהשתקע במערב, המנהל המוסיקלי של תזמורת גטבורג בשוודיה והתזמורת הסקוטית הלאומית, המוכר מתקליטיו המשובחים הרבים ו**מאריס יאנסונס**, יליד ריגה, בן ה־45, מנהלה המוסיקלי המוזהר והמצליח של הפילהרמונית של אוסלו, המנצח בקביעות על הפילהרמונית של לנינגראד (לצידו של יורי טמירקאנוב) ועל התזמורות החשובות בבריטניה ובארה"ב. תקליטיו עם התזמורת הנורווגית, שהופקו בשנים האחרונות, זכו לפרסים יוקרתיים, לשבחי הביקורת ולהצלחה עצומה בארצות רבות.

ישראל דליות

בידור
עד מאה ועשרים
„הגשש החיוור" – חגיגה מס' 3, בית־החייל

„אני שמח שבאתם לחגיגה מס' 3 שלנו. אני אפילו רואה פה כמה צופים מוכרים", פתח שייקה את החגיגה. „ונפתח במערכון מהווי החיים הירושלמי – 'שבת שלום', בתפקידים הראשיים: שייקה, פולי וגברי".

כמו יין טוב, גם הגששים רק משתבחים עם השנים. המיתון השודד בשוק הבידור, הוא מהם והלאה. מה מיתון, מי מיתון? גשש זה גשש זה גשש. הם הדבר הישראלי, האותנטי המייצג ביותר שקיים במדינה הזו. הם ההמחשה המדוייקת והמוצלחת ביותר שלנו. הם ההגדרה המשותפת, הרחבה והכוללנית ביותר של הציבור הישראלי. *פלח השוק* שלהם כולל ימין ואת השמאל, אשכנזים וספרדים, חסרי ובעלי השכלה, חסרי ובעלי אמצעים, ובקיצור נמרץ, את כולם. כחומר ביד היוצר, כך אנו בידיהם. ולחשוב שאחרי רבע מאה הם עדיין מצליחים לגרום *לציבור שלם, לאולם שלם, לשכב על הריצפה... הגשש* הפכו כבר מזמן לחלק אינטגראלי מהטרמינולוגיה היומיומית שלנו. וברוח מערכת הבחירות – ה„מצע" שלהם הוא אולי המוצלח ביותר שיכול להיות. הם כמו בדור ארגעה – לכל סיטואציה, לכל זמן ולכל אחד. אם יש עוד דבר כזה שנקרא: סולידאריות חברתית, הרי שהם הסולידאריות החברתית בהתגלמותה.

כעת הם עובדים על חגיגה מס' 4 שתצא בעוד מספר חודשים ובינתיים, הם מנסים ללכת בצד האקטואליה. וכך, המערכון „המשגיח על התופים" מובא כאן ברוח נגע הדת המתפשט – „...כל האברכים ימינה וכל הבתולות שמאלה... אני מצטער. אלו ההוראות האחרונות. יש טענות, תפנו לש"ס". בכלל, הרב פרץ זוכה כאן לאיזכורים לא מעטים, וגם גנדי („מה זה, כמו היום, שכל גנדי נהיה טרנספר?..."), וריקטור תייר („מה יש לשני אנשים לעשות על המרפסת? אני יודע, אולי חוג בית של ריקטור תייר. הוא ואשתו...")

בסוף, אמר גברי: „אנחנו איתכם עד הבוקר. אז אם יש משהו שאתם רוצים...", ומתוך הקריאות הרבות שנשמעו כהרף עין הצלחתי לשמוע רק את „כלא שש", והוא המשיך: „אתם רואים, אנחנו בדיוק כמו המדינה. אין לנו קונצנזוס". בדבר אחד יש קונצנזוס – העם הולך – הגששים.

הדס מגן

חלקיקי אנוש של סוניה נטרא

במוזיאון „יד לבנים" בפתח־תקווה מוצגת תערוכה מעבודות הפסלת **סוניה נטרא** – „חלקיקי אנוש". הדמויות הקטועות וחלקי הפורטרטים נקשרים אסוציאטיבית לממצאים ארכיאולוגיים. גם כאן, כמו באמנות הפיסול היוונית והרומית, הוויית האדם עומדת במרכז היצירה. הדמויות, העשויות חימר שרוף, מצליחות לאצור בתוכן תחושות, תנועות והבעות.

סוניה היא מורה ומתכנת לאמנות במדרשה למורי ציור ברמת השרון. היא דוגלת בחיפוש האישי ובאינדיבידואליזם ונגד סגירות בתוך ארס אמנותי מסויים.

אתי גורדון

מפגש רוק מחומש

מפגש רוק אטרקטיבי ויוצא דופן יתקיים הערב (21.00) ב„אלנבי קולנוע תיאטרון". בערב ישתתפו חמש להקות רוק, מוכרות יותר ומוכרות פחות, ותיקות יותר וותיקות פחות: *„ויזאל"*, הכוללת ארבעה נגנים וזמרת; *„מיסי די"*; *„ארוזיה"*; *„פרדוכס"*; *„ותיקי הבריגדה"*.

„גוגו" על הבמה

להקה צעירה בת שנה, בשם „גוגו", תעלה לראשונה על הבמה בתל־אביב ביום ג' הקרוב ב„מרתף העליון" ב„בית־ליסין". לפני כן הופיעו בפסטיבל ערד, וב„פאבליק" בחיפה. ארבעת החברים הם אחרי שירות צבאי – **ניר גוף**, באסיסט וזמר, הכותב את כל הטקסטים, **יואב וילונסקי**, קלידים, **גיל ציגלר**, מתופף ו**דרור אורגד**, גיטריסט. הלחנים של גוף ווילונסקי.

הדס מגן

חברים זוכרים את מוישל'ה
ערב ראשון למען הקרן לקידום אמנים צעירים ע"ש משה איש כסית, ייערך בסוף השבוע ב„קאמרי"

בערב ראשון בסידרת ערבים למען הקרן לקידום אמנים צעירים על־שם משה איש כסית, יופיעו ביום שישי השבוע, בהתנדבות, שמוליק קראוס, אריק לביא, יצחק קלפטר, שלום חנוך, אריאל זילבר, טליה שפירא, תיקי דיין, מתי משונוב, יענקלה רוטבליט, „משינה", רבקה מיכאלי, רבקה זוהר, דורי בן־זאב, יבי ועוד ועוד. הערב יתקיים בתיאטרון הקאמרי ובו ישולבו מילים לזכרו של מוישלה, להנצחת זכרו במלאת שנה וחודש למותו. האירוע נקרא: „זוכרים אותך, מוישלה" וכספי הכרטיסים יופרשו לקרן לקידום אמנים צעירים, שמוישלה פעל רבות למענם.

עיינה אילון, המפיקה והמארגנת: „מוישלה עזר לאמנים צעירים בצורה בלתי רגילה. לצערי, עזר פחות לעצמו". גופים נוספים חברו כאן לתרומה, ביניהם חברת „בטי בס" שתיתן הגברה ותאורה חינם, אולפן העריכה „מיגוון", שיקרין סרטים שעשה מוישל'ה, „חדשות" ו„העיר" שנתנו מודעות בחינם, „ידיעות" בהנחה וכמובן תיאטרון הקאמרי שנידב את האולם.

אילון: „הקרן מאוגדת בעמותה רשומה שחברים בה אודי ליפשיץ, אלברט כהן, אריק לביא ויצחק קלפטר. הם יישבו מדי פעם ויבואו בקשרים עם אנשים וידונו לגופו של עניין. חוץ מזה יארגנו אירועים שונים. צביה איש כסית, אחותו של מוישלה הבטיחה לארגן כל שנה, ביום הולדתו של מוישלה מכירה ב„כסית", שם יעמדו למכירה כל מיני דברים מיוחדים. קשה לעשות ערב כזה, כי הכל בנוי על טובות. אבל הכי חשוב שהשם שלו ייזכר".

אילון, שהיא גם בעלת הרעיון, ומכירה את מוישלה מגיל שלוש, חזרה כעת מניו־יורק, שם היתה לה תוכנית רדיו פרטית. בעבר הרחוק יותר היתה שדרנית בגל"צ.

הדס מגן

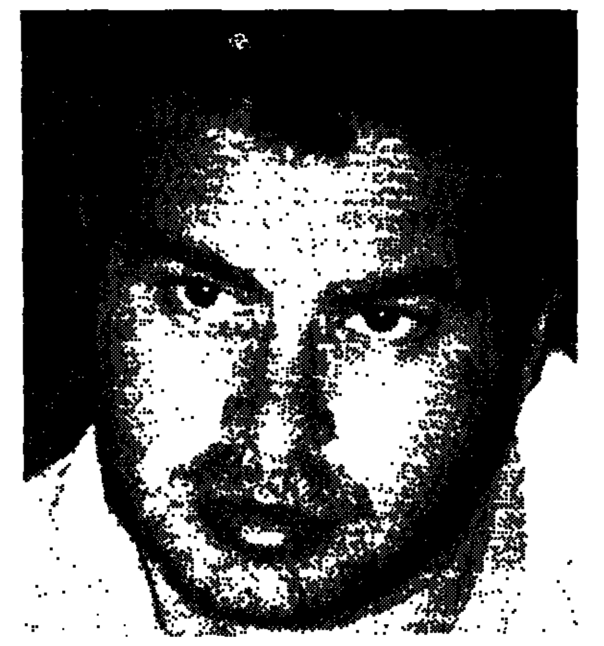

„מעבר לקשת", הופעות נוספות

20,000 מאושרים זכו לצפות במופע המוצלח של דודו פישר „מעבר לקשת". הביקוש המתמשך הביא להחלטה להוסיף שמונה קונצרטים בדצמבר. המופע כולל קטעים הלקוחים ממחזות זמר וסרטים מוסיקליים שהוצגו לאורך 25 השנים האחרונות. ביניהם שירים מתוך: „פורגי ובס", „כרמן ג'ונס", „סיפור הפרברים", גבירתי הנאוה", „אוליבר", „כלוב העליזים", „הקוסם מארץ עוץ", „שיער", „צלילי המוסיקה", „אנני", „חתולים", „פנטום האופרה" ועוד. 10 נגנים וחמישה זמרים מלווים את פישר במופע. על התירגום והעריכה אמון אהוד מנור. צדי צרפתי מביים. **אלדד שרים** מעבד, מנצח ואחראי על הניהול המוסיקלי.

הדס מגן

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד־כאן – רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 תלמוד – שניים אוחזין – בעיא 2.
08.40 מסך לספרות יסודי – גשם יחי.
09.00 אנגלית (ו').
09.20 השעה שלנו – המפרזר מכפר אזיר.
10.30 אנגלית (ז').
11.00 חשבון (ה') השבר מהו – ציר המספרים.
11.15 צרפתית.
11.35 ביאוגרפיה (ה'־ו') – כפר דייגים בהודו.
12.00 אנגלית (י').
12.15 ספרות (ז'־ט') – מעשה בנעליים א'.
13.00 אנגלית (ט').
13.30 הסטוריה כללית – מגנה־כרטא 2.
14.00 עד־כאן, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: המוסיקה של באך – המקלדות של באך. פסיכולוגיה – שיפוט מוסרי.
15.00 חי ביגבה – מחלת הצחוק – בינבה מצחקת, צוחקת ואינה יכולה להפסיק. בובי מחפש תרופה שתפסיק את הגהוק והצחוק של בינבה (כ).
15.10 רחוב סומסום – קיפי מבצע פעולות בילוש ומצליח ללכוד גנב.
15.40 שעת כושר.
15.50 עבים בא (זהירות בדרכים) (פרק 5) – הילדים מפתיעים את אוטוס ולוקחים אותו לטיול באוטובוס. אוטוס לומד את הסכנות הכרוכות בחציית כביש אחרי ירידה מאוטובוס ואף נוכח שברגע האחרון נמנעה תאונה.
16.00 הקוסם מארץ עוץ (פרק 37) – מי הוא הנסיך פזז – עד כה נכשל החיפוש אחר הנסיך פז. רבוטיק נגע בטעות באחד הפסלים והפך בעצמו לפסל ברזל. האריה התנדב למצוא את הנסיך אך נכשל. האם יצליחו חבריהם להשיב אותם ואת הנסיך לחיים?
16.25 כך היו חיינו (פרק 35) – כולנו נוסעים לים – מר דוסון מקבל בפעם הראשונה חופשה בתשלום ומשפחת דוסון מחליטה לצאת לנופש על שפת הים.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 קח סיכון – שעשועון לילדים בני כל הגילים חידונים, משימות „בלתי אפשריות" ומסלול מכשולים מסורף בהשתתפות ילדים מכל רחבי הארץ.
18.00 כוח המתח – סידרה בהמשכה. פירמידת החושך – היום הראשון ארגון קוברה מצליח להחדיר גיס חמישי לחללית של כוח המתח ולהרוס את מטה הכוח. זה שלב ראשון בתכנית להקים פירמידת חושך.
18.20 סרט הנפשה.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 עם הכוכבים. הפעם עם להקת הרוק הכבד הבריטית „בתולת הברזל". הלהקה זכתה להצלחה גם בארה"ב.
18.45 חידושים והמצאות – תכנית שבועית המביאה מחידושי המדע. 1. מחשבים לחירשים – בעזרת המחשב סטודנטים חירשים מפתחים את כשרונם בשפה האנגלית. 2. שמירה על איכות הסביבה – זיהום מי התהום מריסוסים למיניהם ופגיעה באדמות החקלאיות מטרידים את המדענים החוקרים את איכות הסביבה. 3. תקליטוני לייזר – חלקם של תקליטוני הלייזר בתחום התיעוד והבידור הולך וגדל.
19.00 יומן השבוע (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 אלף – שם הפרק: „מישהו שיטנית עליי" (חלק ב') אלף מצליח להבריח פורץ, אך לא בלי שיסתבך הוא עצמו.
20.30 בין הכסאות – מגזין דו־שבועי בענייני משפחה וחברה, בשידור ישיר.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 לקראת שידור.
21.50 שושלת – הפרק המאה ושמונה: מצבה של דומיניק אנוש. בלייק אומר לסטיבן כי יעמוד לצדו, בלי להתחשב בנטיותיו המיניות. קריסטל ואשלי רבות זו עם זו. דקס שב חולה משליחותו הסודית. אלקסיס מתכננת להשיא את אמנדה לנסיך מייקל.
22.35 מצב הרוח – מגזין לענייני תרבות ואמנות.
23.20 „מים שקטים" – מותחן. (הפרק החמישי) „כוחות האופל". חיפושה הנואש של גמימה אחר תלמידה בייס הנעדרת מוליך לעימות מאיים.
23.50 פסוקו של יום; חדשות הלילה ומוסף הספורט שער ראשון.

ערוץ 2

18.30 מה נשדר הערב.
18.35 „החרגול והנמלה" – סרט הנפשה בדיבוב עברי. משל מאת איזופוס. האביב בא לעמק. כל החרקים בילו את זמנם במשחק וטיולים. אך יותר מכולם נהנה החרגול. באחד הימים, ראה החרגול את הנמלים סוחבות אוכל למחילתן ומתכוננות לחורף. צחק החרגול על שבימי שמש נאים עובדות הנמלים כה קשה. משהגיע החורף הקר, לא נמצא לו ולאשתו כל מזון או מחסה. מיואשים, נדדו הם ביער המושלג עד אשר גילו את ביתה של הנמלה. ועל כך נאמר: „לך אל הנמלה, עצל..."
18.46 „בחזרה לחלל" – סרט מדע. מעבורת החלל מהווה את אחד ההישגים האדירים של האדם במלחמתו לכיבוש החלל. הסרט מתאר את משימותיה של המעבורת ששלחה ארה"ב לחלל, את אימוני האסטרונאוטים ואת התהליך הטכנולוגי המלווה את בנייתה. (ללא תרגום).
19.00 „התיבה מבליגה" – סדרת טבע. פרק 11: „מאזינים". התוכנית עוסקת ביחס שבין האדם לחיה. חוקר הטבע ג'רלד דארל מפגיש אותנו עם המגלן, עוף ביצה הנמצא על סף הכחדה. החוקר הנודע וצוות עוזריו מתחקים אחר הקולות הרוחשים בטבע ומנסים לעקוב אחר שפת החיות 26 דקות.
19.26 „רגע לפני..." ראיון עם מלכת היופי של ארה"ב.
19.30 „הטיפוף" (פרק עשירי) „האסיר" אלן נמלט לצרפת. ג'יימס מור מוחלף, מעשה מרמה, בקרטונית, הנשארת במקומו בכלא. דיויד נחלץ מהאי הבודד ושם פעמיו מערבה, בתקווה שיספיק לשמש עד במשפטו של ג'יימס מגלן, ובכך להצילו מחבל התליה. מככבים: דויד מקאלום ואקהרד בל.
19.55 פינת בשר בקר. מתכונים מגוונים ומעניינים – כיצד להכין ארוחה לתפארת, המבוססת על בשר בקר. בתוכנית משתתפים „בשלנים" ידועים.
20.05 מה נשדר מחר.
20.08 „בקצב מזרחי" – פינת הזמר המזרחי. בתוכנית השבוע – קובץ של מבחר להיטים של גדולי הזמר המזרחי.
20.30 „קלוז־אפ – קיץ אצל סבא" סרטו של הו הסיאו הסיין, עפ"י ספרו של צו טייאן וון. הילד טונג־טונג בן ה־12 ואחותו הקטנה טינג־טינג, מבלים את חופשת הקיץ אצל סבא בכפר, הרחק מביתם בטייפה. דרך עיניהם אנו חווים חוויות של כפר, נעימות ומסעירות כאחד. אתם אנו מתחקים אחר סיפור אהבה שנרקם בין דודם של הילדים לבין חברתו, אחר זוג בריונים מסוכנים שמצאו מחסה בכפר ובעיקר אחר מערכת היחסים המתפתחת בין הילדים עצמם לבין תושבי הכפר. במסגרת „קלוז אפ" נשדר קטעים מסרטו של הו הסיאו הסיין, הידוע בארץ בזכות סרטו „בת הנילוס", שהוקרן בפסטיבל הסרטים האחרון בירושלים.
20.45 „נקודת זינוק" – מגזין הספורט. בתוכנית הפעם תחרות התעמלות נשים בהשתתפות המתעמלות הטובות בקנדה. כן תשודר בתוכנית תחרות מירוץ אופנועים בפלורידה.
21.36 „רגע לפני..." ביקור בחנות ה־10,000 של רשת „מקדונלד".
21.40 „קליפ מי ידעני" – חידון הפופ השבועי מס' 17. בתוכנית ישודרו שמות הזוכים בחידון מס' 15.
21.45 שרים ברצף.

המזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 מעשיות משמחות (ערבית); 15.00 מלך השווקים (סידרה); 15.30 הבית המעופף (מצוייר); 16.00 סרט (ערבית); 18.00 משפחת ולסון (סידרה); 19.00 60 דקות (מגזין אקטואליה); 20.00 שנה בחיים (סידרה דרמטית); 21.00 סרט „המגן השחור של פלווארת" עם טוני קרטיס; 23.30 מעשיות משמחות (ערבית).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.45 יום בחיים (באנגלית בער' 1); 17.00 ספורט בינלאומי; 18.00 תכנית בידור בצרפתית; 18.30 כשרונות צעירים – תכנית בצרפתית; 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 לקט שירים בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 תרגב (קומדיה אמריקאית); 21.10 דרך המשי (סידרה דוקומנטרית על הסחר בין סין לארצות רחוקות דרך היבשה); 22.00 חדשות באנגלית; *22.10* מאגנום בלש פרטי (סידרת מתח אמריקאית); 23.10 הבן של אמא (קומדיה אנגלית).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 באלדייה: דואט לנבל ולפסנתר (ל. לסקין / ר. וורון – לוקראה); הנדל: „המחייך", „הפרח עם שחר", דואט לשני קולות; ק.פ.ע. באך: קונצ'רטו בלה מג'ור לצ'לו ולתז. (פ. טורטליה / תז. קאמר. לונדונית); שומאן: „סיפורי אגדה", לקלרנית, ויולה ופסנתר אופוס 132; שופן: אנדנטה ופולונז במי במול מג'ור לפסנתר ולתזמורת אופוס 22; לקוק: „העלמה אנגו", בלט.
09.00 שעה עם אמן עם הכנר שלמה מינץ.
10.00 קונצרט בוקר: סטראווינסקי: „פולצ'ינלה", בלט. שוברט: השמינייה בפה מג'ור לכלי קשת ונשיפה. מוצרט: קונצ'רטו מס' 27 בסי במול מג'ור לפסנתר ולתז. ק. 595. דבוז'אק: סרנדה במי מג'ור לכלי קשת אופוס 22.
12.57 פינת השיר – חדווה הרכבי קוראת משירה.
13.00 קלאסיקל – חביב ומוכר.
14.06 אמנים באולפן – טוביה ברצבי – סופראן, יוסף דורפמן – פסנתר, בלתי ידוע: 2 פסטורלות, מילנר: 2 שירים יהודיים, י. דורפמן: „עשר", י. דורפמן: „בלי שם" (1987), פורה: 2 שירים, גליאר: קונצ'רטו לקול ולפסנתר, אופוס 82, שופן: בלדה מס' 4 בפה מינור, אופוס 52; (ר. הכמוב – פסנתר).
15.00 אנתולוגיה בצליל – מוסיקה כנסייתית מימי הביניים והברוק.
16.00 מוסיקה ליום ראשון – אנדרו לויד־וובר: רקויאם. מקהלת הקתדרלה בוינצ'סטר / תז. קאמרית אנגלית / ל. מאזל; שוברט: „אווה מריה" (נער סופראן ממקהלת נערי וינה / פ. דומינגו). באך: קנטטה מס' 143 (הנערים מתזבור / קולגיום וקאלה). מוצרט: „קיריה" ברה מינור, ק. 341 (מקה. ותז. סימפונית מלונדון / ק. דיוויס) פורה: רקויאם (מקהל. רדיו לייפציג / תז. עממית דרזדן / סר. קולין דייויס).
18.00 קונצרט קאמרי עם חברי השמינייה הפילהרמונית של ברלין. מוצרט: דיברטימנטו מס' 1 ברה מג'ור ק. 136; פרוקופייב: חמישייה לאבוב, קלרנית, כנור, ויולה וקונטרבס אופוס 39; ברהמס: שישיית כלי קשת מס' 1 בסי במול מג'ור אופוס 18. בטהובן: שביעייה במי במול מג'ור אופוס 20.
20.05 פריזמה עכשווית – אוקאמוטו: אלגרו אלא טאלא.
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית. מנצח: קורט זנדרלינג, סולן: פיטר פרנקל – פסנתר. שידור חי מהיכל התרבות בתל־אביב – בסידרה פילוקלסיקה. הנדל: קונצ'רטו גרוסו אופוס 6 מס' 7. בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 2. היידן: סימפוניה מס' 82, „הדב".
23.00 החידון המוסיקלי.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה המשודרת – מחזור 25. אפריקה בתקופה הקולוניאלית והפעם: „קולוניאליזם אנגלי וקולוניאליזם צרפתי" – חלק שני.
16.05 רדיו־עשרה – מגזין נוער, כתבי נוער מדווחים על המתרחש בחיי הנוער.
22.05 תפוח העץ

רשת ב'

18.06 ראשון ראשון – סיכום השבת בספורט.
19.35 עם ישראל – מוסף לעניינים יהודיים בעולם.
20.05 אזמר בשבחין – פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים.
22.05 להאזה בחלום – מהדורת שירים.
23.05 בינינו לבין עצמנו – שיחות עם מאזינים בשידור חי, מנחה: צבי לביא.

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים.
21.05 אדום עתיק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי־צה"ל

18.05 ראיון מיוחד עם האלוף אורי שגיא, מפקד זרוע השדה. מראיין: נחמן שי.
18.45 חמש עשרה קטנות.

צה"ל 1

19.05 „רדיו ספורט" – מגזין הספורט השבועי.
20.05 שירי להקות צבאיות.
21.30 אוניברסיטה משודרת – מגמות יסוד בשירה המודרנית – האימאז'יסטים והטיפול השירי במציאות. מרצה: פרופ' שמעון זנדבנק (שיח).

צה"ל 2

19.05 יומנים מוסיקה.
20.05 צרם.
21.57 ההודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול תנאו האז.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 שעון מוסיקלי.
07.07 מה נשמע.
20.27 פינת השיר.
23.58 פרטים על התכניות

רשת א'

06.00 התעמלות בוקר.
06.16 והאר עינינו
06.30 סיכום המשנה היומית.
06.50 דף גמרא יומי.
07.30 ישר בעיניך.
08.05 חוגה.
09.00 סלרדיו
10.05 פניני בוקר.
11.05 ירוק, ירוק.
12.05 מעורב ים־תיכוני.
14.06 בראש צעיר.
17.05 צבעי הקשת.
18.06 מצוות ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.06 השכם בבוקר.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 סער לשלום.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.05 אא בב.
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 בת צחוק.
15.05 שירים ושערים.
16.05 תוצרת הארץ.
17.05 רגעי קסם.
17.51 לוח מודעון.
17.55 קראתי ספר.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 שירים עבריים.
21.00 מבט לחדשות.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.05 בחזרה לאושר.
07.05 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה, כבר תשע?
10.06 דברים טובים.
11.05 מלאכי חזקיה – על הקו.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.06 לי ולך.
15.06 חדש, חדיש ומחודש.
16.05 פופ 89.
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב, ישראל.
09.05 על הבוקר.
10.05 שירים עבריים.
10.55 מי מפחד מדמוקרטיה.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 דו רה יומי.
14.05 פסק זמן מוסיקלי.
15.05 שירים לתוך.
16.05 ארבע אחר הצהריים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב, ישראל.
19.00 מבזק ידיעות.
19.57 ההודעות לחיילים.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועלא כיפק.
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

■ **תל־אביב**
אסתר: חוות הצחוק 9.50, 7.30, 5.00
אורליה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
בית ליסין: בולשים בעל הביצים העבקיות 23.15
בן־יהודה: חיים חרשים לאחר הנירודשים 9.30, 7.15, 5
גורדון: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
גת: בוקר טוב וייאטנם 9.15, 7.00, 5.00
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.30, 7.30, 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: המודרדים 9.50, 7.30, 5, 2, 11
דיזנגוף 3: כפר קטן שלי 7.30, 3, 11, פקיד בלוז 9.50, 5.00, 1.00
דקל: ביג 9.35, 7.10
דרייב־אין: פולטרגייסט־3 9.30, 7.30, 12.00 סקס
יפו: שליח למות 9.30, 7.15, 5
הסינמטק הישראלי: *7.00 שבתא נאבלה* 9.30 מילכוד 22
הקולנוע (בית ציוני אמריקה) מסע לקיתרה 9.30, 7.00, 4.15
חן 1: מת לחיות 9.55, 7.20, 4.45
חן 2: תקלה מופלאה מס' 2 9.30, 7.00, 5.00
חן 3: כוסית לארתור 9.50, 7.30, 5.00
חן 4: לסגיור באהבה 9.50, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: פרנטיק 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00
טיילת 1: שם המשחק 24.00, 10.00, 2.00
טיילת 2: חקירה בלוס אנג'לס 24.00, 21.45, 2.00
טיילת 3: ניקי וג'ינו 24.00, 21.45, 2.00
לב 1: יום שני המועד 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 3: בגלל המלחמה ההיא 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לב 4: הנסיכה הקסומה 10.00, 8.00, 5.00, 2.00
לימור: האישה שבינינו 9.30, 7.15, 5.00
מוגרבי: סגור
מוזיאון: קיץ אצל סבא 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: משודדים חורשות 9.30, 7.30
סינן (לשעבר אלנבי): פסים וכוכבים 9.40, 7.30
פאר: לאהבה בלבד 9.30, 7.30, 5
פריז: אגה 9.30, 7.15, 4.00, 2.00, 12.00
23.30 מונטי פייתון והגביע הקדוש
צפון: מאקר – האיש החלום 9.30, 7, 4.30
שחק: מרדף הצות 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – רמת־אביב: חופשה בכפר 9.40, 7.30
תכלת: הקומיסרית 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: U־2 9.30, 7.15, 5

■ **ירושלים**
אימפריה 1: החגיגה של באבט 9.30, 7.15, 5
אימפריה 2: לידי איב 9.30, 7.15, 5.00
פקיד בלוז 3.00
אימפריה 3: הפתיחה בקרוב
אימפריה 4: הפתיחה בקרוב
אריסון: מת לחיות 9.00, 6.45, 4.30
אדרנע: כוסית לארתור (2 9.00, 7.00, 4.30)
אור 1: לו הייתי כאן 9.15, 7.15, 4.30
אור 2: מאקר האיש החלום 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: הנסיכה הקסומה 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: ניקי וג'ינו 9.00, 7.00, 4.30
אור 5: פרנטיק 9.15, 7.00, 4.30
אורגיל: בוקר טוב וייאטנם 9.15, 7.00, 4.30
בית אגרון: 6.15 נערי הכרך
8.00 מסיבת רווקים
22.00 אזכור פושלו
חביה: מרדף הצות 9.00, 6.45, 4.30
מיטשל: לסגיור באהבה 9.00, 7.00
סמדר: ללא מעצורים 9.15, 7.00
עדן: מרוד ברחובות 9.00, 7.00, 4.30
רון: ביג 9.00, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: בגלל המלחמה ההיא 9.30, 7.00
קפה בגדאד 9.30, 7.00

■ **חיפה**
אורה: ניקי וג'ינו 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: קפה בגדאד 9.15, 7.00
ארמון: סגור
מוריה: לידי איב 9.30, 7.15
חן: חוות הצחוק 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: שליח למות 9.30, 7.15
עצמון 2: פקיד בלוז 9.30, 7.15
עצמון 3: צבעים 9.30, 7.15
פאר: מת לחיות 9.15, 6.45, 4.15
רון: חיים חרשים לאחר הנירודשים 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 1: כוסית לארתור 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 2: הקומיסרית 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: מרדף הצות 9.15, 6.45, 4.15
רב אור 2: בוקר טוב וייאטנם 9.15, 6.45, 4.15
רב אור 3: שם המשחק 9.15, 6.45, 4.20

■ **קריות חיפה**
ספיר: תרגילים בחיזור 9.15, 7.00
מבוקו: בוקר טוב ויאטנם 9.15, 6.45
אורדה: שליח למות 9.15, 7.00
בית העם: חתיך מבוקש 9.15
הזובלה: מרדף הצות 9.15
ציצן: פרנטיק 9.15, 7.00

■ **אשדוד**
אשדורה: מת לחיות 9.30, 7.00
צמרת: שליח למות 9.30, 7.15

■ **אשקלון**
אסתר: מגלה את אמריקה 9.30, 7.30
מאור: מציצים בסוף 9.30, 7.30
רותל: נעורים בהשאלה 9.30, 7.30

■ **באר־שבע**
חן: שליח למות 9.30, 7.15
היכל התרבות: אהבנו כל־כך 7.15, 9.40

■ **הרצליה ■ רמת השרון**
היכל: מרוד ברחובות 9.30, 7.15
מלון דניאל: כפר קטן שלי 9.30, 7.15
כוכב: 7.15 ז'אן דה פלורט 9.35 מאנון
תפארת: בעל בהשאלה 9.15, 7.15

■ **עפולה**
מטמונים: מרוד ברחובות 9.00

■ **חולון ■ בת־ים**
ארמון: מחליפים עיניים 9.30, 7.30
עצמאות: פרסידיו 9.30

מגדל: מת לחיות 9.40, 7.15
אורנים: ניקו 9.30, 7.00
מתנ"ס קריית שרת: שיגעון של צמד 4.00
כבביו: מרדף הצות 9.30, 7.00, 4.30
ריבה: פרחים בעליית הגג 9.30, 7.15

■ **חדרה**
תורה: פרסידיו 9.00, 6.00

■ **כפר־סבא ■ רעננה**
עמל: חתיך מבוקש 9.15, 7.00
חן: מעריצה צמודה 9.15, 7.15
ארוהה: סגור

■ **לוד ■ רמלה**
אדרנע: סגור
אורך: ללא מעצורים 9.30, 7.30, 5.00
בת ים: מגלה את אמריקה 9.15, 7.15

■ **נהריה ■ עכו**
הוד: סגור

רון: החגיגה של באבט 9.15, 7.00
היכל התרבות: פרסידיו 9.15, 7.00

■ **נתניה**
אסתר: חתיך מבוקש 9.30, 7.15, 5
הוד: אהבנו כל־כך 9.40, 7.15
מטמונים: בוקר טוב וייאטנם 9.30, 7.15, 5.00
שרון: שם המשחק 9.15, 7.00, 5.00

■ **פתח־תקווה**
היכל 1: מרדף הצות 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: חיים חרשים לאחר הנירודשים 9.30, 7.15, 5.00
היכל 3: פרסידיו 9.30, 7.15, 5.00
שלום: אקשן ג'קסון 9.30, 7.30

■ **ראשל"צ ■ רחובות**
בית העם: מת לחיות 8.30
הודה: עיניים שחורות 9.15, 7.00
חן: ביג 9.15, 7.15
ג.ג. רון 1: מרדף הצות 9.30, 7.15, 5.00
ג.ג. רון 2: ביג 9.30, 7.15, 5
ג.ג. רון 3: שם המשחק 9.30, 7.15, 5
נשמן: מת לחיות 9.30, 6.45
ראשון: מאקר האיש החלום 9.30, 7.00

■ **קריית אונו**
מתנ"ס: שיגעון של צמד 4.00

■ **קריית שמונה**
שגיא: מגלה את אמריקה 9.00, 7.00

■ **רמת־גן וגבעתיים**
אראוס: מת לחיות 9.45, 7.15, 5.00
ארמון: סגור
לילי: החגיגה של באבט 9.30, 7.15
הדר: אהבנו כל כך 9.30, 7.00, 4.30
רב גן 1: בוקר טוב וייאטנם 9.50, 7.20, 5.00
רב גן 2: עיניים שחורות 9.55, 7.20, 4.45
רב גן 3: מעריצה צמודה 9.50, 7.30, 5.00
רב גן 4: כוסית לארתור 9.50, 7.30, 5.00
שבעת: פרנטיק 7.00, 9.30